

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Φεβρουαρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 27

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5019

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 «σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ», ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, ρυθμιστικό πλαίσιο για την παλαίωση οίνων και άλλες επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2020/1828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 25ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020 «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/22/ΕΚ»				
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ				
Άρθρο 1	Σκοπός			
Άρθρο 2	Αντικείμενο			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ				
Άρθρο 3	Αντικατάσταση του τίτλου του Μέρους Όγδουο ν. 2251/1994			
Άρθρο 4	Προστασία συλλογικών συμφερόντων καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Α΄ στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	Άρθρο 10α	Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10β	Ορισμοί (άρθρο 3 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
Άρθρο 5	Ενώσεις καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Β΄ στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	Άρθρο 10γ	Ενώσεις καταναλωτών (παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10δ	Μητρώο ενώσεων καταναλωτών
Άρθρο 6	Φορείς που νομιμοποιούνται να ασκήσουν αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Γ΄ στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΑΣΚΗΣΟΥΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	Άρθρο 10ε	Νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών (παρ. 1 και 2 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10στ	Κριτήρια νομιμοποίησης των ενώσεων καταναλωτών για την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών (παρ. 3 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ζ	Ενημέρωση και παρακολούθηση των νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών (παρ. 1 έως 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
Άρθρο 7	Άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, μέτρα για την παύση και την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς προμηθευτών, μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης - Προσθήκη Κεφαλαίου	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ, ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ, ΜΕΤΡΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ/Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	Άρθρο 10η	Άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών (άρθρο 6 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10θ	Αντιπροσωπευτικές αγωγές (άρθρο 7 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ι	Μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών (άρθρο 8 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

	Δ' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994		Άρθρο 10ια	Μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης (άρθρο 9 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ιβ	Δικονομικά ζητήματα σχετικά με την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής (άρθρα 15, 16, 17, 18 και παρ. 1 και 2 άρθρου 20 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ιγ	Συμβιβασμός για τη λήψη μέτρων επανόρθωσης και αποκατάστασης (άρθρο 11 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
Άρθρο 8	Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, κατανομή δικαστικών εξόδων και ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε' στο Όγδοο Μέρος του ν. 2251/1994	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ, ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	Άρθρο 10ιδ	Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών (άρθρο 10 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ιε	Κατανομή των εξόδων αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης (άρθρο 12 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ιστ	Ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές (άρθρο 13 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ιζ	Εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές (παρ. 1 άρθρου 14 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
			Άρθρο 10ιη	Υποχρεώσεις της Ελλάδας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (παρ. 2 άρθρου 13 και παρ. 2 του άρθρου 23 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)
Άρθρο 9	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994			
Άρθρο 10	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 12 και 13 στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994			
Άρθρο 11	Καταργούμενες διατάξεις			
Άρθρο 12	Παραρτήματα του ν. 2251/1994 - Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος Ι - Προσθήκη Παραρτήματος ΙΙ στον ν. 2251/1994			
ΜΕΡΟΣ Β': ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ				
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ				
Άρθρο 13	Σκοπός			
Άρθρο 14	Αντικείμενο			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΚΑΝΟΝΕΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ				
Άρθρο 15	Μέτρα ρύθμισης παρεχόμενων πληροφοριών στο διαδίκτυο			
Άρθρο 16	Παρατηρητήριο τιμών στις υπεραγορές «e-katanalotis»			
Άρθρο 17	Παρατηρητήριο τιμών στην αγορά υγρών καυσίμων «e-katanalotis»			
Άρθρο 18	Ωράριο λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 15Α στον ν. 4177/2013			
Άρθρο 19	Λειτουργία καταστημάτων τις Κυριακές - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4177/2013			

Άρθρο 20	Προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3α ν. 2251/1994
Άρθρο 21	Προστασία των ανήλικων καταναλωτών από την έκθεση σε προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης ή σε εθισμό στα τυχερά παίγνια - Αντικατάσταση άρθρου 7α ν. 2251/1994
Άρθρο 22	Περιορισμός της ευθύνης του πληρωτή για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής («phishing») - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 74 ν. 4537/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΛΕΓΧΟΣ, ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	
Άρθρο 23	Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή - Προσθήκη άρθρου 13ζ στον ν. 2251/1994
Άρθρο 24	Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή - Προσθήκη άρθρου 13η στον ν. 2251/1994
Άρθρο 25	Αρμοδιότητα ελεγκτικών υπηρεσιών των Περιφερειών - Προσθήκη άρθρου 13θ στον ν. 2251/1994
Άρθρο 26	Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 13β ν. 2251/1994
Άρθρο 27	Εξουσίες έρευνας Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Πρόστιμο μη συμμόρφωσης - Προσθήκη άρθρου 13γ στον ν. 2251/1994
Άρθρο 28	Προσωρινά μέτρα - Προσθήκη άρθρου 13δ στον ν. 2251/1994
Άρθρο 29	Ειδικά διοικητικά μέτρα και κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 13ε στον ν. 2251/1994
Άρθρο 30	Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 13στ στον ν. 2251/1994
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	
Άρθρο 31	Εποπτεία εφαρμογής των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τη διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3869/2010
Άρθρο 32	Κυρώσεις επί παραβάσεων που αφορούν στην ενημέρωση οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις - Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 3758/2009
Άρθρο 33	Μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 2021 «για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ένωση» και (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009» - Αντικατάσταση άρθρου 30 ν. 4141/2013
Άρθρο 34	Κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων των εκδοτών ηλεκτρονικού χρήματος - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4021/2011
Άρθρο 35	Κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4465/2017
Άρθρο 36	Δημοσίευση των επιβαλλόμενων κυρώσεων για την παράβαση των υποχρεώσεων των πιστωτών σε συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4438/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 37	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ': ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΣΗ ΟΙΝΩΝ	
Άρθρο 38	Σκοπός
Άρθρο 39	Αντικείμενο
Άρθρο 40	Ορισμοί
Άρθρο 41	Άδεια απλής χρήσης θαλάσσιου βυθού για πόντιση οίνων
Άρθρο 42	Οίνοι Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης
Άρθρο 43	Πόντιση οίνων
Άρθρο 44	Έλεγχος και συντήρηση των ποντισμένων κλωβών
Άρθρο 45	Ανέγκυση
Άρθρο 46	Λήξη και ανανέωση της άδειας πόντισης

Άρθρο 47	Επισήμανση			
Άρθρο 48	Περιφερειακά θαλάσσια πάρκα παλαιώσης οίνων			
Άρθρο 49	Εξουσιοδοτικές διατάξεις			
ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ «ΔΩΜΑΤΙΑ ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ (ESCAPE ROOMS)» - ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ Ν. 4442/2016				
Άρθρο 50	Σκοπός			
Άρθρο 51	Αντικείμενο			
Άρθρο 52	Μετάθεση προθεσμίας έκδοσης κανονιστικών πράξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 4442/2016 περί υπαγωγής των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 16 ν. 4442/2016			
Άρθρο 53	Μετονομασία του Κεφαλαίου ΛΙ΄ του ν. 4442/2016			
Άρθρο 54	Πλαίσιο άσκησης της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΑ΄ στον ν. 4442/2016	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΑ΄ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ «ΔΩΜΑΤΙΑ ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ (ESCAPE ROOMS)»	Άρθρο 301 Άρθρο 302 Άρθρο 303 Άρθρο 304 Άρθρο 305 Άρθρο 306 Άρθρο 307 Άρθρο 308 Άρθρο 309 Άρθρο 310	Πεδίο Εφαρμογής Αρμόδια αρχή Γνωστοποίηση λειτουργίας διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα Παράβολο Έλεγχοι Παραβάσεις - Κυρώσεις Εξουσιοδοτικές διατάξεις Τελικές διατάξεις Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 55	Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση Παραρτήματος ΙΙ ν. 4442/2016			
ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ				
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ				
Άρθρο 56	Σκοπός			
Άρθρο 57	Αντικείμενο			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ				
Άρθρο 58	Σύσταση Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς			
Άρθρο 59	Ίδρυση Ινστιτούτου Ρομποτικής στο Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά - Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης» - Τροποποίηση περ. 1 παρ. Α άρθρου 13α ν. 4310/2014			
Άρθρο 60	Συνέπειες μη υποβολής των εκθέσεων πεπραγμένων και αξιολόγησης της θητείας των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων - Αντικατάσταση παρ. 12 άρθρου 16 ν. 4310/2014			
Άρθρο 61	Ωράριο ειδικού επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 18 ν. 4310/2014			
Άρθρο 62	Επιβράβευση της συμμετοχής των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4310/2014			
Άρθρο 63	Ρύθμιση ζητημάτων βεβαιώσεων πίστωσης ερευνητικού προσωπικού ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ				
Άρθρο 64	Νομική προσωπικότητα ενώσεων μετόχων - Τροποποίηση άρθρου 144 ν. 4548/2018			

Άρθρο 65	Απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου σε υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών μέσω Υπηρεσίας μίας Στάσης - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 10 του ν. 4919/2022
Άρθρο 66	Εγγραφή των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών στο μητρώο εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ μέσω Υπηρεσίας μίας Στάσης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 11 του ν. 4919/2022
Άρθρο 67	Έξοδος εταίρου από Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης που η διάρκεια της έχει μετατραπεί σε αόριστη - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 33 του ν. 3190/1955
Άρθρο 68	Διαδικασία μετάπτωσης στοιχείων μητρώων ιδρυμάτων, σωματείων, επιτροπών εράνων και αστικών εταιρειών στο Μητρώο Μη Εμπορικής Δραστηριότητας και θέματα Γενικού Μητρώου Μελών Επιστημονικών Φορέων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 19 και 21 άρθρου 57 ν. 4919/2022
Άρθρο 69	Πρόσθετα στοιχεία εμπορικής δημοσιότητας που καταχωρίζονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρων 34 και 35 ν. 4919/2022
Άρθρο 70	Διαγραφή από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο μη υπόχρεων εγγραφής και μετάπτωση στοιχείων ατομικών επιχειρήσεων και υποκαταστημάτων ημεδαπών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 58 ν. 4919/2022
Άρθρο 71	Διορθώσεις νομοθετικών παραπομπών στον ν. 4919/2022, περί σύστασης εταιρειών και τήρησης του Γενικού Εμπορικού Μητρώου
Άρθρο 72	Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ	
Άρθρο 73	Εκλογική διαδικασία επιμελητηρίων - Τροποποίηση άρθρου 73 ν. 4497/2017
Άρθρο 74	Σύνθεση Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων - Αντικατάσταση άρθρου 87 ν. 4497/2017
Άρθρο 75	Τροποποίηση ποσοστού τελών που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου των επιμελητηρίων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 49 ν. 4919/2022
Άρθρο 76	Έξοδα παράστασης μελών Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 76 ν. 4497/2017
Άρθρο 77	Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Άρθρο 78	Συλλογική αγωγή για την παράλειψη διατύπωσης και χρήσης καταχρηστικών όρων στις εμπορικές συναλλαγές - Τροποποίηση υποπαρ. Ζ.9 παρ. Ζ άρθρου πρώτου ν. 4152/2013
Άρθρο 79	Διάρκεια λειτουργίας των βραχυχρόνιων αγορών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4849/2021
Άρθρο 80	Μεταβίβαση του Κλάδου Μεταλινιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 4872/2021
Άρθρο 81	Ενσωμάτωση των απαιτήσεων που απορρέουν από τις Οδηγίες της «ΕΥΡΑΤΟΜ» αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 άρθρου 42 ν. 4310/2014
Άρθρο 82	Θητεία προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21Γ ν. 3959/2011
Άρθρο 83	Ορισμός Επιτροπής Ανταγωνισμού ως εθνικής αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 14 του ν. 3959/2011
Άρθρο 84	Ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Άρθρο 85	Ανασύσταση Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 372/1976
Άρθρο 86	Παράταση θητείας Διοικητικού Συμβουλίου της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος για τη διενέργεια αρχαιρεσιών
Άρθρο 87	Παράταση της δυνατότητας δημοσιοποίησης της εμπορικής επωνυμίας επιχειρήσεων που παραβιάζουν τα μέτρα περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας σε περιόδους κρίσης
Άρθρο 88	Μεταβατικές διατάξεις για υφιστάμενους κατόχους άδειας που δραστηριοποιούνται σε λαϊκές αγορές - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 66 ν. 4849/2021
Άρθρο 89	Παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 3299/2004 σε περίπτωση μη καταβολής του ποσού της προκαταβολής από το πιστωτικό ίδρυμα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής

Άρθρο 90	Ένταξη των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2 και παρ. 5 άρθρου 29 ν. 4864/2021
Άρθρο 91	Εφαρμογή κινήτρων σε υφιστάμενες επιχειρήσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 28 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 46 ν. 4982/2022
Άρθρο 92	Μεταποιητικές μονάδες για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης: Ορισμοί, παράταση έγκρισης εγκατάστασης, εξουσιοδοτικές διατάξεις – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 2Α, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 2Γ και παρ. 5 και 6 άρθρου 2ΙΣΤ ν. 4139/2013
Άρθρο 93	Αποσπάσεις προσωπικού στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.»
Άρθρο 94	Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4712/2020
Άρθρο 95	Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων του προσωπικού του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Άρθρο 96	Ορισμός βοσκήσιμων γαιών - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν. 4351/2015
Άρθρο 97	Παράταση προθεσμίας εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4351/2015
Άρθρο 98	Επικαιροποίηση δικαιολογητικών νομής ή κατοχής βοσκήσιμων γαιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4351/2015
Άρθρο 99	Αποζημίωση αξιολογητών και μελών συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παραλαβής πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 -2022 και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027
Άρθρο 100	Διευθέτηση δαπανών του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας
Άρθρο 101	Έγκριση χρήσης διαθεσίμων Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων καθ' υπέρβαση του προϋπολογισμού του έτους 2022
	ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΣΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ
Άρθρο 102	Δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 32 π.δ. 26/2012
	ΜΕΡΟΣ Ζ' : ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 103	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2020/1828
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 25ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020
«ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ
ΑΓΩΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/22/ΕΚ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από εμπορικές πρακτικές που οδηγούν σε παραβίαση των δικαιωμάτων τους, μέσω της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά «με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ» (L 409).

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών μέσω των αντιπροσωπευτικών αγωγών, με τον εκσυγχρονισμό του Όγδου Μέρους του ν. 2251/1994 (Α' 191).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΑΣΚΗΣΗ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ

Άρθρο 3
Αντικατάσταση του τίτλου του Μέρους Όγδου
ν. 2251/1994

Ο τίτλος του Μέρους Όγδου του ν. 2251/1994 (Α' 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ
ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ,
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ, ΤΗΣ
ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ»

Άρθρο 4
Προστασία συλλογικών συμφερόντων
καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Α' στο
Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Α' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ
ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 10α
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 2 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται:

α) σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται κατά προμηθευτών σε περίπτωση παράβασης του καταλόγου του Παραρτήματος ΙΙ, από την οποία προκύπτει ή ενδέχεται να προκύψει, ζημία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών,

β) σε εγχώριες και διασυνοριακές παραβάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των παραβάσεων που έπαυσαν προτού ασκηθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή.

2. Τα άρθρα 10ε έως 10ιη:

α) δεν θίγουν το Παράρτημα ΙΙ,

β) εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς τα συμβατικά ή εξωσυμβατικά μέσα έννομης προστασίας, τα οποία τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών για τις παραβάσεις της παρ. 1,

γ) ισχύουν με την επιφύλαξη των κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως όσον αφορά στη δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και τις συμβατικές και εξωσυμβατικές ενοχές.

3. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι ελεύθεροι να επιλέγουν οποιοδήποτε διαδικαστικό μέσο διαθέτουν για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Άρθρο 10β
Ορισμοί
(άρθρο 3 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του,

β) «συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών»: τα γενικά συμφέροντα των καταναλωτών και, ειδικότερα για τους σκοπούς των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, τα συμφέροντα μιας ομάδας καταναλωτών,

γ) «νομιμοποιούμενος φορέας»:

γα) Για την άσκηση εγχώριων ή διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών σε άλλο κράτος μέλος: ένωση καταναλωτών, που έχει εγγραφεί στο Μητρώο Νομιμοποιούμενων Φορέων για την άσκηση Αντιπροσωπευτικών Αγωγών (ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α.) του άρθρου 10δ, και έχει οριστεί ως νομιμοποιούμενος φορέας από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 10ε και 10στ,

γβ) για την άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών στην Ελλάδα από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένωση καταναλωτών ή άλλος οργανισμός ή δημόσιος φορέας, που εκπροσωπεί τα

συμφέροντα των καταναλωτών και έχει οριστεί στο ως άνω κράτος μέλος ως νομιμοποιούμενος για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών,

δ) «αντιπροσωπευτική αγωγή»: αγωγή για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, η οποία ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα, ως ενάγοντα εξ ονόματος καταναλωτών, με σκοπό τη λήψη μέτρων για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών ή μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή αμφοτέρων,

ε) «εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται στην Ελλάδα από ένωση καταναλωτών που έχει εγγραφεί στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. του άρθρου 10δ,

στ) «διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται:

στα) σε άλλο κράτος μέλος, από ένωση καταναλωτών, που έχει οριστεί στην Ελλάδα ή

στβ) στην Ελλάδα, από ένωση καταναλωτών, οργανισμό ή δημόσιο φορέα που έχει οριστεί σε άλλο κράτος μέλος,

ζ) «πρακτική»: κάθε πράξη ή παράλειψη ενός προμηθευτή,

η) «τελεσίδικη απόφαση»: απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής κράτους μέλους, η οποία δεν υπόκειται ή δεν υπόκειται πλέον σε τακτικά ένδικα μέσα,

θ) «μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης»: μέτρο που υποχρεώνει τον προμηθευτή να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας, ιδίως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος.».

Άρθρο 5

Ενώσεις καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Β' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Β' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 10γ

Ενώσεις καταναλωτών

(παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Η ένωση καταναλωτών συστήνεται ως σωματείο του άρθρου 78 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), με αποκλειστικό σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των καταναλωτών.

2. Η ένωση καταναλωτών εντάσσεται στο Μητρώο του άρθρου 10δ με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

α) διαθέτει ιστότοπο,

β) δεν υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας και δεν έχει κηρυχθεί αφερέγγυα,

γ) είναι ανεξάρτητη και δεν επηρεάζεται από πρόσωπα πέραν των καταναλωτών, ιδίως από προμηθευτές,

δ) δημοσιοποιεί σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό της, πλη-

ροφορίες που αποδεικνύουν ότι ο φορέας πληροί τα κριτήρια των περ. α) έως γ) και πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής της, την οργανωτική και διαχειριστική της δομή, τη δομή των μελών της, τον καταστατικό της σκοπό και τις δραστηριότητές της,

ε) τηρεί τις υποχρεώσεις περί βιβλίων της παρ. 4γ του άρθρου 14.

3. Η ένωση καταναλωτών, στο πλαίσιο του σκοπού της, μπορεί, ιδίως, να:

α) ασκεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων και διοικητικών αρχών κάθε προβλεπόμενο μέσο έννομης προστασίας για τα δικαιώματα των μελών της,

β) ασκεί αντιπροσωπευτική αγωγή ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων ή διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή, ενώπιον των δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον έχει οριστεί ως νομιμοποιούμενος φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 10στ,

γ) εκπροσωπεί τους καταναλωτές - μέλη της, στα όργανα στα οποία προβλέπεται εκπροσώπησή τους, δικαστικώς και εξωδίκως,

δ) ενημερώνει και συμβουλεύει τους καταναλωτές,

ε) ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες για θέματα που ανάγονται στα συμφέροντα των καταναλωτών από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται κάθε φορά και νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελή σκοπό, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119/1), του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

4. Οι οικονομικοί πόροι της ένωσης καταναλωτών προέρχονται αποκλειστικά από:

α) τα δικαιώματα εγγραφής, τις συνδρομές και τις εθελοντικές εισφορές των μελών της,

β) τα εισοδήματα από την αξιοποίηση της περιουσίας της,

γ) τις κληρονομίες και τις κληροδοσίες,

δ) τις επιχορηγήσεις ή τις παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο που μπορούν να γίνονται στις ενώσεις που έχουν οριστεί ως νομιμοποιούμενοι φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 10στ,

ε) τις επιχορηγήσεις από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού,

στ) τις επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τους διεθνείς οργανισμούς και τις διεθνείς ενώσεις καταναλωτών, καθώς και τις δωρεές, τις χορηγίες, τις ενισχύσεις από επιστημονικούς φορείς, ιδρύματα και νομικά πρόσωπα με κοινωνικό ή κοινωφελή σκοπό,

ζ) τις εισπράξεις από τη διάθεση εντύπων και από τη διενέργεια δημοσίων εκδηλώσεων, σεμιναρίων, ερευνών και εκθέσεων,

η) τα περιορισμένα τέλη που εισπράττονται από τους καταναλωτές που έχουν εκφράσει τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης από την ένωση καταναλωτών που έχει οριστεί ως νομιμοποιούμενος φορέας σύμφωνα με το άρθρο 10στ,

θ) το ποσό που επιδικάζεται κατά την παρ. 4 του άρθρου 10ι.

5. Οι ενώσεις καταναλωτών οργανώνονται σε:

α) ενώσεις καταναλωτών πρώτου βαθμού, στις οποίες μέλη είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του καταναλωτή,

β) ενώσεις καταναλωτών δευτέρου βαθμού, στις οποίες μέλη είναι, τουλάχιστον πέντε (5), καταναλωτικές οργανώσεις πρώτου βαθμού,

γ) ένωση καταναλωτών τρίτου βαθμού, στις οποίες μέλη είναι όλες οι καταναλωτικές οργανώσεις δευτέρου βαθμού.

6. Τα μέλη Διοικητικών Συμβουλίων (Δ.Σ.) των ενώσεων καταναλωτών όλων των βαθμών δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν από αυτές οποιασδήποτε μορφής αποζημίωση για τις υπηρεσίες που παρέχουν, με εξαίρεση δαπάνες για την εξυπηρέτηση των σκοπών των ενώσεων, εφόσον αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά.

7. Απαγορεύεται να συμμετέχουν στο Δ.Σ. των ενώσεων καταναλωτών όσοι έχουν καταδικασθεί, αμετάκλητα, για απιστία, απάτη, πλαστογραφία, υπεξαίρεση, δωροδοκία, παράβαση του νόμου περί μεσαζόντων και του νόμου περί ναρκωτικών.

8. Οι ενώσεις καταναλωτών υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους ετήσιες εκθέσεις αναφορικά με τη δραστηριότητά τους το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 10δ

Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών

1. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων τηρείται Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (Μ.Ε.Κ.), το οποίο αποτελείται από δύο (2) διακριτά υπομητρώα:

α) το Μητρώο Νομιμοποιούμενων Φορέων για την άσκηση Αντιπροσωπευτικών Αγωγών (ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α.), όπου εγγράφονται οι ενώσεις καταναλωτών που ορίζονται ως νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 10ε,

β) το Μητρώο Λοιπών Ενώσεων Καταναλωτών (ΜΗ.Λ.Ε.Κ.) όπου εγγράφονται οι λοιπές ενώσεις καταναλωτών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα.

2. Το Μ.Ε.Κ. και τα υπομητρώα του, ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. και ΜΗ.Λ.Ε.Κ., είναι δημόσια και δημοσιεύονται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου με κάθε πρόσφορο μέσο.

3. Η εγγραφή των ενώσεων καταναλωτών στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. ή η εγγραφή στον κατάλογο της παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρω-

παϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά «με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ» (L 409), που συντάσσει και δημοσιοποιεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών στην Ελλάδα.».

Άρθρο 6

Φορείς που νομιμοποιούνται να ασκήσουν αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών - Προσθήκη Κεφαλαίου Γ' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Γ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΑΣΚΗΣΟΥΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Άρθρο 10ε

Νομιμοποιούμενοι φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών (παρ. 1 και 2 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Οι φορείς που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές είναι:

α) Οι ενώσεις καταναλωτών του άρθρου 10γ, εφόσον πληρούν επιπλέον τα κριτήρια του άρθρου 10στ και έχουν οριστεί για τον σκοπό αυτόν, κατόπιν αιτήματός τους, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

β) οι φορείς που έχουν οριστεί σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκούν διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές.

2. Οι φορείς της παρ. 1 δύνανται να εκπροσωπούν μέλη από περισσότερα κράτη μέλη.

Άρθρο 10στ

Κριτήρια νομιμοποίησης των ενώσεων καταναλωτών για την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών (παρ. 3 άρθρου 4 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Η ένωση καταναλωτών ορίζεται, κατόπιν αιτήματός της, και νομιμοποιείται για την άσκηση εγχώριων ή και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 10γ και επιπλέον:

α) αποδεικνύει δώδεκα (12) μήνες πραγματικής δημόσιας δραστηριότητας για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, πριν από την υποβολή του αιτήματος ορισμού της, και

β) δημοσιοποιεί σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό της, πληροφορίες για την πλήρωση της περ. α).

Άρθρο 10ζ

Ενημέρωση και παρακολούθηση των νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών (παρ. 1 έως 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

α) κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάλογο των ενώσεων καταναλωτών που έχει ορίσει ως νομιμοποιούμενους φορείς για την άσκηση διασυννοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος και του καταστατικού σκοπού των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων έως την 26η Δεκεμβρίου 2023,

β) ειδοποιεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε φορά που υπάρχουν αλλαγές στον κατάλογο της περ. α),

γ) θέτει τον κατάλογο της περ. α) στη διάθεση του κοινού, δημοσιεύοντάς τον με κάθε πρόσφορο μέσο,

δ) μεριμνά για τη δημοσίευση, με κάθε πρόσφορο μέσο, καταλόγου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για τον σκοπό της άσκησης εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών,

ε) αξιολογεί, μια (1) φορά ανά δυο (2) τουλάχιστον έτη, αν οι νομιμοποιούμενοι φορείς που έχουν οριστεί εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια της παρ. 2 του άρθρου 10γ και του άρθρου 10στ.

2. Η αξιολόγηση της περ. ε) της παρ. 1 διενεργείται από Επιτροπή που συγκροτείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και αποτελείται:

α) από δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, που έχουν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας, ένας (1) από τους οποίους ορίζεται ως Πρόεδρος, με τους αναπληρωτές τους,

β) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Καταναλωτή, με τον αναπληρωτή του,

γ) δυο (2) εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών που είναι μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή και Αγοράς (Ε.Σ.Κ.Α.) του άρθρου 12 και εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους από το Ε.Σ.Κ.Α.

3. Τα μέλη της Επιτροπής της παρ. 2 ορίζονται για θητεία τριών (3) ετών, η οποία δεν ανανεώνεται. Φυσικό πρόσωπο που ορίστηκε μέλος της Επιτροπής, μπορεί να οριστεί εκ νέου μέλος της, εφόσον έχουν παρέλθει τρία (3) έτη από τη λήξη της τελευταίας θητείας του.

4. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί προς το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για:

α) την εγγραφή ένωσης καταναλωτών ή νομιμοποιούμενου φορέα του άρθρου 10στ στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών,

β) τη διατήρηση ένωσης καταναλωτών στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών ή τη διαγραφή της από αυτό, αν δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις του άρθρου 10δ, ή αν δεν υλοποιεί καμία ουσιαστική δράση για ένα (1) πλήρες έτος,

γ) τη διατήρηση νομιμοποιούμενου φορέα του άρθρου 10στ ή τη διαγραφή του από αυτό, εφόσον δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις των άρθρων 10γ και 10στ.

5. Η Επιτροπή συνεδριάζει μια (1) φορά τουλάχιστον κάθε έξι (6) μήνες. Η Επιτροπή μπορεί να συνεδριάζει εκτάκτως σε κάθε περίπτωση υποβολής αίτησης για την εγγραφή ένωσης καταναλωτών στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και σε κάθε περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο. Από την υποβολή της ως άνω αίτησης, με κατάθεση πλήρους φακέλου δικαιολογητικών, μέχρι τη λήψη της απόφασης για την αποδοχή ή την απόρριψη της εγγραφής του αιτούντος φορέα στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών δεν μεσολαβεί χρονικό διάστημα άνω των δύο (2) μηνών.

6. Αν άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγείρει αμφιβολίες για το αν ο νομιμοποιούμενος φορέας του άρθρου 10στ πληροί τα κριτήρια των άρθρων 10γ και 10στ, εφαρμόζεται η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

7. Εναγόμενος σε αντιπροσωπευτική αγωγή προμηθευτής έχει το δικαίωμα να προβάλει ένσταση, αμφισβητώντας τη συμμόρφωση του νομιμοποιούμενου φορέα με τα κριτήρια των άρθρων 10γ και 10στ.

8. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ορίζει εθνικά σημεία επαφής για τους σκοπούς της παρ. 6.».

Άρθρο 7

Άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, μέτρα για την παύση και την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς προμηθευτών, μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης - Προσθήκη Κεφαλαίου Δ' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Δ' ως εξής:

**«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ,
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ
ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ,
ΜΕΤΡΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ/Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**

Άρθρο 10η

Άσκηση διασυννοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών (άρθρο 6 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Νομιμοποιούμενοι φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον σκοπό της άσκησης διασυννοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών μπορούν να ασκούν διασυννοριακές αγωγές ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων.

2. Αν η παράβαση του Παραρτήματος II λαμβάνει χώρα στην ελληνική επικράτεια και επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάζει καταναλωτές και σε άλλα κράτη μέλη, η αντιπροσωπευτική αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, από διάφορους νομιμοποιούμενους φορείς και άλλων κρατών μελών, προκειμένου να προστατευθούν τα συλλογικά συμφέροντα καταναλωτών και σε άλλα κράτη μέλη.

3. Για την απόδειξη του νομικού καθεστώτος του νομιμοποιούμενου φορέα να ασκήσει διασυννοριακή αντι-

προσωπευτική αγωγή, λαμβάνεται υπόψη η εγγραφή στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10δ ή ο κατάλογος που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828. Κατά την εφαρμογή του παρόντος τα δικαστήρια δύναται να ελέγχουν αν ο καταστατικός σκοπός του νομιμοποιούμενου φορέα δικαιολογεί την άσκηση αγωγής σε συγκεκριμένη υπόθεση.

Άρθρο 10θ

Αντιπροσωπευτικές αγωγές

(άρθρο 7 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Αντιπροσωπευτικές αγωγές ενώπιον δικαστηρίων ασκούν αποκλειστικά οι ενώσεις καταναλωτών που έχουν εγγραφεί στο ΜΗ.Ν.Φ.Α.Α. της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10δ ή οι νομιμοποιούμενοι φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο που δημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 για την άσκηση διασυννοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών.

2. Κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, οι φορείς της παρ. 1 παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές, στους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, που επιτρέπουν στο δικαστήριο να εξετάσει εάν έχει δικαιοδοσία και να καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο.

3. Οι φορείς της παρ. 1 ζητούν ιδίως:

- α) την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών, ακόμη και πριν αυτή εκδηλωθεί, όταν συνίσταται σε παράβαση του Παραρτήματος II, από την οποία προκύπτει ή ενδέχεται να προκύψει ζημία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών,
- β) την κατά περίπτωση επανόρθωση και/ή αποκατάσταση, ιδίως μέσω αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης, επισκευής, αντικατάστασης, μείωσης του τιμήματος και καταγγελίας της σύμβασης ή επιστροφής του καταβληθέντος τιμήματος.

Άρθρο 10ι

Μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών
(άρθρο 8 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Τα μέτρα της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10θ μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή προσωρινού ή οριστικού μέτρου για την παύση ή την απαγόρευση πρακτικής, όταν η ως άνω πρακτική θεωρείται ή διαπιστώνεται, αντίστοιχα, ότι συνιστά παράβαση του Παραρτήματος II.

2. Τα οριστικά μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση πρακτικής της παρ. 1, μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) απόφαση ότι η πρακτική συνιστά παράβαση του Παραρτήματος II, και
- β) υποχρέωση δημοσίευσης της απόφασης εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή την οποία κρίνει κατάλληλη το δικαστήριο ή υποχρέωση δημοσίευσης διορθωτικής δήλωσης από τον προμηθευτή.

3. Προκειμένου να ζητήσει ένας νομιμοποιούμενος φορέας μέτρα για την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς προμηθευτών, δεν είναι απαραίτητη

η έκφραση της βούλησης των μεμονωμένων καταναλωτών για εκπροσώπηση από τον νομιμοποιούμενο φορέα. Ο νομιμοποιούμενος φορέας δεν υποχρεούται να αποδείξει:

- α) την πραγματική ζημία ή βλάβη των μεμονωμένων καταναλωτών που θίγονται από την παράβαση ή
- β) τον δόλο ή την αμέλεια του προμηθευτή.

4. Στις εγχώριες αντιπροσωπευτικές αγωγές ο νομιμοποιούμενος φορέας δύναται με την αγωγή για λήψη μέτρου για την παύση ή την απαγόρευση της συμπεριφοράς ενός προμηθευτή να αιτηθεί επιπρόσθετα, ως κύρωση, την καταβολή αποζημίωσης ως αστικής κύρωσης για την επιδειχθείσα αντικαταναλωτική συμπεριφορά. Για τον καθορισμό της αστικής κύρωσης, λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η ένταση της προσβολής, το μέγεθος της εναγόμενης επιχείρησης του προμηθευτή, ο ετήσιος κύκλος εργασιών της, καθώς και οι ανάγκες της γενικής και ειδικής πρόληψης. Η αστική κύρωση επιβάλλεται μια μόνο φορά. Αν αγωγή για την επιβολή αστικής κύρωσης απορριφθεί αμετάκλητα ως προφανώς αβάσιμη, ο εναγόμενος προμηθευτής μπορεί να ζητήσει για τον ίδιο λόγο με αγωγή του, η οποία ασκείται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η απορριπτική απόφαση κατέστη αμετάκλητη, αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης από την ενάγουσα ένωση καταναλωτών και προσωπικά από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που αποφάσισαν την άσκηση της αβάσιμης αγωγής, τα οποία ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 10ια

Μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης
(άρθρο 9 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Με την αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση ο νομιμοποιούμενος φορέας αιτείται να υποχρεωθεί ο προμηθευτής να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας, όπως αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος.

2. Στην αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση δεν είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός των μεμονωμένων καταναλωτών που δικαιούνται να επωφεληθούν από τα μέσα έννομης προστασίας, αλλά αρκεί η περιγραφή της ομάδας των καταναλωτών που δικαιούνται να επωφεληθούν από αυτά.

3. Οι μεμονωμένοι καταναλωτές δύνανται να εκφράσουν τη ρητή βούλησή τους να εκπροσωπηθούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο αγωγής για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση, και να δεσμευθούν από το αποτέλεσμα της, μέχρι την υποβολή των προτάσεων επί της αγωγής, με την επιφύλαξη της παρ. 6. Ο νομιμοποιούμενος φορέας συνυποβάλλει με τις προτάσεις του τις βεβαιώσεις των μεμονωμένων καταναλωτών που έχει παραλάβει.

4. Οι καταναλωτές που έχουν εκφράσει ρητά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν μπορούν να εκπροσωπούνται ούτε σε άλλες αντιπροσωπευτικές αγωγές, ούτε να ασκούν

μεμονωμένα αγωγή για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά του ίδιου προμηθευτή.

5. Οι καταναλωτές δεν λαμβάνουν αποζημίωση πέραν της μιας φοράς για τα ίδια πραγματικά περιστατικά κατά του ίδιου προμηθευτή.

6. Αν η απόφαση που κάνει δεκτή την αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση καταστεί αμετάκλητη, μεμονωμένος καταναλωτής, ο οποίος δεν είχε εκφράσει τη ρητή βούλησή του είτε με την κατάθεση της αγωγής, είτε με την υποβολή των προτάσεων, μπορεί να επωφελείται από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Εντός της ταχθείσας με τη δικαστική απόφαση προθεσμίας γνωστοποιεί εγγράφως στον προμηθευτή, κατά του οποίου εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, την απαίτησή του, αναφέροντας τα στοιχεία που την προσδιορίζουν. Μετά την άπρακτη παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη γνωστοποίηση, ο καταναλωτής, εφόσον δεν ικανοποιηθεί, μπορεί να υποβάλει αίτηση στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου στην οποία επισυνάπτει:

α) τη δικαστική απόφαση,

β) τα αποδεικτικά έγγραφα, από τα οποία προκύπτει η απαίτηση, καθώς και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα αποδεικνύουν την πλήρωση ενδεχόμενων όρων που έχουν τεθεί με την απόφαση,

γ) έγγραφο από το οποίο προκύπτει η υποβολή αιτήματος στον προμηθευτή, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες, πριν από την υποβολή της αίτησης στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και εντός της ταχθείσας, από το δικαστήριο, προθεσμίας.

Εφόσον από τα υποβληθέντα έγγραφα προκύπτει ότι ο μεμονωμένος καταναλωτής δικαιούται να επωφεληθεί από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδει απόφαση, με την οποία καλεί τον προμηθευτή να προβεί στο μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της εν λόγω προθεσμίας, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδει απόφαση για την επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 13α.

7. Τα υπόλοιπα κεφαλαίων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, που δεν ανακτώνται εντός της προθεσμίας που ορίζει το δικαστήριο από τους καταναλωτές, οι οποίοι εξέφρασαν τη βούληση να εκπροσωπηθούν από νομιμοποιούμενο φορέα, μέχρι την υποβολή των προτάσεων, περιέρχονται στον νομιμοποιούμενο φορέα, υπό την προϋπόθεση της παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την πρόσκληση των καταναλωτών από τον νομιμοποιούμενο φορέα να λάβουν τα κεφάλαια.

8. Τα μέσα έννομης προστασίας που παρέχονται μέσω των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης στο πλαίσιο μιας αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν θίγουν επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας, τα οποία ευρίσκονται στη διάθεση των καταναλωτών, που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Άρθρο 10ιβ

Δικονομικά ζητήματα σχετικά με την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής
(άρθρα 15, 16, 17, 18 και παρ. 1 και 2 άρθρου 20 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Αρμόδιο για την εκδίκαση αντιπροσωπευτικής αγωγής είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της κατοικίας ή της έδρας του εναγόμενου προμηθευτή. Αν αντικείμενο της αντιπροσωπευτικής αγωγής αποτελεί ραδιοτηλεοπτική διαφήμιση, αρμόδιο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας του ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού. Ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου μπορεί, ύστερα από αίτηση των διαδίκων, να διατάξει την προσαγωγή εγγράφων σύμφωνα με το άρθρο 232 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

2. Αντιπροσωπευτική αγωγή με αίτημα την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς ασκείται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από την τελευταία εκδήλωση της παράνομης συμπεριφοράς που αποτελεί τη βάση της, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή έλαβε χώρα κατά τρόπον εμφανή ώστε να είναι γνωστή στον μέσο καταναλωτή.

3. Η άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής με αίτημα την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς διακόπτει τις προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η ανωτέρω αντιπροσωπευτική αγωγή.

4. Αντιπροσωπευτική αγωγή με αίτημα την παύση ή την απαγόρευση παράνομης συμπεριφοράς δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης. Οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από την απόφαση αυτή ισχύουν έναντι όλων, ακόμα και αν αυτοί δεν ήταν διάδικοι.

5. Η άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής με την οποία ζητείται μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης διακόπτει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές στους οποίους αφορά.

6. Αντιπροσωπευτική αγωγή με αίτημα τη λήψη μέτρου επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Για την ως άνω αντιπροσωπευτική αγωγή δεν καταβάλλεται δικαστικό ένσημο.

7. Η απόφαση που κάνει δεκτή αγωγή για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση προσδιορίζει τους όρους, τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και την προθεσμία, εντός της οποίας μεμονωμένος καταναλωτής, ο οποίος δεν είχε εκφράσει τη βούλησή του να εκπροσωπηθεί από νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο της αγωγής, δύναται να επωφεληθεί από τα μέσα έννομης προστασίας που χορηγήθηκαν με την απόφαση.

8. Η τελεσίδικη απόφαση των ελληνικών δικαστηρίων, ή του δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής άλλου κράτους μέλους, σχετικά με την ύπαρξη παράβασης που θίγει τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε ενάγοντα ως απόδειξη, βάσει της αρχής της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων του άρθρου 340 του Κώδικα

Πολιτικής Δικονομίας στο πλαίσιο κάθε άλλης αγωγής ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, με την οποία ζητούνται μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά του ίδιου προμηθευτή σε σχέση με την ίδια πρακτική και εφόσον δεν θίγονται οι διατάξεις περί δεδικασμένου.

Άρθρο 10ιγ
Συμβιβασμός για τη λήψη μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης
(άρθρο 11 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Για την έγκριση συμβιβασμού σε αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, ο νομιμοποιούμενος φορέας και ο προμηθευτής μπορούν από κοινού να προτείνουν στο δικαστήριο συμβιβασμό αναφορικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάσταση υπέρ των ενδιαφερόμενων καταναλωτών.

2. Ο συμβιβασμός της παρ. 1 υπόκειται στον έλεγχο του δικαστηρίου, το οποίο εξετάζει αν παραβιάζει τα άρθρα 214Α έως 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή περιλαμβάνει όρους που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων των μερών, ιδίως των καταναλωτών.

3. Οι εγκεκριμένοι συμβιβασμοί είναι δεσμευτικοί για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον προμηθευτή και τους ενδιαφερόμενους μεμονωμένους καταναλωτές. Μεμονωμένοι καταναλωτές, τους οποίους αφορούν η αντιπροσωπευτική αγωγή και ο επακόλουθος συμβιβασμός, δύνανται να αποδεχθούν ή να αρνηθούν να δεσμευτούν από τον συμβιβασμό που αναφέρεται στην παρ. 1 με τη διαδικασία και εντός της προθεσμίας της απόφασης της παρ. 4η του άρθρου 14.

4. Η επανόρθωση και/ή η αποκατάσταση που επιτυγχάνονται μέσω εγκεκριμένου συμβιβασμού της παρ. 2 δεν θίγουν οιαδήποτε επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας που διατίθενται στους καταναλωτές, τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο του εν λόγω διακανονισμού.»

Άρθρο 8
Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, κατανομή δικαστικών εξόδων και ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε' στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994

Στο Μέρος Όγδοο του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται Κεφάλαιο Ε' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ
ΑΓΩΓΩΝ, ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Άρθρο 10ιδ
Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών
(άρθρο 10 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Η χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικής αγωγής από τρίτα μέρη απαγορεύεται.

Άρθρο 10ιε
Κατανομή των εξόδων αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης
(άρθρο 12 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Μεμονωμένοι καταναλωτές, τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, δεν καταβάλλουν δικαστικά έξοδα.

2. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μεμονωμένος καταναλωτής τον οποίο αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης και έχει καταστεί διάδικος, μπορεί να κληθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, τα οποία προκλήθηκαν ως αποτέλεσμα της εκ προθέσεως ή εξ αμελείας συμπεριφοράς του.

Άρθρο 10ιστ
Ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές
(άρθρο 13 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς που ασκούν εγχώριες και διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές παρέχουν πληροφορίες, ιδίως στον ιστότοπό τους, σχετικά με:

α) τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που έχουν αποφασίσει να ασκήσουν ενώπιον του δικαστηρίου,
β) την κατάσταση των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκήσει ενώπιον δικαστηρίου,
γ) τα αποτελέσματα των αντιπροσωπευτικών αγωγών των περ. α) και β).

2. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς ενημερώνουν, εντός είκοσι (20) ημερών από την άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής, με ανάρτηση στον ιστότοπό τους, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, τους καταναλωτές, τους οποίους αφορά εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εκπροσωπηθούν στην ίδια αγωγή, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ια.

3. Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, το δικαστήριο δύναται, εφόσον δεν υπάρχει άλλος τρόπος ενημέρωσης των καταναλωτών που μετέχουν στην ένωση που άσκησε τη αντιπροσωπευτική αγωγή, να διατάξει τον προμηθευτή να ενημερώσει αυτούς, με κάθε πρόσφορο τρόπο, με δαπάνες του προμηθευτή, εφόσον αυτές δεν υπερβαίνουν το εύλογο και αναλογικό κόστος, σχετικά με ενδεχόμενες τελεσίδικες αποφάσεις για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 10θ ή για ενδεχόμενο συμβιβασμό, του άρθρου 10ιγ, εντός ενενήντα (90) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την επικύρωση του συμβιβασμού, ενημερώνοντας ατομικά όλους τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει, εάν οι συμμετέχοντες καταναλωτές έχουν ενημερωθεί για την τελεσίδικη απόφαση ή τον συμβιβασμό με άλλον τρόπο.

4. Οι απαιτήσεις πληροφόρησης της παρ. 3 εφαρμόζονται και σε τελεσίδικες αποφάσεις που απορρίπτουν τις αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης νομιμοποιούμενων φορέων.

5. Ο νικήσας διάδικος μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα που σχετίζονται με την παροχή πληροφοριών του πα-

ρόντος στους καταναλωτές στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Άρθρο 10ιζ

Εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές

(παρ. 1 άρθρου 14 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων παρέχει στο καταναλωτικό κοινό πληροφορίες για τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εκκρεμείς αντιπροσωπευτικές αγωγές και τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί.

Άρθρο 10ιη

Υποχρεώσεις της Ελλάδας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(παρ. 2 άρθρου 13 και παρ. 2 άρθρου 23 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

1. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων γνωστοποιεί τον ιστότοπο ή τους ιστότοπους του άρθρου 10ιζ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέχρι την 26η Ιουνίου 2023, και σε κάθε περίπτωση μελλοντικής διαφοροποίησής τους.

2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου υποστηρίζει και διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των νομιμοποιούμενων φορέων για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών και την ανταλλαγή και διάχυση των βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών τους, όσον αφορά στον χειρισμό των εγχώριων και διασυνοριακών παραβάσεων του Παραρτήματος II.

3. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την πρώτη φορά έως την 26η Ιουνίου 2027 και στη συνέχεια ετησίως, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τον αριθμό και το είδος των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκηθεί και τις αντίστοιχες αποφάσεις που έχουν εκδοθεί,

β) το είδος των παραβάσεων του Παραρτήματος II και τους διαδίκους αυτών.»

Άρθρο 9

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994

1. Ο τίτλος του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων, τροποποιείται ως εξής:

«Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις

(παρ. 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)»

2. Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 προστίθενται παρ. 4α έως 4ιγ ως εξής:

«4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδεται ο Κανονισμός Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 3 του άρθρου 7α.

4β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων συγκροτείται η Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Κα-

ταναλωτών της παρ. 5 του άρθρου 7α, και καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της.

4γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι υποχρεώσεις των ενώσεων του άρθρου 10γ σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία, τα στοιχεία που προσκομίζονται στην Επιτροπή του άρθρου 10ζ, τη συχνότητα υποβολής και επικαιροποίησής τους, οι επιπρόσθετες συνέπειες για την υποβολή αναληθών στοιχείων και κάθε ζήτημα σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία.

4δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους.

4ε. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται το μέγιστο ύψος των περιορισμένων τελών της περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 10γ. Τα τέλη του πρώτου εδαφίου δεν εισπράττονται μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης.

4στ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και κάθε ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 10β.

4ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου ορίζονται εθνικά σημεία επαφής της παρ. 8 του άρθρου 10ζ και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

4η. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία, με την οποία μεμονωμένος καταναλωτής δύναται να αποδεχθεί ή να αρνηθεί να δεσμευθεί από τον συμβιβασμό, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ιγ.

4θ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ο ιστότοπος ή οι ιστότοποι για την παροχή των πληροφοριών του άρθρου 10ιζ, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4ι. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορούν να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

4ια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή και τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σύμφωνα με το άρθρο 13β.

4ιβ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών καθορίζονται:

α) η διαδικασία των ελέγχων που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13θ,

β) οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ελεγκτών,
γ) η διαδικασία αποστολής αιτημάτων ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή προς τις υπηρεσίες των Περιφερειών.

41γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να τροποποιείται το Παράρτημα II.».

Άρθρο 10

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 12 και 13 στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994

Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί εξουσιοδοτικών, μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων του ως άνω νόμου, προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής:

«12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4ια του άρθρου 14 εφαρμόζεται η υπ' αρ. 74784/5.7.2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περί συστήματος διαχείρισης αναφορών/καταγγελιών και μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών ελέγχου Β' 3114).

13. Οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 10ιβ, περί διακοπής των προθεσμιών παραγραφής, εφαρμόζονται μόνον

σε αξιώσεις για επανόρθωση και αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις που σημειώθηκαν μετά την 24η Ιουνίου 2023.».

Άρθρο 11

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 10 και 11 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί ενώσεων καταναλωτών και διακανονισμού καταναλωτικών διαφορών.

Άρθρο 12

Παραρτήματα του ν. 2251/1994 - Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος Ι - Προσθήκη Παραρτήματος ΙΙ στον ν. 2251/1994

1. Το Παράρτημα του ν. 2251/1994 (Α' 191) αριθμείται ως Παράρτημα Ι και επικαιροποιείται η αναφορά της ενωσιακής νομοθεσίας στον τίτλο του, ο οποίος διαμορφώνεται ως εξής:

«Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ»

2. Στον ν. 2251/1994 προστίθεται Παράρτημα ΙΙ ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡ. 1 ΑΡΘΡΟΥ 10α
(Παράρτημα Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)

A/A	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
1	Άρθρα του παρόντος: 2, περί γενικών όρων συναλλαγών και καταχρηστικών γενικών όρων, 2α, περί αναπροσαρμογής ασφαλίσεων, 3 έως 4η, περί συμβάσεων από απόσταση και συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, 4θ, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. 5, περί νόμιμης εγγύησης, 5α, περί εμπορικής εγγύησης, 5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση, 6, περί ευθύνης του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα, 7, περί υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών, και η υπό στοιχεία Z3/2810/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, περί γενικής ασφάλειας των προϊόντων (Β' 1885), 7α, περί προστασίας των ανήλικων καταναλωτών, 8, περί ευθύνης του παρέχοντος υπηρεσίες, 9, περί διαφήμισης, 9α έως 9θ, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.
2	Κανονισμός (ΕΚ) 2027/97 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1997, για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος (L 285).
3	Κανονισμός (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (L 31).
4	Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης (L 46).
5	Κανονισμός (ΕΚ) 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς (L 204).
6	Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20 Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (L 404/9)
7	Κανονισμός (ΕΚ) 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (L 315).

8	Άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΚ) 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (L 293).
9	Άρθρα 1 έως 35 του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (L 353).
10	Κανονισμός (ΕΚ) 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος (L 131).
11	Άρθρα 4 έως 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 1222/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιώδεις παραμέτρους (L 342).
12	Άρθρα 3 έως 8 και 19 έως 21 του Κανονισμού (ΕΚ) 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα (L 342).
13	Άρθρα 9 και 10 του Κανονισμού (ΕΚ) 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel), (L 27).
14	Κανονισμός (ΕΕ) 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές (L 334).
15	Κανονισμός (ΕΕ) 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν (L 55).
16	Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (L 304).
17	Κανονισμός (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ (L 94).
18	Κανονισμός (ΕΕ) 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2012, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (L 172).
19	Κανονισμός (ΕΕ) 432/2012 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2012, σχετικά με τη θέσπιση καταλόγου επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών (L 136/1)
20	Άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (L 165).
21	Κανονισμός (ΕΕ) 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP) (L 352).

22	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (L 123).
23	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (L 310). Υπό στοιχεία 876/7B/17.12.2018 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, περί Εθνικού Κανονισμού Ανοικτού Διαδικτύου - εξειδίκευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120 (Β' 242/2019).
24	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
25	Κεφάλαιο II του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα (L 117).
26	Κεφάλαιο II του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, σχετικά με τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα (L 117).
27	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τη διασυννοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά (L 168).
28	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά (L 168).
29	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (L 169).
30	Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση (L 198).
31	Άρθρα 3 έως 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών στην εσωτερική αγορά (L 60), Υπ' αρ. 18898/13.2.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, περί λήψεως συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού 2018/302 (Β' 746).
32	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2021 για τις διασυννοριακές πληρωμές στην Ένωση (L 274).
33	Άρθρα 4 έως 12 του ν. 3471/2006 (Α' 133) περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
34	Ν. 3758/2009 (Α' 68), περί εταιρειών ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις.

35	Άρθρα 21 και 23 του ν. 3844/2010 (Α' 63), περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (L 376).
36	N. 3959/2011 (Α' 93) σχετικά με την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού.
37	Άρθρα 46 έως 59, περί προστασίας των καταναλωτών του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί λειτουργίας ενεργειακών αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, για έρευνα, παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς υδρογονανθράκων.
38	Άρθρα 9 έως 30 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περί ανάληψης, άσκησης και προληπτικής εποπτείας της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος.
39	N. 4099/2012 (Α' 250), περί οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και ανώνυμων εταιρειών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.
40	Άρθρο 30 του ν. 4141/2013 (Α' 81), περί μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ.
41	N. 4177/2013 (Α' 173) και υπ' αρ. 91354/24.8.2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, περί κανόνων διακίνησης και εμπορίας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών (Β' 2983, διόρθωση σφάλματος Β' 3080).
42	Άρθρα 1 έως 53 του ν. 4209/2013 (Α' 253), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων.
43	Άρθρα 11 έως 12Α του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση.
44	Άρθρα 1 έως 6 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις.
45	N. 4438/2016 (Α' 220), περί εναρμόνισης με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία.
46	Άρθρα 145 έως 153 του ν. 4364/2016 (Α' 13), περί όρων συμβολαίων πρωτασφάλισης.
47	N. 4465/2017 (Α' 47), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.
48	Άρθρα 23 έως 29 του ν. 4514/2018 (Α' 14, διόρθωση σφάλματος Α' 16), περί όρων λειτουργίας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων.
49	N. 4537/2018 (Α' 84), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά.
50	Άρθρα 27 έως 34 και 37 έως 40 του ν. 4583/2018 (Α' 212), περί κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας και απαιτήσεων παροχής πληροφοριών και πρόσθετων απαιτήσεων σε σχέση με βασιζόμενα σε ασφάλιση επενδυτικά προϊόντα.

51	Άρθρο 196, περί ελέγχου δαπανών και άρθρα 206 έως 223 περί δικαιωμάτων τελικών χρηστών, του ν. 4727/2020 (Α' 184).
52	Άρθρα 14 έως 16, 23 έως 29 και 32 του ν. 4779/2021 (Α' 27), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων.
53	Άρθρα 3 έως 32 του ν. 4967/2022 (Α' 171), περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών. Άρθρα 33 έως 64 του ν. 4967/2022, περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών.
54	Άρθρα 281 και 287 έως 946 (ενοχικό δίκαιο) του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).
55	Άρθρα 4 έως 6, 9 και 10 του π.δ. 131/2003 (Α' 116), περί προσαρμογής στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά.
56	Άρθρο 17 και Παράρτημα Ι του π.δ. 32/2010 (Α' 70), περί καθορισμού απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού, όσον αφορά τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια.
57	π.δ. 10/2017 (Α' 23), Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας
58	π.δ. 7/2018 (Α' 12), περί εναρμόνισης με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.
59	Υπό στοιχεία Ζ1-1262/29.10.2007 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, περί ρύθμισης των τύπων και των όρων των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με μονάδες αδυνατίσματος και γυμναστήρια (Β' 2122).
60	Υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, περί προσαρμογής στην Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης (Β' 917).
61	Υπό στοιχεία Ζ1-130/21.2.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Πολιτισμού και Τουρισμού, περί συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής (Β' 295).
62	Άρθρα 118 έως 124, 130 και 132 της υπό στοιχεία ΔΥΓ3α/Γ.Π.32221/29.4.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Υγείας, περί εναρμόνισης με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (Β' 1049).
63	Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της 29ης.3.2013, περί Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β' 832)

64	Άρθρο 12 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, περί συμμόρφωσης στην Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (Β' 1421).
65	Υπό στοιχεία Οικ. 51157/ΔΤΒΝ 1129/17.5.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί προσαρμογής στην Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά, ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (Β' 1425).
66	Υπό στοιχεία οικ. ΔΠΠ 1417/22.4.2016 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, περί ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης (Β' 1230).
67	Υπ' αρ. 91354/24.8.2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, περί κωδικοποίησης κανόνων διακίνησης και εμπορίας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών (Β' 3080, διόρθωση σφάλματος Β' 2983).
68	Υπό στοιχεία Γ5α/53625/21.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υγείας περί εναρμόνισης της Εθνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη Κοινοτική ΟΔ/2002/46/ΕΚ «για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής» και κωδικοποίηση των ισχυουσών διατάξεων σε ενιαίο κείμενο - Επικαιροποιημένα Παραρτήματα της ΟΔ/2002/46/ΕΚ, όπως ισχύουν (Β' 3328).
69	Πράξη Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2501/31.10.2002, περί ενημέρωσης των συναλλασσόμενων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους (Α' 277).
70	Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) υπ' αρ. 578/29/28.9.2010, περί Κώδικα Δεοντολογίας για την Παροχή Υπηρεσιών Πολυμεσικής Πληροφόρησης (Β' 1651).
71	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 686/065/26.3.2013, περί Κανονισμού Ειδικών Αδειών Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Β' 1876).
72	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 686/064/26.3.2013, περί Κανονισμού Γενικών Αδειών Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Β' 1700).
73	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 687/328/5.4.2013, περί Κώδικα Δεοντολογίας Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Β' 1874).
74	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 688/52/16.4.2013, περί καθορισμού των περιπτώσεων που επιβάλλεται κατ' αποκοπή αποζημίωση για πλημμελή παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών (Β' 1412).
75	Απόφαση ΕΕΤΤ υπ' αρ. 991/4/17.5.2021, περί Κανονισμού Γενικών Αδειών (Β' 2265).
76	Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αρ. 1032/6/30.5.2022, περί Κώδικα Δεοντολογίας για την Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στους Καταναλωτές (Β' 3242).
77	Απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ υπ' αρ. 392/1/31.5.2021 (Κώδικας Δεοντολογίας Τραπεζών)

**ΜΕΡΟΣ Β'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

**Άρθρο 13
Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας του καταναλωτή σε επιμέρους πεδία, ιδίως όσον αφορά τις διαφημίσεις, τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς, την προστασία των ανηλίκων και την εποπτεία της παροχής προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοπιστωτικού τομέα.

**Άρθρο 14
Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η τροποποίηση των ελεγκτικών, διοικητικών και κυρωτικών διατάξεων, ιδίως του ν. 2251/1994 (Α' 191), της διαδικασίας διαχείρισης αναφορών και καταγγελιών και των προβλεπόμενων ενεργειών συμμόρφωσης, για την προστασία των καταναλωτών.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΚΑΝΟΝΕΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ
ΑΓΟΡΑΣ**

**Άρθρο 15
Μέτρα ρύθμισης παρεχόμενων πληροφοριών
στο διαδίκτυο**

1. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας οφείλουν να παρέχουν με διαφανή τρόπο και σε σημείο ευχερώς και άμεσα αντιληπτό από τον καταναλωτή τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 του π.δ. 131/2003 (Α' 116) και ιδίως:

α) τον αριθμό της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ή της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης, στις περιπτώσεις που απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία,

β) τον αριθμό φορολογικού μητρώου του προσώπου,

γ) τον αριθμό Γενικού Εμπορικού Μητρώου, αν το πρόσωπο ασκεί εμπορική δραστηριότητα.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας, η οποία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών παρεχομένων από έναν αποδέκτη υπηρεσίας, διασφαλίζουν ότι μόλις αντιληφθούν ή ενημερωθούν ότι φορέας παροχής υπηρεσιών κοινωνίας της πληροφορίας δεν συμμορφώνεται με την παρ. 1 του παρόντος, καθώς και τα άρθρα 4 και 5 του π.δ. 131/2003 αποσύρουν, χωρίς χρονοτριβή, το περιεχόμενο που δεν πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις ή καθιστούν την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη.

3. Οι καταγγελίες για την παράβαση των παρ. 1 και 2 του παρόντος, καθώς και των άρθρων 4 και 5 του π.δ. 131/2003 υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και εξετάζονται από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή ή τη Διυπουργική Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς. Σε περίπτωση παράβασης, το

αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί:

α) να επιβάλλει μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

αα) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο παραβάτης έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

αβ) πρόστιμο ύψους από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου έχουν εκδοθεί σε βάρος του ίδιου παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ,

β) αφαίρεση διαφημιστικού περιεχομένου που δεν συμμορφώνεται με την παρ. 1, από τους ιστοτόπους που το έχουν αναρτήσει,

γ) προσωρινή απενεργοποίηση ονόματος χώρου με κατάληξη.gr ή.ελ ιστοτόπου που δεν συμμορφώνεται με την περ. β) ή έχει επανειλημμένα αναρτήσει διαφημίσεις που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 1, με εντολή στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία προβαίνει σε προσωρινή απενεργοποίηση του ονόματος χώρου.

4. Για την επιβολή των κυρώσεων της περ. α) της παρ. 3 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) προηγούμενες παραβάσεις του παρόντος,

γ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση, εφόσον το σχετικό στοιχείο είναι διαθέσιμο.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την παρ. 6 εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

6. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται η κύρωση της περ. α) της παρ. 3, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.

**Άρθρο 16
Παρατηρητήριο τιμών στις υπεραγορές
«e-katanalotis»**

1. Οι υπεραγορές που δραστηριοποιούνται στη λιανική πώληση αγαθών και υπηρεσιών, με συνολικό κύκλο εργασιών που ξεπερνά τα ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ ετησίως, όπως προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής περιόδου, αποστέλλουν καθημερινά στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» της Γενικής

Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ):

α) τις τρέχουσες τιμές λιανικής (τιμές ραφίου) των προϊόντων της περ. α' της παρ. 5 που διαθέτουν προς πώληση, μη λαμβανομένων υπόψη των εκπτώσεων που προκύπτουν από ενέργειες προώθησης,

β) τις τρέχουσες τιμές λιανικής (τιμές ραφίου) των προϊόντων της περ. α' της παρ. 5 που διαθέτουν προς πώληση, λαμβανομένων υπόψη των εκπτώσεων που προκύπτουν από ενέργειες προώθησης,

γ) τη μέση τιμή πώλησης της προηγούμενης ημέρας που ορίζεται ως ο λόγος των συνολικών πωλήσεων προϊόντων προς τον αριθμό των τεμαχίων που πωλήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) άλλα στοιχεία που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5.

2. Τα στοιχεία της παρ. 1 υποβάλλονται στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» από τους υπόχρεους καθημερινά μέχρι τις 10.00. Οι τιμές των περ. α) και β) της παρ. 1 δεν αυξάνονται μέχρι την αμέσως επόμενη υποβολή στοιχείων.

3. Η παράλειψη υποβολής ή η υποβολή ψευδών ή ανακριβών στοιχείων τιμών ή η παραβίαση της παρ. 2 επισύρουν διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ανάλογα με τον συνολικό κύκλο εργασιών της επιχείρησης.

4. Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της εφαρμογής των παρ. 1 και 2 ορίζεται η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Τα ελεγκτικά όργανα της αρμόδιας αρχής ασκούν τις εξουσίες ελέγχου του άρθρου 13 του ν. 4712/2020 (Α' 146) και της παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124).

5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου καθορίζονται:

α) τα προϊόντα και οι κωδικοί προϊόντων για τους οποίους υποβάλλονται από τους υπόχρεους τα στοιχεία της παρ. 1,

β) τα επιπρόσθετα στοιχεία που αφορούν στην ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με τα προϊόντα της περ. α),

γ) η διαδικασία υποβολής των στοιχείων της παρ. 1 για τα προϊόντα της περ. α),

δ) το ύψος και η κλιμάκωση των προστίμων της παρ. 3,

ε) η διαδικασία των διενεργούμενων ελέγχων για την εφαρμογή του παρόντος,

στ) τα στοιχεία που έχουν καταχωρισθεί στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άλλους φορείς και ιδίως την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Άρθρο 17

Παρατηρητήριο τιμών στην αγορά υγρών καυσίμων «e-katanalotis»

1. Στο παρατηρητήριο τιμών «e-katanalotis» της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ),

περιλαμβάνονται στοιχεία τιμών λιανικών τιμών των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης («LPG»), του πετρελαίου θέρμανσης και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου («CNG») που διατίθενται στους καταναλωτές από τα πρατήρια καυσίμων.

2. Τα στοιχεία των πρατηρίων καυσίμων, όπως ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, η επωνυμία, η διεύθυνσή τους, καθώς και οι λιανικές τιμές στις οποίες πωλούν τα καύσιμα στους καταναλωτές, μπορούν να αντλούνται μέσω διαλειτουργικότητας με άλλα δημόσια μητρώα και βάσεις δεδομένων και ιδίως το πληροφοριακό σύστημα Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και το παρατηρητήριο τιμών υγρών καυσίμων («fuelprices.gr») του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι πάροχοι ηλεκτρονικής τιμολόγησης ενημερώνουν το πληροφοριακό σύστημα Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών για όλα τα παραστατικά πώλησης και διακίνησης των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης («LPG»), του πετρελαίου θέρμανσης και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου («CNG»).

Άρθρο 18

Ωράριο λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 15Α στον ν. 4177/2013

Στον ν. 4177/2013 (Α' 173) προστίθεται άρθρο 15Α ως εξής:

«Άρθρο 15Α

Ωράριο εμπορικών καταστημάτων και καταστημάτων παροχής υπηρεσιών στον καταναλωτή - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Τα εμπορικά καταστήματα και τα καταστήματα παροχής υπηρεσιών σε καταναλωτές επιτρέπεται να λειτουργούν, τηρούμενης της εργατικής νομοθεσίας, από τις 6:00 έως τις 21:00, από τη Δευτέρα έως και το Σάββατο και τις Κυριακές, σύμφωνα με το άρθρο 16, εκτός από τις εξής ημέρες:

α) την πρώτη ημέρα του έτους (Πρωτοχρονιά),

β) την ημέρα της εορτής των Θεοφανείων (6η Ιανουαρίου),

γ) την Καθαρά Δευτέρα (κινητή εορτή),

δ) την ημέρα του εορτασμού της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 (25η Μαρτίου),

ε) την Κυριακή και τη Δευτέρα του Πάσχα (κινητή εορτή),

στ) την ημέρα του εορτασμού της Εργατικής Πρωτομαγιάς (1η Μαΐου),

ζ) την ημέρα του εορτασμού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου),

η) την ημέρα του εορτασμού της επετείου του «Όχι» και της έναρξης του Ελληνοϊταλικού Πολέμου του 1940 στο πλαίσιο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (28η Οκτωβρίου),

θ) την ημέρα των Χριστουγέννων και την επομένη της (25η και 26η Δεκεμβρίου).

2. Τα εμπορικά καταστήματα και καταστήματα παροχής υπηρεσιών σε καταναλωτές που επιτρέπεται να λει-

τουργούν, τηρούμενης της εργατικής νομοθεσίας, όλες τις ώρες της ημέρας και όλες τις ημέρες της εβδομάδας, είναι τα εξής:

- α) καταστήματα εστίασης παντός είδους,
- β) κυλικεία, καντίνες, κάβες, καταστήματα λιανικής πώλησης ξηρών καρπών, μικρές αγορές («mini markets») συνεχούς λειτουργίας,
- γ) φωτογραφεία,
- δ) καταστήματα παροχής υπηρεσιών διασκέδασης παντός είδους,
- ε) ξενοδοχεία,
- στ) ζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεία και συναφή καταστήματα,
- ζ) ανθοπωλεία,
- η) πρατήρια υγρών καυσίμων,
- θ) περίπτερα,
- ι) καταστήματα και εγκαταστάσεις που λειτουργούν στους χώρους των Κεντρικών Αγορών,
- ια) καταστήματα που κατατάσσονται στις πολύ μικρές οντότητες, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251), σε δημοτικά διαμερίσματα με μόνιμο πληθυσμό μικρότερο από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους,
- ιβ) γραφεία τελετών.

3. Στις περιοχές τουριστικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος όπου παρουσιάζεται αυξημένη πληθυσμιακή επιβάρυνση επιτρέπεται επιπλέον, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Δήμου ή των Δήμων στους οποίους υπάγεται διοικητικά η περιοχή, ή του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για περιοχές που ανήκουν σε χερσαία ζώνη λιμένα ή του Υπουργού Τουρισμού για περιοχές που ανήκουν στην χερσαία ζώνη τουριστικού λιμένα, η λειτουργία όλες τις ώρες και τις ημέρες της εβδομάδας, των εξής καταστημάτων:

- α) αρτοποιεία,
- β) οπωροπωλεία και καταστήματα μαναβικής,
- γ) κρεοπωλεία,
- δ) ιχθυοπωλεία,
- ε) υπεραγορές (super-markets),
- στ) καταστήματα που κατατάσσονται στις πολύ μικρές οντότητες, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014.».

Άρθρο 19

Λειτουργία καταστημάτων τις Κυριακές - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4177/2013

Στο άρθρο 16 του ν. 4177/2013 (Α' 173), περί προαιρετικής λειτουργίας των καταστημάτων τις Κυριακές: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) στην παρ. 1 το πρώτο εδάφιο βελτιώνεται νομοτεχνικά, τροποποιείται ως προς την κατάργηση των αναφορών στις καταργηθείσες ενδιάμεσες εκπώσεις και η περ. ε) αντικαθίσταται, γ) τροποποιείται το όργανο που εκδίδει την απόφαση της παρ. 2, και καταργούνται τα δύο τελευταία εδάφια της, δ) καταργείται η παρ. 2Α, ε) οι παρ. 3 και 4 αντικαθίστανται, στ) καταργείται η παρ. 5, και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16

Προαιρετική λειτουργία εμπορικών καταστημάτων και καταστημάτων παροχής υπηρεσιών στον καταναλωτή τις Κυριακές

1. Επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων τις εξής Κυριακές:

- α) Την πρώτη Κυριακή, κατά την έναρξη κάθε εκπαιδευτικής περιόδου της παρ. 1 του άρθρου 15. Σε περίπτωση που η πρώτη Κυριακή συμπίπτει με επίσημη αργία, η δυνατότητα παρέχεται την επόμενη Κυριακή,
- β) τις δύο (2) Κυριακές, πριν από την ημέρα των Χριστουγέννων,
- γ) την Κυριακή των Βαΐων,
- δ) την τελευταία Κυριακή κάθε έτους,
- ε) την πρώτη Κυριακή του Μαΐου και την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου, και αν αυτές συμπίπτουν με επίσημη αργία της παρ. 1 του άρθρου 15Α, την αμέσως επόμενη Κυριακή που δεν συμπίπτει με επίσημη αργία.

1Α. Επιπλέον, επιτρέπεται η προαιρετική λειτουργία εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές την περίοδο από τον μήνα Μάιο έως και τον μήνα Οκτώβριο, εκτός από τη δεύτερη Κυριακή του μήνα Αυγούστου, στις εξής περιοχές:

- α) στον Δήμο Αθηναίων, και
- β) σε περιοχές του Δήμου Πειραιά, της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών, του ιστορικού κέντρου Θεσσαλονίκης, όπως ορίζεται στην υπουργική απόφαση 3046/51009/1994 (Β' 833), καθώς και στην περιοχή γύρω από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών και στο Επιχειρηματικό Πάρκο Γαλού - Άγιος Δημήτριος - Πύργος στον Δήμο Σπάτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως οριοθετείται στην απόφαση ΠΕΧΩ οικ. 1516/Φεντ. επεκτ./05/9.3.2005 (Δ' 319).

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ορίζονται τα συγκεκριμένα όρια των περιοχών της περ. β', λαμβανομένης υπόψη της εμπορικής δραστηριότητας της κάθε περιοχής.

Σε περίπτωση, που η δεύτερη Κυριακή του Αυγούστου συμπίπτει με επίσημη αργία, η εξαίρεση του πρώτου εδαφίου μετατίθεται την προηγούμενη Κυριακή.

2. Με αιτιολογημένη απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Δημάρχου, η οποία εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τοπικούς και συλλογικούς φορείς και ισχύει από το επόμενο έτος από τη δημοσίευσή της, ορίζονται με σαφή τρόπο οι περιοχές, στις οποίες επιτρέπεται προαιρετικά η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και άλλες Κυριακές, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 1Α, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών ιδιοτεροτήτων που σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα της περιοχής.

2Α. [Καταργείται]

3. Η λειτουργία των καταστημάτων που λειτουργούν σύμφωνα με το παρόν τις Κυριακές επιτρέπεται από τις 11:00 έως τις 20:00.

4. Η απασχόληση των εργαζομένων στις περιπτώσεις του παρόντος είναι νόμιμη και αμείβεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ορίζουν πρόσθετη αμοιβή για εργασία κατά τις Κυριακές. Στους εργαζόμενους που απασχολούνται σε εμπορικά καταστήματα

την Κυριακή, σύμφωνα με το παρόν και το άρθρο 15Α, χορηγείται, επιπλέον, υποχρεωτικά μια (1) ημέρα άπαυσης σε άλλη ημέρα της ίδιας εβδομάδας.

5. [Καταργείται].».

Άρθρο 20

Προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3α ν. 2251/1994

Στην παρ. 3 του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί του πεδίου εφαρμογής των άρθρων 3 έως 4 του ως άνω νόμου, προστίθεται περ. ι), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις:

α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας,

β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 (α) του ν. 4213/2013 (Α' 261) «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης (L 88/45/4.4.2011) και άλλες διατάξεις» είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι,

γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνο και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα,

δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες,

ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας,

στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας,

ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α' 12) «Εναρμόνιση νομοθεσίας με οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (L 326)»,

η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Κοινης Υπουργικής Απόφασης Ζ1-130/11 (Β' 295) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αριθμ. L33 της 3.2.2009»,

θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων του ν. 2830/2000 (Α' 96),

ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον προμηθευτή σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή,

ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση του άρθρου 3δ παρ. 2 και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ,

ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης,

ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας,

ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή.».

Άρθρο 21

Προστασία των ανήλικων καταναλωτών από την έκθεση σε προϊόντα που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης ή σε εθισμό στα τυχερά παίγνια - Αντικατάσταση άρθρου 7α ν. 2251/1994

Το άρθρο 7α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί προστασίας ανήλικων καταναλωτών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7α

Ειδικές διατάξεις για την προστασία των ανήλικων καταναλωτών

1. Οι προμηθευτές δεν διαθέτουν στην αγορά προϊόντα, τα οποία λόγω της μορφής, εικόνας και χρήσης, για την οποία προορίζονται ή του τρόπου διάθεσής και προβολής τους:

α) ενέχουν κινδύνους για την ομαλή ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανήλικων καταναλωτών,

β) εκθέτουν τους ανήλικους καταναλωτές σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης.

2. Οι προμηθευτές δεν προβάλλουν προϊόντα που απευθύνονται σε ανήλικους καταναλωτές με τρόπο που στρεβλώνει την εικόνα της παιδικής ηλικίας, ιδίως μέσω της χρήσης προωθητικών ενεργειών που περιέχουν μηνύματα με σεξουαλικό περιεχόμενο ή σεξουαλικά υπονοούμενα.

3. Προϊόντα που παραβιάζουν τις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 θεωρούνται ιδίως τα προϊόντα που άμεσα ή έμμεσα:

α) προκαλούν φόβο ή ανασφάλεια στους ανήλικους,

β) παροτρύνουν σε παράνομη ή επιθετική συμπεριφορά ή χρήση βίας,

γ) παροτρύνουν σε συμπεριφορές καταστροφής του περιβάλλοντος,

δ) παροτρύνουν σε συμπεριφορές κακοποίησης ζώων,

ε) καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας, αναπηρίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού,

στ) εγείρουν, άμεσα ή έμμεσα, πρόωρα, τον ερωτισμό μέσω λεκτικών ή εικονικών αναπαραστάσεων με σεξουαλικά μηνύματα που δεν συνάδουν με την εικόνα της παιδικής ηλικίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής,

ζ) αναπαράγουν στερεότυπα που θίγουν την ισότητα των δύο φύλων,

η) παροτρύνουν σε πράξεις που δεν συνάδουν με ευρέως καθιερωμένα ηθικά πρότυπα και αξίες,

θ) παροτρύνουν τους ανήλικους στη συμμετοχή σε τυχερά παίγνια ή προσομοιώνουν τυχερά παίγνια δημιουργώντας κίνδυνο εθισμού,

ι) παροτρύνουν σε χρήση ναρκωτικών ουσιών,

ια) μπορεί να εκθέτουν τους ανήλικους σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης.

4. Επιχειρήσεις που διαθέτουν, δωρεάν ή έναντι αμοιβής, τη χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών και λοιπών ψηφιακών εφαρμογών σε ανήλικους καταναλωτές λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών, με τον οποίο καθορίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης και παραμονής των ανήλικων καταναλωτών στους φυσικούς ή ψηφιακούς χώρους χρήσης των ηλεκτρονικών παιχνιδιών και των λοιπών ψηφιακών εφαρμογών. Με τον Κανονισμό Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις για την παράβασή του και καθορίζονται τα όργανα διενέργειας ελέγχων και επιβολής των ως άνω κυρώσεων.

5. Για την εφαρμογή του παρόντος, ως προμηθευτής λογίζεται και ο παραγωγός καταναλωτικού προϊόντος, κατά την παρ. 2 του άρθρου 6, ο αντιπρόσωπός του, ο εισαγωγέας καταναλωτικού προϊόντος σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο διανομέας του και κάθε επαγγελματίας, ο οποίος συμμετέχει στην αλυσίδα εφοδιασμού της αγοράς καταναλωτικού προϊόντος και μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά της ασφάλειάς του.

6. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων συνιστάται Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών, η οποία αποτελεί συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου για θέματα εφαρμογής του παρόντος.

Η Επιτροπή αυτή, αποτελείται από τα κάτωθι μέλη και τα ισάριθμα αναπληρωματικά τους:

α) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγού του Πολίτη, ως Πρόεδρο,

β) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγού του Καταναλωτή,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού,

δ) ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα παιδοψυχολογίας ή κοινωνιολογίας,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Αγοράς και Καταναλωτή που προέρχεται από τις ενώσεις καταναλωτών,

στ) έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος,

ζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελλήνων Βιοτεχνών Παιδικών Παιχνιδιών και Αμαξών,

η) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας,

θ) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής, με τους αναπληρωτές τους, καθώς και ο γραμματέας αυτής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θητεία δύο (2) ετών.

7. Η Επιτροπή της παρ. 5 κατά τη διάρκεια των εργασιών της και εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο ανάλογα με την υπό εξέταση καταγγελία, ζητά τη συνδρομή ή τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις της άλλων φορέων ή οργανισμών, των οποίων οι αρμοδιότητες είναι συναφείς με την υπό εξέταση υπόθεση.».

Άρθρο 22

Περιορισμός της ευθύνης του πληρωτή για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής («phishing») - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 74 ν. 4537/2018

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 4537/2018 (Α' 84), περί ευθύνης του πληρωτή, τροποποιείται ως προς την υπαιτιότητα, προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 73, ο πληρωτής ευθύνεται μέχρι του ανώτατου ποσού των πενήντα (50) ευρώ για τις ζημιές από τη διενέργεια μη εγκεκριμένων πράξεων πληρωμής, οι οποίες προκύπτουν είτε από τη χρήση απολεσθέντος ή κλαπέντος μέσου πληρωμών είτε από υπεξαίρεσή του. Η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει, εφόσον:

α) η απώλεια, κλοπή ή υπεξαίρεση του μέσου πληρωμών δεν ήταν δυνατό να εντοπιστεί από τον πληρωτή πριν από τη διενέργεια πράξης πληρωμής, εκτός αν ο πληρωτής είχε ενεργήσει με δόλο ή

β) η ζημία είχε προκληθεί από πράξεις ή παραλείψεις υπαλλήλου, αντιπροσώπου ή υποκαταστήματος ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή οντότητας στην οποία ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών είχε αναθέσει τις δραστηριότητές του.

Ο πληρωτής ευθύνεται για όλες τις ζημιές που σχετίζονται με κάθε μη εγκεκριμένη πράξη πληρωμής, που προξένησε από δόλο, καθώς για τη με δόλο αθέτηση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με το άρθρο 69. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν ισχύει το ανώτατο ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Αν ο πληρωτής είναι καταναλωτής και εφόσον οι ζημιές οφείλονται σε βαριά αμέλεια, ευθύνεται μέχρι του ανώτατου ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη φύση των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφαλείας και τις ειδικότερες περιστάσεις υπό τις οποίες το μέσο πληρωμής απωλέσθη, εκλάπη ή υπεξαιρέθηκε. Το τέταρτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο πάροχος αποδείξει ότι διαθέτει και εφαρμόζει πρόσθετους, αποτελεσματικούς και πιο εξελιγμένους μηχανισμούς ελέγχου των συναλλαγών, από αυτούς που εφαρμόζει για την ισχυρή ταυτοποίηση των συναλλαγών, για συναλλαγές που μπορούν να προκαλέσουν ζημία άνω των χιλίων (1.000) ευρώ, όπως ιδίως μηχανισμούς ελέγχου που αξιοποιούν τε-

χνολογίες τεχνητής νοημοσύνης ή επιπλέον κωδικό ή βιομετρική ταυτοποίηση ή τηλεφωνική επιβεβαίωση».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΛΕΓΧΟΣ, ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ**

Άρθρο 23

**Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού
των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο
προστασίας του καταναλωτή - Προσθήκη
άρθρου 13ζ στον ν. 2251/1994**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13ζ ως εξής:

«Άρθρο 13ζ

**Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού
των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο
προστασίας του καταναλωτή**

Ως Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού στο πεδίο προστασίας καταναλωτή και σύννομης παροχής υπηρεσιών σε θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή ή της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.), κατά την περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4512/2018 (Α' 5), ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία ασκεί τις εξής αρμοδιότητες:

α) την εισήγηση ως προς την κατανομή του προϋπολογισμού και του προσωπικού που αφορά στη διενέργεια των ελέγχων, σύμφωνα με το άρθρο 135 του ν. 4512/2018, καθώς και την κατάρτιση της μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών εποπτείας,

β) την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου προστασίας καταναλωτή,

γ) την αξιολόγηση και κατάταξη κινδύνου, καθώς και τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών για την αξιολόγηση νέων κινδύνων ή αλλαγών σε υφιστάμενους κινδύνους,

δ) τον σχεδιασμό του συστήματος διαχείρισης καταγγελιών,

ε) την κατάρτιση του μοντέλου ενεργειών συμμόρφωσης,

στ) την έκδοση γενικών οδηγιών για πληροφόρηση του κοινού για θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή και της ΔΙ.Μ.Ε.Α.,

ζ) την παροχή κατευθυντήριων οδηγιών για την κατανόηση και εφαρμογή της νομοθεσίας αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή και της ΔΙ.Μ.Ε.Α από τους ελεγχόμενους, για τη συμμόρφωση και τον περιορισμό ή τη μείωση των κινδύνων,

η) τη σύνταξη και υποβολή στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων της συνολικής ετήσιας έκθεσης της παρ. 5 του άρθρου 144 του ν. 4512/2018,

θ) την πρόταση τροποποιήσεων της νομοθεσίας που αφορά στις απαιτήσεις συμμόρφωσης,

ι) τη συνεργασία με τις λοιπές Αρχές Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού.».

Άρθρο 24

**Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης
των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο
προστασίας του καταναλωτή - Προσθήκη
άρθρου 13η στον ν. 2251/1994**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13η ως εξής:

«Άρθρο 13η

**Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης
των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο
προστασίας του καταναλωτή**

1. Ως Αρχές Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης των οικονομικών δραστηριοτήτων στο πεδίο προστασίας του καταναλωτή και σύννομης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 130 του ν. 4512/2018 (Α' 5), ορίζονται:

α) η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για όλη την Επικράτεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και,

β) οι ελεγκτικές υπηρεσίες των περιφερειών, εντός των διοικητικών ορίων τους.

2. Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή συνεργάζεται με:

α) τις ελεγκτικές υπηρεσίες της περ. β) της παρ. 1,

β) τις λοιπές αρχές που έχουν στην αρμοδιότητά τους την προστασία του καταναλωτή και ιδίως τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, καθώς και τις αρχές που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό (Β' 27).».

Άρθρο 25

**Αρμοδιότητα ελεγκτικών υπηρεσιών των
Περιφερειών - Προσθήκη άρθρου 13θ στον
ν. 2251/1994**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13θ ως εξής:

«Άρθρο 13θ

**Αρμοδιότητα ελεγκτικών υπηρεσιών
περιφερειών**

1. Οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες των περιφερειών πραγματοποιούν ελέγχους εντός των διοικητικών ορίων τους για θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή, διαθέτοντας τις ίδιες εξουσίες έρευνας που διαθέτει και η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή.

2. Οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες των περιφερειών επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις, εφόσον διαπιστωθεί μη συμμόρφωση των υπόχρεων σε διατάξεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή. Οι ως άνω αρχές κοινοποιούν τις αποφάσεις επιβολής κυρώσεων στη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή.».

Άρθρο 26**Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 13β ν. 2251/1994**

Στο άρθρο 13β του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών, η παρ. 1 αντικαθίσταται, η παρ. 2 τροποποιείται ως προς το αναφερόμενο όργανο, η παρ. 4, περί διαχείρισης καταγγελιών, καταργείται, και το άρθρο 13β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13β**Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών**

1. Στη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων υποβάλλουν αναφορές και καταγγελίες περί παραβάσεων του παρόντος ή άλλων διατάξεων αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή: α) καταναλωτές, β) ενώσεις καταναλωτών ή γ) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που νομιμοποιούνται σχετικά. Η αξιολόγηση και η διερεύνηση των καταγγελιών γίνονται βάσει του άρθρου 140 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Αν κριθεί αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση μιας αναφοράς ή καταγγελίας, η υπόθεση διεκπεραιώνεται σε εύλογο χρόνο, ανάλογα με το είδος της αναφοράς ή καταγγελίας. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των καταγγελιών κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 140 του ν. 4512/2018 είναι εμπιστευτικό, στερείται εκτελεστότητας και δεν δημοσιοποιείται ή κοινοποιείται στον καταγγέλλοντα ή σε οποιονδήποτε τρίτο.

2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου δεν είναι υποχρεωμένη να απαντά σε αιτήματα καταναλωτών υπό μορφή γνωμοδότησης ή σε ερωτήματα επί ιδιωτικής φύσεως υποθέσεων που δεν στοιχειοθετούν καταγγελίες παραβάσεων.

3. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή δύναται, κατά το στάδιο διερεύνησης μιας αναφοράς ή καταγγελίας, να ζητήσει αιτιολογημένη γνώμη από τον Συνήγορο του Καταναλωτή, ο οποίος την παρέχει μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος.

4. (Καταργείται).».

Άρθρο 27**Εξουσίες έρευνας Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Πρόστιμο μη συμμόρφωσης - Προσθήκη άρθρου 13γ στον ν. 2251/1994**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13γ ως εξής:

«Άρθρο 13γ**Εξουσίες έρευνας Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή**

1. Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για την

επιβολή των μέτρων για την τήρηση της καταναλωτικής νομοθεσίας, δύναται να:

α) έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε σχετικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορία, υπό οποιαδήποτε μορφή ή μορφότυπο, ανεξαρτήτως του μέσου ή τόπου αποθήκευσής τους,

β) απαιτεί, από κάθε δημόσια αρχή, φορέα ή οργανισμό, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, την παροχή κάθε σχετικής πληροφορίας, δεδομένων ή εγγράφων, υπό οποιονδήποτε μορφή ή μορφότυπο και ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους ή του τόπου όπου είναι αποθηκευμένα. Στην παρούσα περίπτωση περιλαμβάνεται ο εντοπισμός των χρηματοοικονομικών ροών και των ροών δεδομένων ή η διαπίστωση της ταυτότητας των προσώπων που συμμετέχουν σε χρηματοοικονομικές ροές και ροές δεδομένων, των στοιχείων τραπεζικών λογαριασμών και της ιδιοκτησίας των διαδικτυακών τόπων, καθώς και κάθε σχετική πληροφορία,

γ) διενεργεί τις απαραίτητες επιτόπιες επιθεωρήσεις, περιλαμβανομένης της εξουσίας πρόσβασης σε κάθε χώρο, έδαφος ή μέσο μεταφοράς που χρησιμοποιεί ο προμηθευτής, τον οποίο αφορά η επιθεώρηση, για τους σκοπούς της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, ή απαιτεί από άλλες δημόσιες αρχές να προβαίνουν στις εν λόγω ενέργειες, ώστε να εξετάζει, κατάσχει, λαμβάνει ή να αποκτά αντίγραφα στοιχείων, δεδομένων ή εγγράφων, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,

δ) κατάσχει κάθε πληροφορία, δεδομένο ή έγγραφο για το απαραίτητο χρονικό διάστημα και στον βαθμό που απαιτείται για την επιθεώρηση,

ε) απαιτεί, από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του προμηθευτή τον οποίο αφορά η επιθεώρηση, να παρέχει εξηγήσεις και να καταγράφει τις απαντήσεις,

στ) αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες ως δοκιμαστικές αγορές, ακόμα και με καλυμμένη ταυτότητα, ώστε να εντοπίζει τις παραβάσεις και να συγκεντρώνει αποδεικτικά στοιχεία, υποβάλλοντας σε δοκιμές τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

2. Για τη διενέργεια των ελέγχων η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή δύναται να ζητά τη συνδρομή κάθε αρμόδιας αρχής.

3. Σε βάρος ελεγχόμενου, ο οποίος δεν απαντά σε καταγγελίες καταναλωτών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δύναται να προβαίνει σε:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο προμηθευτής, πωλητής, παραγωγός ή διανομέας έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον, με προειδοποίηση επιβολής προστίμου,

β) επιβολή προστίμου από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

4. Σε περίπτωση μη χορήγησης των αιτούμενων εγγράφων και εξηγήσεων ή σε περίπτωση παρακώλυσης του ελέγχου επιβάλλεται πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).».

Άρθρο 28

Προσωρινά μέτρα - Προσθήκη άρθρου 13δ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13δ ως εξής:

«Άρθρο 13δ

Προσωρινά μέτρα

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι η παράβαση της νομοθεσίας ενέχει άμεσο, σοβαρό και επικείμενο κίνδυνο βλάβης σε βάρος των καταναλωτών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, πριν από τη λήψη οριστικής απόφασης, δύναται να λαμβάνει προσωρινά μέτρα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

2. Ως προσωρινά μέτρα νοούνται:

α) η προσωρινή απαγόρευση πρόσβασης σε ιστότοπο, όπου η αρμόδια αρχή αποστέλλει σχετική εντολή, ανάλογα με την περίπτωση, στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) για τα διαχειριζόμενα από αυτή ονόματα χώρου (domain names) ή στους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (ISPs) με τη διακοπή της πρόσβασης στη διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου (IP address) ή όνομα χώρου (domain name) ή σε όλα τα παραπάνω. Η ως άνω εντολή αναφέρει ιδίως τα ονόματα χώρου (domain names) και τις διευθύνσεις διαδικτυακού πρωτοκόλλου (IP addresses), στα οποία πρέπει να διακοπεί η πρόσβαση, τη διεύθυνση του ενιαίου εντοπιστή πόρων (URL) που επιτρέπει τον προσδιορισμό και την παράβαση λόγω της οποίας εκδίδεται η εντολή. Η Ε.Ε.Τ.Τ. ή οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο εφαρμόζουν αναλόγως τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 36Α του ν. 4689/2020 (Α' 103),

β) η άμεση παύση της παράβασης και ιδίως η προσωρινή σφράγιση φυσικού καταστήματος, από την αρμόδια αστυνομική αρχή, καθώς και η παύση διαφήμισης,

γ) η γνωστοποίηση στο καταναλωτικό κοινό μέσω του Τύπου, της ιστοσελίδας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, των στοιχείων του ελεγχόμενου και των πιθανολογούμενων παραβάσεων της νομοθεσίας αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή, πριν τη λήψη οποιουδήποτε άλλου μέτρου συμμόρφωσης.

3. Η απόφαση προσωρινών μέτρων δύναται να περιλαμβάνει και την απαίτηση λήψης κατάλληλων διορθωτικών μέτρων, εντός ταχθείσας προθεσμίας.

4. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να επιβάλλει, εκτός των λοιπών μέτρων συμμόρφωσης, και πρόσθετο πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης, προς την απόφαση λήψης προσωρινών μέτρων.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 4 εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).».

Άρθρο 29

Ειδικά διοικητικά μέτρα και κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 13ε στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13ε ως εξής:

«Άρθρο 13ε

Ειδικά διοικητικά μέτρα και κυρώσεις

1. Αν επιβληθεί κύρωση επί διαπιστωμένης παράβασης, επί της οποίας δεν έχει υπάρξει συμμόρφωση και δεν υπάρχουν άλλα αποτελεσματικά μέσα για την παύση της, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος σοβαρής βλάβης των συμφερόντων των καταναλωτών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να:

α) διατάσσει πάροχους υπηρεσιών υποδοχής να διαγράψουν, απενεργοποιήσουν ή να περιορίσουν την πρόσβαση σε επιγραμμική διεπαφή,

β) διατάσσει καταχωρητές ή μητρώα τομέα να διαγράψουν πλήρως εγκεκριμένα ονόματα τομέα και να επιτρέπουν στην οικεία αρμόδια αρχή να προβεί σε σχετική καταχώρηση,

γ) αποστέλλει σχετική εντολή προς την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία προβαίνει στην αμετάκλητη διαγραφή των ονομάτων χώρου με κατάληξη «.gr» ή «.ελ» που υποδεικνύει η αρχή, καταργώντας την όποια μελλοντική χρήση τους.

2. Η απόφαση των περ. α) και β) της παρ. 1 δύναται να επιβάλει, εκτός των λοιπών μέτρων συμμόρφωσης, και πρόσθετο πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης.

3. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 2 εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).».

Άρθρο 30

Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 13στ στον ν. 2251/1994

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 13στ ως εξής:

«Άρθρο 13στ

Παραγραφή

1. Οι παραβάσεις της νομοθεσίας αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, η οποία εκκινεί από την ημέρα διάπραξης της παράβασης.

2. Αν μια παράβαση είναι διαρκής ή έχει διαπραχθεί κατ'εξακολούθηση, η παραγραφή εκκινεί από την ημέρα παύσης της παράβασης.

3. Η παραγραφή της εξουσίας επιβολής προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών διακόπτεται από κάθε πράξη της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή, για τη διερεύνηση της υπόθεσης.

4. Η διακοπή της παραγραφής παύει όταν η Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή περατώνει τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων.

5. Η παραγραφή εκκινεί εκ νέου ύστερα από κάθε δια-

κοπή. Σε κάθε περίπτωση, η παραγραφή συμπληρώνεται την ημέρα παρέλευσης προθεσμίας ίσης με το διπλάσιο της προθεσμίας παραγραφής.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 31

Εποπτεία εφαρμογής των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τη διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3869/2010

Στο άρθρο 2 του ν. 3869/2010 (Α' 130), περί προδικαστικού συμβιβασμού για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφεται η αναφορά στην Επιτροπή Φιλικού Διακανονισμού και επικαιροποιούνται η παραπομπή στη νομοθεσία του μητρώου της Ένωσης Καταναλωτών και η αναφορά στον θεσμό του Ελληνικού Χρηματοοικονομικού Μεσολαβητή, καταργούνται το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 4, προστίθενται παρ. 6, 7 και 8 και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού

1. Τα μέρη δύνανται πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 4 παράγραφος 1 του παρόντος να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση που επιλεγεί αυτή η διαδικασία και αποτύχει, ο οφειλέτης δύναται να καταθέσει την αίτηση του άρθρου 4 του παρόντος ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδικείου με το αναφερόμενο στο άρθρο 4 του παρόντος περιεχόμενο, καθώς και αντίγραφο του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης. Μετά την υποβολή της αίτησης του άρθρου 4 ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, ο οφειλέτης υποχρεούται να ακολουθήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 5 διαδικασία. Στο πλαίσιο του προδικαστικού συμβιβασμού ο οφειλέτης δύναται να ζητά τη συμβουλευτική συνδρομή του Συνηγόρου του Καταναλωτή, της Ένωσης Καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο του άρθρου 10β του ν. 2251/1994 (Α' 191) ή του Ελληνικού Χρηματοοικονομικού Μεσολαβητή ή δικηγόρου.

2. [Καταργήθηκε]

3. [Καταργήθηκε]

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να του παραδώσουν, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνσή του, αναλυτική κατάσταση των οφειλών του προς αυτά, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται με ακρίβεια το ύψος της οφειλής, αναλυόμενο κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, ο αριθμός και η ημερομηνία σύναψης της δανειακής σύμβασης, εφόσον είναι διαθέσιμα, το επιτόκιο με το

οποίο εκτοκίζεται η οφειλή, καθώς και το ποσό που αντιστοιχεί στο δέκα τοις εκατό (10%) της τελευταίας ενήμερης δόσης.

4α. Το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα αυτών και οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης υποχρεούνται κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να παραδώσουν σε αυτόν εντός της ανωτέρω προθεσμίας αναλυτική κατάσταση: α) των βεβαιωμένων οφειλών στην Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.), τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), αναλυόμενες σε κεφάλαιο, προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, αναφέροντας και το επιτόκιο εκπρόθεσμης καταβολής, β) των βεβαιωμένων οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, όπως περιγράφονται στην παρ. 2 εδάφιο β' στοιχείο β' του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, αναλυόμενες σε κεφάλαιο, προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, γ) των βεβαιωμένων ασφαλιστικών οφειλών προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης.

5. Αν εκχωρηθεί απαίτηση πιστωτή προς τρίτους, ο εκδοχέας που δεν έχει κύρια κατοικία ή έδρα στην Ελληνική Επικράτεια, οφείλει να ορίσει αντίκλητο στην Ελληνική Επικράτεια κατά το άρθρο 142 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και να τον γνωστοποιήσει στον οφειλέτη. Μέχρι τη γνωστοποίηση τεκμαίρεται ως αντίκλητος ο τελευταίος εκχωρητής της απαίτησης με κύρια κατοικία ή έδρα στην ελληνική επικράτεια.

6. Για τις παραβάσεις της παρ. 4 επιβάλλεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε βάρος του πιστωτικού ιδρύματος:

α) σύσταση συμμόρφωσης, εντός προθεσμίας, και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν το ελεγχόμενο πιστωτικό ίδρυμα έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Αν εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής του προστίμου έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της παρ. 4, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

7. Για την επιβολή κυρώσεων, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) ενέργειες του πιστωτικού ιδρύματος με σκοπό τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας που υπέστησαν οι καταναλωτές,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 4,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση.

8. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την παρ. 6 εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).».

Άρθρο 32
Κυρώσεις επί παραβάσεων που αφορούν στην
ενημέρωση οφειλετών για ληξιπρόθεσμες
απαιτήσεις - Αντικατάσταση άρθρου 10
ν. 3758/2009

Το άρθρο 10 του ν. 3758/2009 (Α' 68), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10
Κυρώσεις

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και υπό την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119/1) και του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επιβάλλεται:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο ελεγχόμενος έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, για παραβάσεις του παρόντος το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

Ειδικά για τις παραβάσεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 4, της παρ. 7 του άρθρου 6 και της παρ. 2 του άρθρου 8, από τις οποίες θίγεται το δικαίωμα στην προστασία προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων, αρμόδια είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Για το ύψος του προστίμου εφαρμόζεται η παρούσα.

2. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την παρ. 1 εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

3. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) ενέργειες του παραβάτη με σκοπό τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας που υπέστησαν οι καταναλωτές,

γ) προηγούμενες παραβάσεις του παρόντος,

δ) το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης.

5. Περίληψη της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 1, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημε-

ρομηνία κοινοποίησης της απόφασης στον παραβάτη, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει, ιδίως, την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το ύψος του επιβληθέντος προστίμου.».

Άρθρο 33
Μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ)
2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 2021 «για
τις διασυννοριακές πληρωμές στην Ένωση» και
(ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου
2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών
απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων
για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες
χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση
του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009» -
Αντικατάσταση άρθρου 30 ν. 4141/2013

Το άρθρο 30 του ν. 4141/2013 (Α' 81), περί εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30
Μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ)
2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 2021 «για τις
διασυννοριακές πληρωμές στην Ένωση» και (ΕΕ)
260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά
με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και
επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές
πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ
και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ)
αριθ. 924/2009» - Αντικατάσταση άρθρου 30
ν. 4141/2013

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος, η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζεται αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της τήρησης του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2021 «για τις διασυννοριακές πληρωμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (L 274) και του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 924/2009» (L 94). Εξαιρέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, επιτρέπεται να χορηγηθούν με Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το άρθρο 55Α του Καταστατικού της ή εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου.

2. Επί παραβάσεων των άρθρων 3, 4, 5 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, που τελούνται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, είτε αυτοί ανήκουν στα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος πρόσωπα είτε όχι, η Τράπεζα της Ελλάδος

δύνανται να επιβάλει χρηματικό πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, υπολογιζόμενο ως εφάπαξ ποσό ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, με την επιφύλαξη των ειδικότερων διαδικασιών για την ανάκληση ή αναστολή άδειας λειτουργίας, καθώς και των ποινικών κυρώσεων.

3. Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση καταγγελιών που αφορούν στα άρθρα 3, 4, 5 και 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1230 και στα άρθρα 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Σε περίπτωση παράβασης της παρ. 3 επιβάλλονται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

5. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 4 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) οι ενέργειες του παραβάτη για τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 8,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση.

6. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 4 εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

7. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 3α, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.

8. Για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, οι οποίες ανακύπτουν μεταξύ των χρηστών και των παροχών των υπηρεσιών πληρωμών, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1230 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 260/2012 αρμόδιοι είναι ο Συνήγορος του Καταναλωτή και ο Ελληνικός Χρηματοοικονομικός Μεσολαβητής.

9. Σε περίπτωση διασυννοριακών διαφορών, οι φορείς της παρ. 8 συνεργάζονται με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».

Άρθρο 34

Κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων των εκδοτών ηλεκτρονικού χρήματος - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4021/2011

Το άρθρο 24 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περί κυρώσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24

(Άρθρο 13 Οδηγίας 2009/110/ΕΚ)

Κυρώσεις

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται στους παραβάτες των άρθρων 21 και 22, μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον ή, αν ο εκδότης ηλεκτρονικού χρήματος έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

2. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) οι ενέργειες του παραβάτη για τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 1,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση.

3. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 1, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

4. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 1, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.».

Άρθρο 35

Κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών - Αντικατάσταση άρθρου 24 ν. 4465/2017

Το άρθρο 24 του ν. 4465/2017 (Α' 47), περί κυρώσεων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24**Κυρώσεις****(Άρθρο 26 Οδηγίας 2014/92/ΕΕ)**

1. Σε περίπτωση παράβασης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 και της παρ. 2 του άρθρου 25, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με το Καταστατικό της, καθώς και να επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014 (Α' 107).

2. Οι κυρώσεις της παρ. 1 δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4261/2014.

3. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται στους παραβάτες των άρθρων 4 έως 6 και 8 έως 20 μία ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση συμμόρφωσης εντός προθεσμίας και άρσης της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον, ή, αν ο παραβάτης έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας, πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου, έχουν εκδοθεί σε βάρος του παραβάτη περισσότερες από μια (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ.

4. Για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 3 λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) οι ενέργειες του παραβάτη για τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας,

γ) προηγούμενες παραβάσεις της παρ. 3,

δ) το οικονομικό όφελος από την παράβαση,

ε) οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν για την ίδια παράβαση σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διασυνοριακές υποθέσεις.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

6. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 δημοσιοποιούνται κατά την παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 4537/2018 (Α' 84).».

Άρθρο 36

Δημοσίευση των επιβαλλόμενων κυρώσεων για την παράβαση των υποχρεώσεων των πιστωτών σε συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4438/2016

Στο άρθρο 36 του ν. 4438/2016 (Α' 220), περί κυρώσεων για την παράβαση των υποχρεώσεων των πιστωτών σε συμβάσεις πίστωσης καταναλωτών, συμπληρώνεται ο τίτλος με την αναφορά της ενσωματούμενης Οδηγίας, προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 2, και το άρθρο 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 36**Κυρώσεις****(άρθρο 38 της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ)**

1. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου οι οριζόμενες στο άρθρο 4 αρμόδιες αρχές επιβάλλουν κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.

2. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 9 και 10 επιβάλλονται κυρώσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13α του ν. 2251/1994. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του άρθρου 37 εφαρμόζεται το άρθρο 19 της 70330 οικ/30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Β' 1421). Για τη δημοσιοποίηση των διοικητικών κυρώσεων εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 4537/2018 (Α' 84).

3. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου, πλην αυτών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2, η Τράπεζα της Ελλάδος, μπορεί να λαμβάνει διοικητικά μέτρα και να επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014. Για τη δημοσιοποίηση διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60 του ν. 4261/2014.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 37****Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) το άρθρο 57 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί εισαγωγής δεδομένων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «e-katanalotis»,

β) η παρ. 3 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί επιβολής κυρώσεων,

γ) η παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4430/2016 (Α' 205), περί αποστολής δελτίου καταγγελιών,

δ) το άρθρο 14 του ν. 2194/1994 (Α' 34), περί χρονικών ορίων λειτουργίας κέντρων διασκεδάσεως και συναφών καταστημάτων,

ε) το άρθρο 23 του ν. 2224/1994 (Α' 112), περί καθορισμού ωρών λειτουργίας καταστημάτων,

στ) η υπό στοιχεία 1011/22/19-ιβ/26.9.1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Δημόσιας Τάξης, περί καθορισμού χρονικών ορίων λειτουργίας κέντρων διασκεδάσεως και συναφών καταστημάτων (Β' 724), και ζ) το άρθρο 8 του ν. 3816/2010 (Α' 6), περί κυρώσεων.

ΜΕΡΟΣ Γ'**ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΣΗ ΟΙΝΩΝ****Άρθρο 38****Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία προστιθέμενης αξίας στους οίνους μέσω της παλαιώσής τους, με την καταβύθισή τους στον θαλάσσιο πυθμένα.

Άρθρο 39 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου για την παλαίωση οίνων μέσω υποθαλάσσιας πόντισης που αφορά στη διαδικασία αδειοδότησης για την υποβρύχια παλαίωσή τους, τον καθορισμό της θέσης πόντισης, καθώς και τον έλεγχο και την επισημάνση των οίνων.

Άρθρο 40 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους ορίζονται ως:

α) «οίνοι»: τα εμφιαλωμένα προϊόντα του Μέρους II, του Παραρτήματος VII, του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου» (L 347),

β) «υποθαλάσσια πόντιση»: η καταβύθιση, εντός της ελληνικής αιγιαλίτιδας ζώνης, σε βάθος μεταξύ δέκα (10) και πενήντα (50) μέτρων από τη στάθμη της θάλασσας,

γ) «Περιφερειακά Πάρκα Παλαίωσης Οίνων»: οι οριοθετημένες θαλάσσιες ζώνες όπου δύνανται να ποντίζονται οίνοι προς παλαίωση περισσότερων από μιας επιχειρήσεων.

Άρθρο 41 Άδεια απλής χρήσης θαλάσσιου βυθού για πόντιση οίνων

1. Για την υποθαλάσσια πόντιση φιαλών οίνου προς παλαίωση εκδίδεται άδεια από την κατά τόπο αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής αίτησης από επιχείρηση παραγωγής, εμφιάλωσης ή εμπορίας οίνων, η οποία έχει εγγραφεί στο Μητρώο επιχειρήσεων αμπελοοινικού τομέα του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 2453/235850/20.9.2019 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'3673). Κατά τόπον αρμόδια ΔΑΟΚ είναι εκείνη του τόπου πόντισης. Η αίτηση κοινοποιείται από τη ΔΑΟΚ στο αρμόδιο τελωνείο, αν οι οίνοι προέρχονται από φορολογική αποθήκη. Η αίτηση περιλαμβάνει:

α) αντίγραφο της άδειας οινοποιείου,

β) αν το οινοποιείο λειτουργεί ως φορολογική αποθήκη, αντίγραφο της σχετικής άδειας,

γ) το είδος του οίνου που ποντίζεται (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης ή Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης, ποικιλιακός, ποικιλιακή σύνθεση), καθώς και κάθε έγγραφο που πιστοποιεί τις σχετικές ιδιότητες του οίνου,

δ) την ποσότητα του οίνου που ποντίζεται (σε αριθμό και περιεκτικότητα φιαλών),

ε) την προγραμματισμένη διάρκεια παλαίωσης,

στ) τις διαστάσεις του κλωβού,

ζ) το βάθος της πόντισης,

η) τις προτεινόμενες συντεταγμένες πόντισης, συνοδευόμενες από τοπογραφικό, υπογεγραμμένο από πολι-

τικό ή τοπογράφο μηχανικό, στο οποίο αποτυπώνονται η θέση, οι συντεταγμένες του προτεινόμενου σημείου πόντισης κατά το Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς, η απόσταση από την ακτογραμμή και τα όρια της καθορισμένης Χερσαίας Ζώνης Λιμένα, εφόσον έχει οριστεί, καθώς και ο βυθομετρικός χάρτης της προτεινόμενης περιοχής πόντισης οίνων,

θ) τον πιστοποιημένο φορέα πιστοποίησης της παλαίωσης, συνοδευόμενο από αντίγραφο της σχετικής σύμβασης μεταξύ του αιτούντος και του εν λόγω φορέα.

2. Απαγορεύεται η πόντιση οίνων σε θαλάσσιο χώρο στον οποίο δύνανται να παρεμποδίζονται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, δραστηριότητες, έργα ή περιοχές δημοσίου συμφέροντος οι οποίες ρυθμίζονται από κείμενες διατάξεις, ιδίως:

α) η εκτέλεση έργων που εξυπηρετούν κοινωφελείς σκοπούς, όπως ύδρευση, αποχέτευση, καθώς και οι υποθαλάσσιοι αγωγοί πάσης φύσεως, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285),

β) η παραγωγή ενέργειας από υπεράκτια αιολικά πάρκα, σύμφωνα με το άρθρο 6Α του ν. 3468/2006 (Α' 129) και τον ν. 4203/2013 (Α' 129),

γ) η παραγωγή ενέργειας από θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που έχουν λάβει άδεια εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4951/2022 (Α' 129),

δ) η παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων εγκατάστασης υποβρυχίων καλωδίων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών για τη διασύνδεση νήσων ή βραχονησίδων με την ηπειρωτική χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4850/2021 (Α' 208),

ε) υδάτινες αθλητικές δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις για τις οποίες έχει δοθεί άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 56B του ν. 2725/1999 (Α' 121),

στ) η λειτουργία υδατοδρομίων, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4663/2020 (Α' 30),

ζ) η αγκυροβολία, στάθμευση, φόρτωση και εκφόρτωση πλοίων, για τη ρύθμιση των οποίων αρμόδιες είναι οι λιμενικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 141 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261),

η) σε περιοχές όπου τελούνται πολεμικές ασκήσεις (πεδία βολής), σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 της υπό στοιχεία Φ.351/103/310959/7.8.2012 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 2355),

θ) σε θαλάσσιες ζώνες που έχουν χωροθετηθεί με σκοπό τη χρήση τους ως τουριστικών λιμένων (μαρίνες, καταφύγια, αγκυροβόλια), σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 2160/1993 (Α' 118),

ι) εντός ζώνης λιμένα, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2971/2001,

ια) σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειας του ν. 2742/1999 (Α' 207) και του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 31722/4.11.2011 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού και της αειφόρου ανάπτυξης (Β' 2505), καθώς και στην περιμετρική ζώνη προστασίας πενήντα (50) μέτρων από τα όρια αυτών, του άρθρου 16

του ν. 4282/2014 (Α' 182) και σε παραχωρημένες κατά χρήση εκτάσεις, στο πλαίσιο του ν. 2971/2001, για την εγκατάσταση υποστηρικτικών εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας,

ιβ) εντός θαλάσσιας περιοχής όπου έχουν εντοπιστεί ενάλιες αρχαιότητες, σύμφωνα με τον ν. 4858/2021 (Α' 220),

ιγ) σε σημεία κατά τα οποία έχει ήδη ποντισθεί αντικείμενο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 3153/2003 (Α' 153),

ιδ) εντός περιοχών περιορισμών ναυσιπλοΐας, όπως αυτές καθορίζονται με κανονιστικές πράξεις και περιλαμβάνονται στο ετήσιο τεύχος μονίμων αγγελιών προς ναυτιλομένους, το οποίο εκδίδεται από την Υδρογραφική Υπηρεσία. Η ως άνω απαγόρευση μπορεί να αρθεί κατόπιν άδειας από την αρμόδια Διοίκηση του Πολεμικού Ναυτικού. Η αίτηση άρσης της απαγόρευσης υποβάλλεται μέσω της κατά τόπο αρμόδιας λιμενικής αρχής.

3. Προκειμένου να εγκριθεί το προτεινόμενο σημείο πόντισης σε σχέση με τις διαστάσεις των κλωβών, η αρμόδια ΔΑΟΚ, κοινοποιεί, εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, αντίγραφο αυτής στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και Τουρισμού, προκειμένου να αποφανθούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, επί της ύπαρξης ή μη κάποιου από τα αναφερόμενα στο παρόν κωλύματα πόντισης, στο προτεινόμενο σημείο.

4. Σε περίπτωση που δεν τηρείται κάποια από τις προϋποθέσεις του παρόντος, η αρμόδια ΔΑΟΚ απορρίπτει την αίτηση με αιτιολογημένη απόφαση. Εφόσον η απόρριψη οφείλεται στη χρήση της προτεινόμενης θαλάσσιας περιοχής για άλλες δραστηριότητες, ο αιτών μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση με νέες προτεινόμενες συντεταγμένες πόντισης.

5. Για κάθε πόντιση, καταβάλλεται από τον αιτούντα τέλος στο Δημόσιο Ταμείο.

Άρθρο 42

Οίνοι Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης

Η ταξινόμηση των οίνων ως Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης, λαμβάνει χώρα, πριν την καταβύθισή τους.

Άρθρο 43

Πόντιση οίνων

1. Η πόντιση γίνεται μέσω μεταλλικών κλωβών που παρέχει ο αιτών και αποκλειστικά με δικές του δαπάνες. Οι προς υποθαλάσσια παλαίωση οίνοι μεταφέρονται προς πόντιση με συνοδευτικό έγγραφο αμπελοοινικών προϊόντων, αντίγραφο του οποίου παραδίδεται στην αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), η οποία διατηρεί σχετικό μητρώο.

2. Για τους οίνους, οι οποίοι παράγονται και κατέχονται σε φορολογική αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 62 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α'

265), επιτρέπεται η προσωρινή έξοδος από τη φορολογική αποθήκη, για την υποβρύχια παλαίωση. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας παλαίωσης, οι οίνοι είτε επιστρέφονται στη φορολογική αποθήκη, είτε καταβάλλονται άμεσα οι αναλογούντες φόροι.

3. Οι προς πόντιση οίνοι είναι σφραγισμένοι, ώστε να διασφαλίζεται η στεγανοποίηση του εσωτερικού των φιαλών.

4. Πριν την πόντιση, γίνεται επιβεβαίωση του σημείου πόντισης και της πληρωμής του σχετικού τέλους, έλεγχος και καταμέτρηση των φιαλών, παρουσία κλιμακίου που αποτελείται από εκπροσώπους της αρμόδιας ΔΑΟΚ και έναν (1) εκπρόσωπο του τελωνείου, αν οι οίνοι προέρχονται από φορολογική αποθήκη. Στη συνέχεια, ο κλωβός σφραγίζεται με αδιάβροχη σφραγίδα της ΔΑΟΚ και ποντίζεται στο ορισμένο σημείο πόντισης, ενώ συντάσσεται πρωτόκολλο πόντισης που συνυπογράφεται από τους εκπροσώπους της αρμόδιας ΔΑΟΚ και τον εκπρόσωπο του τελωνείου, εφόσον παρίσταται, καθώς και τον φορέα πιστοποίησης.

5. Η ενδιαφερόμενη επιχείρηση ενημερώνει την αρμόδια ΔΑΟΚ, την αρμόδια λιμενική αρχή και την Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού για τον χρόνο και τις συντεταγμένες πόντισης των μεταλλικών κλωβών, τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της πόντισης, προκειμένου να εκδοθεί κατάλληλη προαγγελία. Οι περιοχές πόντισης οριοθετούνται περιμετρικά με σημαντήρες κίτρινου χρώματος και φωτοσημαίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας Φάρων, με μέριμνα και δαπάνες της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

6. Η πλημμελής εκπλήρωση των υποχρεώσεων των παρ. 4 και 5 από την οινοποιητική επιχείρηση επισύρει διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, καθώς και την ανάκληση της άδειας πόντισης.

Άρθρο 44

Έλεγχος και συντήρηση των ποντισμένων κλωβών

1. Με ευθύνη της ενδιαφερόμενης επιχείρησης δύναται να πραγματοποιείται υποθαλάσσιος έλεγχος των κλωβών.

2. Σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας ή καταστροφής, ολικής ή μερικής, των ποντισμένων οίνων, το Δημόσιο δεν φέρει ευθύνη. Σε περίπτωση καταστροφής, ολικής ή μερικής, των ποντισμένων οίνων, κατόπιν ενέργειας του Δημοσίου, το τελευταίο φέρει ευθύνη, εκτός αν ενήργησε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και εφόσον δεν υπήρχε δυνατότητα έγκαιρης ανέλκυσης των ποντισμένων κλωβών με δαπάνη της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

3. Σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής, ολικής ή μερικής, των ποντισμένων οίνων που προέρχονται από φορολογική αποθήκη, εφαρμόζεται το άρθρο 65 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265).

4. Σε περίπτωση κλοπής των ποντισμένων οίνων που προέρχονται από φορολογική αποθήκη, εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, τα άρθρα 56, 109, 118 και 119α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα.

Άρθρο 45
Ανέλκυση

1. Η ανέλκυση των προς παλαίωση οίνων πραγματοποιείται κατόπιν αίτησης της ενδιαφερόμενης επιχείρησης προς την αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), προκειμένου να ελεγχθούν η ποιότητα και η εξέλιξη των οίνων ή να διατεθούν στην αγορά για οποιαδήποτε άλλη εύλογη αιτία. Η ανέλκυση και η αποσφράγιση των κλωβών γίνεται παρουσία του κλιμακίου της παρ. 4 του άρθρου 43, κατόπιν ενημέρωσης της αρμόδιας λιμενικής αρχής με μέριμνα της οινοποιητικής επιχείρησης, και συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο, το οποίο συνυπογράφεται από τον φορέα πιστοποίησης.

2. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία επιδίδεται στην επιχείρηση που προέβη στην πόντιση, μπορεί να ζητηθεί η ανέλκυση από το, κατά περίπτωση, αρμόδιο Υπουργείο. Στην τελευταία περίπτωση, εφόσον είναι δυνατό, η ανέλκυση συνοδεύεται με πόντιση σε έτερο σημείο, και καταρτίζεται νέο πρωτόκολλο πόντισης. Σε περίπτωση επείγουσας και δικαιολογημένης ανάγκης, η ανέλκυση μπορεί να γίνει χωρίς την προηγούμενη ειδοποίηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης, η οποία ειδοποιείται από την αρμόδια ΔΑΟΚ εντός δύο (2) ημερών από την ως άνω απόφαση, προκειμένου να παραλάβει ή να επαναποντίσει τους οίνους σε έτερο σημείο. Οι δαπάνες ανέλκυσης και προσωρινής αποθήκευσης των προς παλαίωση οίνων βαρύνουν την ενδιαφερόμενη επιχείρηση.

3. Αν διαπιστωθεί ότι ο κλωβός έχει αποσφραγιστεί, ακόμα και από τυχαίο γεγονός, οι οίνοι επιστρέφονται στην επιχείρηση, αλλά δεν δύνανται να διατεθούν στο εμπόριο ως οίνοι υποθαλάσσιας παλαίωσης. Στο πρωτόκολλο ανέλκυσης - αποσφράγισης περιγράφεται, με ευθύνη του φορέα πιστοποίησης, και η κατάσταση επιφάνειας των φιαλών, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι είναι τεχνικώς αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής η επικόλληση ετικέτας, λόγω της προσκόλλησης οργανισμών επί της φιάλης.

4. Για κάθε ανέλκυση, καταβάλλεται από τον αιτούντα τέλος στο Δημόσιο Ταμείο, το οποίο ισούται με το ελάχιστο τέλος πόντισης.

Άρθρο 46
Λήξη και ανανέωση της άδειας πόντισης

Με τη λήξη της άδειας πόντισης, ο αιτών ή οποιοσδήποτε αποδεικνύει, ενώπιον της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), ότι είναι κύριος των ποντισμένων οίνων, με δική του ευθύνη, είτε την ανανεώνει, είτε αιτείται την ανέλκυση των οίνων. Σε διαφορετική περίπτωση, η κατά τόπο αρμόδια ΔΑΟΚ βεβαιώνει την καθυστέρηση και επιβάλλει πρόστιμο που ισούται με το διπλάσιο του ετήσιου τέλους πόντισης. Εφόσον παρέλθει τριετία από τη λήξη της άδειας πόντισης, οι οίνοι που παραμένουν ποντισμένοι περιέρχονται αυτοδικαίως στην κυριότητα του Κράτους.

Άρθρο 47
Επισήμανση

1. Οι φιάλες που ανελκύστηκαν και κατεγράφησαν μεταφέρονται στις εγκαταστάσεις της οινοποιητικής επιχείρησης για τις εργασίες επισήμανσης. Εφόσον έχει βεβαιωθεί στο πρωτόκολλο ανέλκυσης, ότι δεν είναι δυνατή η επισήμανση μέσω επικολλώμενης ετικέτας επί της φιάλης λόγω της υποθαλάσσιας παλαίωσης, η επισήμανση γίνεται επί χάρτινης ετικέτας, η οποία δένεται γύρω από τη φιάλη και σφραγίζεται με κέρινη σφραγίδα από την οινοποιητική επιχείρηση. Υπεύθυνη για την επισήμανση, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, είναι η οινοποιητική επιχείρηση.

2. Οι οίνοι που έχουν υποστεί πόντιση τουλάχιστον για ένα (1) έτος μπορούν να φέρουν την ένδειξη: «παλαιωμένος στη θάλασσα»/«aged in the sea water» ή «aged underwater»/«veilli dans la mer», συνοδευόμενη απαραίτητως από τη συνολική διάρκεια παλαίωσης σε καταβύθιση, εκφραζόμενη σε μήνες ή έτη, στην αντίστοιχη γλώσσα. Ο φορέας πιστοποίησης εκδίδει σχετική βεβαίωση.

3. Ως προς την επισήμανση τροφίμων και οίνων εφαρμόζονται οι Κανονισμοί (ΕΕ) 1169/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (L 304) και 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων (L 347).

Άρθρο 48
Περιφερειακά θαλάσσια πάρκα παλαίωσης οίνων

1. Με απόφαση της εκάστοτε αρμόδιας Περιφέρειας, κατόπιν αιτήσεως αντιπροσωπευτικών οργανώσεων οινοπαραγωγών, δύνανται να ορίζονται Περιφερειακά Θαλάσσια Πάρκα Παλαίωσης Οίνων, όπου συγκεντρώνονται προς παλαίωση οίνοι από οινοποιητικές, εμφιαλωτικές ή εμπορικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους εντός της εν λόγω Περιφέρειας.

2. Το κόστος συντήρησης των Περιφερειακών Θαλασσίων Πάρκων Παλαίωσης Οίνων βαρύνει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, στις οποίες και επιμερίζεται, ανάλογα με τον όγκο των οίνων προς παλαίωση.

3. Η τουριστική εκμετάλλευση των Περιφερειακών Θαλασσίων Πάρκων Παλαίωσης Οίνων είναι δυνατή, σύμφωνα με τον ν. 4688/2020 (Α' 101), περί καταδυτικού τουρισμού, ο οποίος εφαρμόζεται αναλόγως.

4. Οι παρ. 2 έως 7 του άρθρου 41 εφαρμόζονται και στα Περιφερειακά Θαλάσσια Πάρκα Παλαίωσης Οίνων.

Άρθρο 49
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι λεπτομέρειες των προδιαγραφών που τηρούν οι φορείς πιστοποίησης της υποβρύχιας πα-

λαίωσης οίνων της περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 41, ο έλεγχος τους, καθώς και η εγγραφή των ανωτέρω φορέων σε σχετικό μητρώο, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητές τους.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών ορίζονται το ελάχιστο τέλος απλής χρήσης θαλάσσιου πυθμένα της παρ. 5 του άρθρου 41, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού του, ιδίως βάσει του αριθμού φιαλών, του εμβαδού του κλωβού πόντισης και του χρόνου παλαιώσης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι διαδικασίες σχετικά με την προσωρινή έξοδο των προς πόντιση οίνων από τη φορολογική αποθήκη της παρ. 2 του άρθρου 43, καθώς και την κατά περίπτωση επιστροφή αυτών ή τη βεβαίωση και είσπραξη των αναλογουσών φορολογικών επιβαρύνσεων, μετά την ολοκλήρωση της παλαιώσης των οίνων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού, προβλέπονται οι όροι χωροθέτησης των Περιφερειακών Πάρκων Παλαιώσης Οίνων του άρθρου 48 και ειδικότερα οι ελάχιστες αποστάσεις από λιμάνια, ακτές κολύμβησης, λειτουργούσες τουριστικές μονάδες ή εγκαταστάσεις και από υφιστάμενες οικιστικές αναπτύξεις ή υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες βιομηχανικές μονάδες, εξορυκτικές εγκαταστάσεις, λιμενικές εγκαταστάσεις διακίνησης πετρελαιοειδών ή βιομηχανικών μονάδων που εγκυμονούν κινδύνους θαλάσσιας ρύπανσης και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα και προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι τοποθετούμενες εγκαταστάσεις, η συντήρηση και απομάκρυνσή τους, καθώς και οι συνθήκες πρόσβασης σε αυτές από και προς τη ξηρά.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ
ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ «ΔΩΜΑΤΙΑ
ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ (ESCAPE ROOMS)» - ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ Ν. 4442/2016

Άρθρο 50
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η συνέχιση της αναμόρφωσης του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο στο πλαίσιο του ν. 4442/2016 (Α' 230), με έμφαση στον ανασχεδιασμό των διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία των επιχειρήσεων και στη διευκόλυνση άσκησης των δραστηριοτήτων τους, με στόχο την προσέλκυση των επενδύσεων, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και γενικότερα τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 51
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η απλοποίηση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)».

Άρθρο 52
Μετάθεση προθεσμίας έκδοσης κανονιστικών πράξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 4442/2016 περί υπαγωγής των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 16 ν. 4442/2016

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί μεταβατικών και καταργούμενων διατάξεων, η προθεσμία έκδοσης των κανονιστικών πράξεων των άρθρων 5 και 7 του ως άνω νόμου για την υπαγωγή των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας παρατείνεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 7, περί υπαγωγής των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε καθεστώς γνωστοποίησης ή έγκρισης του παρόντος, εκδίδονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Μετά την άπρακτη παρέλευση της άνω ημερομηνίας, κάθε οικονομική δραστηριότητα, εξαιρουμένων όσων ασκούνται ελεύθερα, θεωρείται ότι εμπίπτει στο καθεστώς γνωστοποίησης.

Σε αυτήν την περίπτωση ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 13 ότι προτίθεται να κάνει έναρξη της οικονομικής του δραστηριότητας, υποβάλλοντας συγχρόνως υπεύθυνη δήλωση ότι πληροί τις προϋποθέσεις νόμιμης λειτουργίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ότι κατέχει τα απαραίτητα πιστοποιητικά ασφαλούς λειτουργίας. Η αρμόδια αρχή μπορεί να ασκήσει έλεγχο της σύννομης λειτουργίας της δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 12.».

Άρθρο 53
Μετονομασία του Κεφαλαίου Λί' του ν. 4442/2016

Το Κεφάλαιο Λί' του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί απλούστευσης του πλαισίου λειτουργίας χιονοδρομικών κέντρων (ειδικής τουριστικής υποδομής), διορθώνεται ως προς την αρίθμησή του, ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Μ'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ (ΕΙΔΙΚΗΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ)»

Άρθρο 54
Πλαίσιο άσκησης της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» - Προσθήκη Κεφαλαίου ΜΑ' στον ν. 4442/2016

Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται κεφάλαιο ΜΑ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΑ'
ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ
ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ «ΔΩΜΑΤΙΑ
ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ (ESCAPE ROOMS)»

Άρθρο 301
Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπήκει η διαδραστική ψυχαγωγική δραστηριότητα «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 93.29.19.10.

Άρθρο 302
Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζεται ο Δήμος στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ασκείται η δραστηριότητα.

Άρθρο 303
Γνωστοποίηση λειτουργίας διαδραστικής
ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια
απόδρασης (escape rooms)»

1. Η διαδραστική ψυχαγωγική δραστηριότητα «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» υπάγεται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση, αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 302, αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση της δραστηριότητας του άρθρου 301, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή απευθείας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 302.

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 308, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

Άρθρο 304
Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα

1. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο

φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της μεταβολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 302. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης της μεταβολής, ο φορέας της δραστηριότητας διαθέτει τα απαιτούμενα για τη μεταβολή δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας και είναι διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, τη γνωστοποίηση της μεταβολής στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει κοινοποιηθεί η αρχική γνωστοποίηση λειτουργίας.

2. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

3. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης μιας δραστηριότητας, απαιτείται η υποβολή νέας γνωστοποίησης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 303.

Άρθρο 305
Παράβολο

1. Για την υποβολή γνωστοποίησης της διαδραστικής ψυχαγωγικής δραστηριότητας «δωμάτια απόδρασης (escape rooms)» απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 308.

2. Δεν απαιτείται παράβολο για την αλλαγή φορέα δραστηριότητας και για τη μεταβολή υποβληθείσας γνωστοποίησης.

Άρθρο 306
Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές και φορείς δύναται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων άσκησης των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου και να προβαίνουν στις κατά λόγον αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων. Μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ν. 4512/2018, η αρμόδια αρχή του άρθρου 302 δύναται να διενεργεί εκ των υστέρων ελέγχους βάσει κριτηρίων κινδύνου.

Άρθρο 307
Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης και συγκεκριμένα σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης πριν από την έναρξη λειτουργίας (αρχική γνωστοποίηση), παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων της γνωστοποίησης, παράλειψης γνωστοποίησης αλλαγής φορέα, παροχής αναληθών ή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων κατά τη γνωστοποίηση,

έλλειψης δικαιολογητικών, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 15. Το επιβαλλόμενο διοικητικό πρόστιμο κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ έως δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ.

2. Σε περίπτωση μη τήρησης των απαιτήσεων της υπ' αρ. 100393/18.10.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (Β' 5520), επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

3. Σε περίπτωση παράβασης που εμπίπτει, τόσο στην παρ. 1, όσο και στην παρ. 2, επιβάλλεται το υψηλότερο πρόστιμο μεταξύ των (2) δύο.

4. Επιπλέον των προστίμων, επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας ολική ή μερική, προσωρινή ή οριστική, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε περίπτωση παράβασης, η οποία είναι αντικειμενικά αδύνατον να αρθεί,

β) σε περίπτωση ύπαρξης άμεσου κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον και ιδίως για την υγεία και ασφάλεια των χρηστών ή εργαζομένων,

γ) σε περίπτωση που δωμάτιο απόδρασης δεν διαθέτει την προβλεπόμενη από την υπ' αρ. 100393/18.10.2022 κοινή υπουργική απόφαση έκθεση τεχνικού ελέγχου που να επιτρέπει την ασφαλή λειτουργία και χρήση του.

5. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Δημάρχου.

6. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 308

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 305, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων του άρθρου 307, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τις εν λόγω κυρώσεις θέμα.

Άρθρο 309

Τελικές διατάξεις

Αρμόδια υπηρεσία για την επίσηυση έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, είναι η Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία μεριμνά για την παροχή διευκρινίσεων και οδηγιών προς τους Δήμους και τις λοιπές αρμόδιες Αρχές.

Άρθρο 310

Μεταβατικές διατάξεις

Τα δωμάτια απόδρασης και οι σχετικές υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που έχουν τεθεί σε λειτουργία, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υπ' αρ. 100393/18.10.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (Β' 5520), υποβάλλονται υποχρεωτικά σε αρχικό τεχνικό έλεγχο σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 αυτής. Στη συνέχεια, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 303, μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών, από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 12 αυτής.

Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από το παρόν Κεφάλαιο.».

Άρθρο 55

Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση Παραρτήματος II ν. 4442/2016

Στο Παράρτημα II του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί ενάρξεως ισχύος, η περ. 7 αντικαθίσταται, προστίθενται περ. 8, 9 και 10, και το Παράρτημα II διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016

Οι διατάξεις του παρόντος τίθενται σε ισχύ ως εξής:

1. Τα άρθρα 1 έως 56 στις 7.12.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4442/2016,
2. τα άρθρα 57 έως 76 στις 17.1.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4512/2018,
3. τα άρθρα 77 έως 83 στις 14.6.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4549/2018 (Α' 105),
4. τα άρθρα 84 έως 108 στις 29.7.2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4711/2020 (Α' 145),
5. τα άρθρα 109 έως 205 στις 17.4.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4796/2021 (Α' 63),
6. τα άρθρα 206 έως 277, στις 26.6.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4811/2021 (Α' 108), εκτός αν άλλως προβλέπεται σε επιμέρους διατάξεις, ιδίως των άρθρων 258, 267 και 277,
7. τα άρθρα 278 έως 287, στις 5.11.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4849/2021 (Α' 207),
8. τα άρθρα 288 έως 300, στις 20.4.2022, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4926/2022 (Α' 87),

9. τα άρθρα 287Α, 287Β και 287Γ στις 29.9.2022, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4974/2022 (Α' 185),

10. τα άρθρα 301 έως 310, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους, εκτός αν προβλέπεται άλλως σε επιμέρους διατάξεις.».

ΜΕΡΟΣ Ε' **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 56 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η βελτίωση της λειτουργίας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ιδίως μέσα από την προώθηση της έρευνας, καθώς και μέσω επιμέρους διορθωτικών παρεμβάσεων στην εταιρική και επιμελητηριακή νομοθεσία, αντιμετωπίζοντας, παράλληλα, ευρύτερα ζητήματα, προς τον σκοπό ενίσχυσης της ανάπτυξης.

Άρθρο 57 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους συνιστά η τροποποίηση υφιστάμενων ρυθμίσεων, που αφορούν στην έρευνα, καθώς και σε εμπορικές συναλλαγές επί των οποίων παρουσιάστηκαν ζητήματα, που προκαλούν αγκυλώσεις και χρήζουν εκσυγχρονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Άρθρο 58 **Σύσταση Επιτροπής Ισότητας των Φύλων** **και Καταπολέμησης των Διακρίσεων στους** **ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς**

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) συνιστάται και συγκροτείται σε κάθε ερευνητικό και τεχνολογικό φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων (ΕΙΦΚΔ), ως συμβουλευτικό όργανο του φορέα και των οργάνων διοίκησής του. Αποστολή της Επιτροπής είναι η προώθηση της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την κατάσταση υγείας/αναπηρίας, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας και σε όλες τις διαδικασίες και δραστηριότητες των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων. Η Επιτροπή συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε είδους διακρίσεων και στην πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς εντός του φορέα.

2. Οι ΕΙΦΚΔ αποτελούνται από τρία (3) έως εννέα (9) τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους. Ο αριθμός των μελών της ΕΙΦΚΔ κάθε φορέα καθορίζεται με απόφαση

του Δ.Σ. του, ανάλογα με το μέγεθος του φορέα. Τα μέλη των ΕΙΦΚΔ προέρχονται από το προσωπικό του φορέα (ερευνητικό, διοικητικό, τεχνικό) με τριετή θητεία. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. του φορέα δημοσιεύει τη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι υποψηφιότητες αξιολογούνται από το Δ.Σ. του φορέα, το οποίο καταρτίζει πίνακα κατάταξης και αποφασίζει για τη σύνθεση της ΕΙΦΚΔ. Κατά την επιλογή των μελών, εκτός της αναλογικής εκπροσώπησης των απασχολούμενων στον φορέα, λαμβάνεται υπόψη το έργο και γενικότερα η συνεισφορά των υποψηφίων στα πεδία της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης κάθε είδους διακρίσεων και παρενοχλητικής συμπεριφοράς, προηγούμενη θητεία σε σχετικές επιτροπές ισότητας και καταπολέμησης διακρίσεων και η εμπειρία σε θέματα ισότητας, καθώς και η γενικότερη κοινωνική προσφορά στον χώρο τους. Οι ΕΙΦΚΔ που έχουν συσταθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να υφίστανται και ολοκληρώνουν την τριετή θητεία τους με την υφιστάμενη σύνθεση.

3. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εκπονεί σχέδια δράσης για την προώθηση και διασφάλιση της ουσιαστικής ισότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού στις ερευνητικές, εκπαιδευτικές και διοικητικές διαδικασίες του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα και καταρτίζει ετήσια έκθεση, την οποία υποβάλλει στο Δ.Σ. του φορέα,

β) εισηγείται στα αρμόδια όργανα μέτρα για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων και αποκλεισμών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς,

γ) παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των ανωτέρω μέτρων και των αποτελεσμάτων τους και εισηγείται την τροποποίηση, αναθεώρηση ή συμπλήρωσή τους,

δ) παρέχει ενημέρωση και επιμόρφωση στα μέλη της ερευνητικής κοινότητας σε θέματα σχετικά με την ισότητα των φύλων και την καταπολέμησης κάθε είδους διακρίσεων και αποκλεισμών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς,

ε) προωθεί τη διενέργεια σεμιναρίων και διαλέξεων και υποστηρίζει τη συμμετοχή του φορέα σε ερευνητικές δραστηριότητες, που εστιάζουν στη μελέτη του φύλου, της καταπολέμησης των διακρίσεων και αποκλεισμών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς στον ερευνητικό χώρο, καθώς και στην ανάγκη ενσωμάτωσης των ιδιαιτεροτήτων των φύλων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνών, στην προώθηση της καινοτομίας και στη διαμόρφωση ενός συμπεριληπτικού ερευνητικού και εργασιακού περιβάλλοντος στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς,

στ) προωθεί την εκπόνηση μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που σχετίζονται με το πεδίο της αρμοδιότητάς της,

ζ) συμβάλλει στην ανάπτυξη μηχανισμών αποδοχής, καταγραφής και διαχείρισης αναφορών και καταγγελιών

ών για περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης, αποκλεισμού, ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κατάστασης υγείας/αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, από τον φορέα και παρέχει ή αιτείται από το Δ.Σ. του φορέα ειδική συνδρομή προς θύματα διακρίσεων, αποκλεισμού, σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενοχλητικής συμπεριφοράς, όταν καταγγέλλουν διακριτική μεταχείριση ή παρενόχληση.

4. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων δύναται να υποστηρίζεται στο έργο της από Μονάδα του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα ή της εποπτεύουσας αυτού αρχής για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης της παρ. 1, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό του φορέα.

5. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα ρυθμίζονται ειδικότερα τα θέματα προώθησης της ισότητας των φύλων, καταπολέμησης των διακρίσεων και υποστήριξης των θυμάτων διακριτικής μεταχείρισης, αποκλεισμού, ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κατάστασης υγείας/αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού από την ΕΙΦΚΔ.

Άρθρο 59

Ίδρυση Ινστιτούτου Ρομποτικής στο Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά - Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης» - Τροποποίηση περ. 1 παρ. Α' άρθρου 13α ν. 4310/2014

Στην περ. 1 της παρ. Α του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 (Α' 258) περί ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων, προστίθεται υποπερ. δ) και η περ. 1 της παρ. Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Α. Τα Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα που εποπτεύονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τη ΓΓΕΚ και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι τα εξής:

1. «Αθηνά - Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης», το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:
 - α. Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (Ι.Ε.Λ.).
 - β. Ινστιτούτο Πληροφοριακών Συστημάτων (Ι.Π.ΣΥ.).
 - γ. Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝ.ΒΙ.Σ.).
 - δ. Ινστιτούτο Ρομποτικής (Ι.ΡΟ.).».

Άρθρο 60

Συνέπειες μη υποβολής των εκθέσεων πεπραγμένων και αξιολόγησης της θητείας των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων - Αντικατάσταση παρ. 12 άρθρου 16 ν. 4310/2014

Η παρ. 12 του άρθρου 16 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί διευθυντών ερευνητικών κέντρων - ινστιτούτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Οι διευθυντές των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων υποβάλλουν στο μέσον και κατά τη λήξη της θητείας τους, στο Διοικητικό Συμβούλιο και στον αρμόδιο για θέματα έρευνας και καινοτομίας Υπουργό, έκθεση πεπραγμένων και έκθεση αξιολόγησης της θητείας τους. Η έκθεση αξιολόγησης διενεργείται από το σύνολο του προσωπικού του ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου με μυστική διαδικασία, σύμφωνα με τον Εσωτερικό του Κανονισμό ή, εφόσον δεν έχει ακόμα εγκριθεί, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η υπαίτια μη υποβολή της έκθεσης πεπραγμένων ή της έκθεσης αξιολόγησης, δύο (2) μήνες μετά το μέσον ή τη λήξη της θητείας των διευθυντών, αντιστοίχως, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα εις βάρος των διευθυντών ή υπαλλήλων, που ευθύνονται για τη μη υποβολή της.».

Άρθρο 61

Ωράριο ειδικού επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 18 ν. 4310/2014

Στην παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 4310/2014 (Α' 258) περί προσωπικού ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων, προστίθεται τρίτο εδάφιο περί ωραρίου του προσωπικού αυτού και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Το εν γένει ειδικό επιστημονικό - τεχνικό προσωπικό εκτελεί εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές εργασίες για την υποστήριξη της έρευνας που πραγματοποιείται στους ερευνητικούς φορείς. Στο προσωπικό αυτό περιλαμβάνεται και το τεχνικό προσωπικό των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 1514/1985, όπως ισχύει. Το ανωτέρω ειδικό επιστημονικό - τεχνικό προσωπικό των ερευνητικών κέντρων και των ινστιτούτων παρέχει τις υπηρεσίες του για την υποστήριξη του ερευνητικού έργου του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου και συνεργάζεται γι' αυτόν τον σκοπό με το υπόλοιπο προσωπικό, παρευρισκόμενο στους χώρους του ερευνητικού κέντρου κατ'ελάχιστον είκοσι έξι (26) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κατανέμονται σε τουλάχιστον τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.».

Άρθρο 62

Επιβράβευση της συμμετοχής των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4310/2014

Στην παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί δημόσιας χρηματοδότησης, προστίθενται περ. ε), περί επιβράβευσης της συμμετοχής των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα και τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η δημόσια χρηματοδότηση παρέχεται προς τους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, τους τεχνολογικούς φορείς, στο πλαίσιο της ΕΣΕΤΑΚ και έχει τη μορφή:

α) Χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό για την πλήρη κάλυψη των μισθολογικών δαπανών των ερευνητών, των ΕΛΕ, του ειδικού επιστημονικού - τεχνικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού των

ερευνητικών κέντρων και των τεχνολογικών φορέων που υπάγονται στη ΓΓΕΚ.

β) Χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό μέρους των λειτουργικών εξόδων των ερευνητικών κέντρων και των τεχνολογικών φορέων που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας.

γ) Χρηματοδότησης ερευνητικών έργων που εκτελεί δημόσιος ερευνητικός οργανισμός ή τεχνολογικός φορέας για λογαριασμό άλλου φορέα του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο προγραμμάτων της παρ. 1.

δ) Συμπληρωματικής χρηματοδότησης σε περιπτώσεις προσέλκυσης χρηματοδότησης δημόσιων ερευνητικών οργανισμών που προέρχεται από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές της αλλοδαπής στο πλαίσιο είτε προγραμμάτων αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων είτε για τη δικαστική υποστήριξη διεθνών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε περίπτωση προσφυγής τρίτων (opposition, appeal or nullity) είτε της επενδυτικής αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων είτε της εκτέλεσης ή της συμμετοχής στην εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων για λογαριασμό τρίτων, όπως του δημόσιου τομέα, των διεθνών οργανισμών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ιδιωτικών φορέων κάθε νομικής μορφής. Η συμπληρωματική χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται με κάθε πρόσφορη μορφή κατά τη διακριτική ευχέρεια της ΓΓΕΚ, όπως ιδίως άμεσης επιχορήγησης από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ή με τη μορφή έμμεσης επιχορήγησης μέσω της δημιουργίας αντίστοιχου χρηματοδοτικού επενδυτικού κεφαλαίου (Matching Investment Fund) επιστρεπτέας χρηματοδότησης, το οποίο οργανώνεται και λειτουργεί για την εξυπηρέτηση τέτοιου σκοπού. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται μπορεί ιδίως να καλύπτουν και επενδυτικές δραστηριότητες ανάπτυξης ή επανασχεδίασης καινοτομικών προϊόντων και μεταφορά τεχνολογίας ή τεχνογνωσίας.

ε) Επιβράβευσης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω παροχής της εθνικής χρηματοδότησης σε δράσεις έργων λοιπών ενωσιακών προγραμμάτων «ΣΑ/2». Η επιβράβευση δύναται, με κοινή απόφαση των αρμόδιων για την έρευνα και καινοτομία και τις δημόσιες επενδύσεις Υπουργών, να αποδίδεται, ενιαία, σε ποσοστό έως πέντε τοις εκατό (5%), επί του συνόλου των κατ' έτος συμβάσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, εκάστου ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα, οι οποίες αφορούν έργα/προγράμματα/δράσεις, χρηματοδοτούμενες, σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), από πόρους προερχόμενους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δικαιούχοι της χρηματοδότησης των περ. δ) και ε) είναι οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς, καθώς και οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας αυτών, του άρθρου 13Α.»

Άρθρο 63

Ρύθμιση ζητημάτων βεβαιώσεων πίστωσης ερευνητικού προσωπικού ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014

Έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ελλείπουσε βεβαιώσεις πίστωσης εντός της τελευταίας πενταετίας

για πράξεις εκλογής, διορισμού, εξέλιξης ή αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης ερευνητικού προσωπικού ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) δεν αναζητούνται και οι σχετικές γεγεννημένες δαπάνες λογίζονται ως σύννομες, υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 18 του ν. 4310/2014. Διαδικασίες εξέλιξης ερευνητών, η μισθολογική δαπάνη των οποίων καλύφθηκε από ίδιους πόρους ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, χωρίς τη σχετική βεβαίωση πίστωσης, περατώνονται κανονικά κατά το άρθρο 18 του ν. 4310/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 64

Νομική προσωπικότητα ενώσεων μετόχων - Τροποποίηση άρθρου 144 ν. 4548/2018

Στο άρθρο 144 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί ενώσεων μετόχων, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 ως προς τις προϋποθέσεις απόκτησης νομικής προσωπικότητας, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 καταργείται, και το άρθρο 144 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 144

Ενώσεις μετόχων

1. Τα δικαιώματα μειοψηφίας του παρόντος νόμου μπορούν να ασκηθούν και από ενώσεις μετόχων, στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των μελών τους, αν τα μέλη τους έχουν τον εκάστοτε απαιτούμενο για την άσκηση των δικαιωμάτων αριθμό μετοχών. Ως δικαιώματα μειοψηφίας κατά την έννοια του παρόντος άρθρου δεν θεωρούνται και τα δικαιώματα που μπορούν να ασκηθούν από κάθε μέτοχο.

2. Οι ενώσεις μετόχων μπορούν να συσταθούν από μετόχους μίας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών και έχουν τη μορφή σωματείου διεπόμενου από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του Αστικού Κώδικα. Έναν μήνα πριν από την άσκηση των παραπάνω δικαιωμάτων, η ένωση πρέπει να έχει γνωστοποιήσει την έγκυρη σύσταση και το καταστατικό της στην εταιρεία, της οποίας μέτοχοι είναι τα μέλη της. Στη δήλωση άσκησης του δικαιώματος πρέπει να αναφέρονται τα ονόματα των μετόχων, για λογαριασμό των οποίων ασκείται το δικαίωμα.

3. Οι παραπάνω ενώσεις μπορούν, επίσης, να παρέχουν μέσω διαδικτύου πληροφορίες σε σχέση με τα δικαιώματα που έχουν οι μέτοχοι και οι επενδυτές στις εταιρείες για τις οποίες έχουν συσταθεί και να παρέχουν δυνατότητα επώνυμης συνεννόησης μεταξύ τούτων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους κατά την παρ. 1 εν όψει συγκεκριμένης γενικής συνέλευσης των εταιρειών αυτών.

4. Τα ζητήματα της άσκησης των δικαιωμάτων, ιδίως της τυχόν προηγούμενης διαβούλευσης των μελών της ένωσης, της παροχής πληροφοριών, της ενδεχόμενης ανάγκης προηγούμενης ειδικότερης εντολής ή ανάκλησης της τελευταίας, ρυθμίζονται από το καταστατικό της ένωσης.»

Άρθρο 65

Απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου σε υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών μέσω Υπηρεσίας μίας Στάσης - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 10 του ν. 4919/2022

Στο άρθρο 10 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Για την απόδοση Α.Φ.Μ. σε υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών, για τα οποία έλαβε χώρα η διαδικασία του άρθρου 38, περί επιγραμμικής καταχώρισης, εφαρμόζεται η διαδικασία των παρ. 1 έως 3.»

Άρθρο 66

Εγγραφή των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών στο μητρώο εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ μέσω Υπηρεσίας μίας Στάσης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 11 του ν. 4919/2022

Στο άρθρο 11 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί εγγραφής εταιρειών στο Μητρώο Εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Για την εγγραφή των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών στο μητρώο εργοδοτών του e-ΕΦΚΑ, για τα οποία έλαβε χώρα η διαδικασία του άρθρου 38, περί επιγραμμικής καταχώρισης, εφαρμόζεται η διαδικασία των παρ. 1 και 2.»

Άρθρο 67

Έξοδος εταίρου από Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης που η διάρκειά της έχει μετατραπεί σε αόριστη - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 33 του ν. 3190/1955

Στο άρθρο 33 του ν. 3190/1955 (Α' 91), περί εξόδου εταίρου και αποκλεισμού εταίρου, προστίθεται παρ. 1α, ως εξής:

«1α. Κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία, με δήλωσή του προς τον διαχειριστή, εντός τριών (3) μηνών από την ημέρα κατά την οποία η διάρκειά της τρέπεται σε αόριστη σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 6Α. Η ως άνω δυνατότητα δεν μπορεί να περιοριστεί από οποιαδήποτε πρόβλεψη του καταστατικού της εταιρείας. Το εταιρικό μερίδιο του αποχωρούντος εταίρου εξαγοράζεται στην περίπτωση αυτή από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία είτε στην αξία που συμφωνείται μεταξύ του αποχωρούντος εταίρου και της εταιρείας, είτε στην πραγματική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.»

Άρθρο 68

Διαδικασία μετάπτωσης στοιχείων μητρώων ιδρυμάτων, σωματείων, επιτροπών εράνων και αστικών εταιρειών στο Μητρώο Μη Εμπορικής Δραστηριότητας και θέματα Γενικού Μητρώου Μελών Επιστημονικών Φορέων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 19 και 21 άρθρου 57 ν. 4919/2022

1. Η παρ. 19 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022 τροποποιείται ως προς τα εξουσιοδοτούμενα όργανα, το

αντικείμενο της εξουσιοδότησης και τη διασύνδεση της διαδικασίας με το πληροφοριακό σύστημα «TAXIS», και διαμορφώνεται ως εξής:

«19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζεται η διαδικασία μετάπτωσης των στοιχείων των μητρώων για τα ιδρύματα, τα σωματεία, τις επιτροπές εράνων και τις αστικές εταιρείες, που τηρούνται από τις υπηρεσίες των αρμοδίων δικαστηρίων μέσω της διασύνδεσης με το πληροφοριακό σύστημα «TAXIS», καθώς και η διαδικασία ενημέρωσης για κάθε μεταβολή και νέα εγγραφή στο Μ.Μ.Ε.Ο.Δ. του άρθρου 52.»

2. Η παρ. 21 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022 τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και η παρ. 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«21. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού προστίθενται και άλλοι επιστημονικοί φορείς στο Γ.Ε.Μ.Μ.Ε.Φ. και ορίζεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 56.»

Άρθρο 69

Πρόσθετα στοιχεία εμπορικής δημοσιότητας που καταχωρίζονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρων 34 και 35 ν. 4919/2022

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί στοιχείων που καταχωρίζουν και δημοσιεύουν οι προσωπικές εταιρείες στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τις προσωπικές εταιρείες των περ. δ), η), θ) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 16 με έδρα στην ημεδαπή, επιπρόσθετα καταχωρίζονται και δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

α) η εταιρική σύμβαση και οι τροποποιήσεις της, σε κωδικοποιημένη μορφή,

β) ο σκοπός,

γ) η εταιρική επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος,

δ) η πλήρης διεύθυνση της έδρας,

ε) τα ατομικά στοιχεία των εταίρων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 33, ο ορισμός διαχειριστή, καθώς και η έκταση των εξουσιών του. Αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρούσας είναι νομικά, δημοσιεύεται ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον υπάρχει, τα βασικά στοιχεία εξατομίκευσής του, όπως επωνυμία, νομική μορφή και έδρα, καθώς και τα στοιχεία του φυσικού προσώπου που εκπροσωπεί τα νομικά πρόσωπα, στ) η έξοδος του εταίρου ή ο αποκλεισμός του,

ζ) κάθε μεταβολή στα ποσοστά συμμετοχής των εταίρων στα κέρδη και τις ζημιές της εταιρείας,

η) η λύση και η αναβίωση της εταιρείας,

θ) η δικαστική απόφαση με την οποία κηρύσσεται η ακυρότητα της εταιρείας,

ι) ο διορισμός των εκκαθαριστών, καθώς και τα ατομικά τους στοιχεία, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 33,

ια) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251), περί εφαρμογής των ελληνικών λογιστικών προτύπων,

ιβ) οι οικονομικές καταστάσεις έναρξης και πέρατος εκκαθάρισης και η διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4919/2022, περί στοιχείων που καταχωρίζουν και δημοσιεύουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες στο Γ.Ε.ΜΗ., τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες των περ. α) έως ε), ζ), ι) και ια) της παρ. 1 του άρθρου 16, με έδρα στην ημεδαπή, καταχωρίζονται και δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

α) η ιδρυτική πράξη, το καταστατικό και, όπου απαιτείται, η εγκριτική απόφαση της διοίκησης,

β) οι τροποποιήσεις του καταστατικού και το πλήρες κωδικοποιημένο κείμενο του καταστατικού,

γ) ο διορισμός, η αποχώρηση και τα ατομικά στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 33, των προσώπων τα οποία, είτε ως όργανο προβλεπόμενο από τον νόμο είτε ως μέλη τέτοιου οργάνου:

γα) έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων. Αν τα πρόσωπα αυτά είναι περισσότερα από ένα, με την καταχώριση διευκρινίζεται αν δύνανται να ενεργούν μόνα τους ή υποχρεούνται να ενεργούν από κοινού,

γβ) εκπροσωπούν την εταιρεία ενώπιον δικαστηρίου, και

γγ) συμμετέχουν στη διοίκηση, στην εποπτεία ή στον έλεγχο της εταιρείας,

δ) μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε έτος, το ύψος του καλυφθέντος κεφαλαίου, εφόσον η ιδρυτική πράξη ή το καταστατικό αναφέρονται σε εγκεκριμένο κεφάλαιο, εκτός αν κάθε αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου συνεπάγεται τροποποίηση του καταστατικού,

ε) τα λογιστικά έγγραφα κάθε χρήσεως των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική βάσει των Οδηγιών του Συμβουλίου 86/635/ΕΟΚ (L 372), για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, 91/674/ΕΟΚ (L 374), για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, 2013/34/ΕΕ (L 182), σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, στ) οποιαδήποτε μεταβολή της έδρας της εταιρείας,

ζ) η λύση και η αναβίωση της εταιρείας,

η) η δικαστική απόφαση με την οποία κηρύσσεται η ακυρότητα της εταιρείας,

θ) ο διορισμός και τα ατομικά στοιχεία των εκκαθαριστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 33, και

ι) οι οικονομικές καταστάσεις έναρξης, οι οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης και η διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ.».

Άρθρο 70

Διαγραφή από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο μη υπόχρεων εγγραφής και μετάπτωση στοιχείων ατομικών επιχειρήσεων και υποκαταστημάτων ημεδαπών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 58 ν. 4919/2022

Στην παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί μεταβατικών διατάξεων: α) στο πρώτο εδάφιο απαλείφεται η εξαίρεση των αγροτικών συνεταιρισμών από τη διαγραφή μη υπόχρεων εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), β) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, όσοι είναι εγγεγραμμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ. και δεν είναι υπόχρεοι εγγραφής σε αυτό διαγράφονται αυτοδίκαια από το Γ.Ε.ΜΗ. Από τα ως άνω φυσικά και νομικά πρόσωπα δεν αναζητούνται τέλη Γ.Ε.ΜΗ. Οι απαραίτητες για τη διαγραφή τους ενέργειες διενεργούνται από το Τμήμα Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ της Κ.Ε.Ε.Ε., το οποίο ενημερώνει αμελλητί για την ολοκλήρωση της διαδικασίας των διαγραφών μετά τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου. Τα στοιχεία των ατομικών επιχειρήσεων και των υποκαταστημάτων ημεδαπών επιχειρήσεων που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ., λαμβάνονται μέσω διασύνδεσης με το πληροφοριακό σύστημα «ΤΑΧΙΣ».».

Άρθρο 71

Διορθώσεις νομοθετικών παραπομπών στον ν. 4919/2022, περί σύστασης εταιρειών και τήρησης του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί αρμοδιότητας των Υπηρεσιών Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.), η αναφορά στην «παρ. 2» αντικαθίσταται σε «παρ. 3».

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 46 του ν. 4919/2022, περί αίτησης λήψης στατιστικών στοιχείων από το Γ.Ε.ΜΗ., η αναφορά στην «παρ. 19» αντικαθίσταται σε «παρ. 20».

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 49 του ν. 4919/2022, περί χορήγησης αντιγράφου της αίτησης καταχώρισης πράξης, η αναφορά στην «παρ. 5» αντικαθίσταται σε «παρ. 6».

4. Στην περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4919/2022, περί υπόχρεων για την καταβολή του προβλεπόμενου προστίμου, η αναφορά στην «παρ. 2» αντικαθίσταται σε «παρ. 3».

5. Στην περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 4919/2022, περί υπόχρεων για την καταβολή του προβλεπόμενου προστίμου, η αναφορά στην «παρ. 2» αντικαθίσταται σε «παρ. 3» και η αναφορά σε απόφαση «της παρ. 16 του άρθρου 57» αντικαθίσταται σε απόφαση «της παρ. 17 του άρθρου 57».

6. Στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4919/2022, περί αστικών εταιρειών του Αστικού Κώδικα, η αναφορά στο άρθρο «784 ΑΚ» αντικαθίσταται σε «783 ΑΚ».

7. Στην παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4919/2022, περί εφαρμοστέας διαδικασίας συμμόρφωσης με αποφάσεις και πράξεις, η αναφορά «άρθρου 29» αντικαθίσταται σε «άρθρου 30».

Άρθρο 72**Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί προαιρετικής εγγραφής αγροτικών συνεταιρισμών στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.),

β) η παρ. 14 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, περί διασύνδεσης του Γ.Ε.ΜΗ. με το αντίστοιχο Μητρώο του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ****Άρθρο 73****Εκλογική διαδικασία επιμελητηρίων - Τροποποίηση άρθρου 73 ν. 4497/2017**

Στο άρθρο 73 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί διεξαγωγής εκλογών και κατανομής εδρών επιμελητηρίων, ο τίτλος και οι παρ. 1 έως 6 αντικαθίστανται, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 καταργείται, η παρ. 8 τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί ότι οι εκλογές δύναται να διεξάγονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, και το άρθρο 73 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 73**Εκλογική διαδικασία**

1. Οι εκλογές διεξάγονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά συνδυασμό για όλα τα τμήματα του επιμελητηρίου.

2. Το ψηφοδέλτιο κάθε συνδυασμού περιλαμβάνει, για κάθε τμήμα του επιμελητηρίου, αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον διπλάσιο του αριθμού των εδρών που αντιστοιχούν στο οικείο τμήμα. Ο αριθμός των υποψηφίων του συνδυασμού από κάθε φύλο είναι ίσος, τουλάχιστον, με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Οι εκλογείς μπορούν να ψηφίσουν υπέρ ενός (1) μόνο συνδυασμού και μέχρι τρεις (3) υποψηφίους του τμήματος στο οποίο υπάγονται. Ψηφοδέλτιο το οποίο δεν περιλαμβάνει επιλογή υποψηφίου ή περιλαμβάνει περισσότερες από τρεις (3) επιλογές υποψηφίων, θεωρείται έγκυρο μόνο ως προς την ψήφο υπέρ του συνδυασμού.

4. Ο αριθμός των εδρών στο Διοικητικό Συμβούλιο του επιμελητηρίου κατανέμεται στους υποψήφιους συνδυασμούς με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Πρώτη κατανομή: Το σύνολο των έγκυρων ψήφων ανά τμήμα διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του οικείου τμήματος στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το πηλίκο της ως άνω διαίρεσης αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο Διοικητικό Συμβούλιο όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στο συνολικό αριθμό των έγκυρων ψήφων που έλαβε στο οικείο τμήμα.

β) Δεύτερη κατανομή: Οι έδρες που έχουν μείνει αδιάθετες κατά την πρώτη κατανομή, κατανέμονται από μια σε κάθε συνδυασμό κατά φθίνουσα σειρά αριθμού υπολοίπων έγκυρων ψήφων που έλαβε κάθε συνδυασμός στο οικείο τμήμα, εφόσον ο συνδυασμός έχει λάβει μια (1) τουλάχιστον έδρα στο ίδιο τμήμα ή έχει λάβει ψήφους

περισσότερους από το ήμισυ του εκλογικού μέτρου. Ο συνδυασμός που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία στο οικείο τμήμα, προηγείται στην κατανομή των εδρών από τους άλλους συνδυασμούς, ανεξάρτητα από το μέγεθος των υπολοίπων του. Σε περίπτωση συνδυασμών που έχουν λάβει το ίδιο υπόλοιπο ψηφοδελτίων για την κατάληψη αδιάθετης έδρας στο τμήμα, διενεργείται κλήρωση από την εκλογική επιτροπή.

γ) Τρίτη κατανομή: Οι έδρες που έμειναν αδιάθετες κατά τη δεύτερη κατανομή, κατανέμονται από μια σε κάθε συνδυασμό κατά φθίνουσα σειρά αριθμού υπολοίπων έγκυρων ψήφων που δεν χρησιμοποιήθηκαν στις προηγούμενες κατανομές.

5. Ο επικεφαλής κάθε συνδυασμού καταλαμβάνει την πρώτη έδρα του οικείου συνδυασμού σε τμήμα της επιλογής του, εφόσον σε αυτό ο συνδυασμός έχει λάβει μία (1), τουλάχιστον, έδρα.

6. Οι έδρες κάθε συνδυασμού καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους του ίδιου συνδυασμού που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων. Σε κάθε τμήμα επιλέγεται, για κάθε έδρα που έλαβε ο συνδυασμός, αριθμός επιλαχόντων ίσος με τον αριθμό εδρών που έλαβε κάθε συνδυασμός σε κάθε τμήμα. Επιλαχόντες ορίζονται οι υποψήφιοι του συνδυασμού που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων στο οικείο τμήμα αλλά δεν κατέλαβαν έδρα του συνδυασμού.

7. Ως πρόεδρος του επιμελητηρίου ανακηρύσσεται ο επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των ψήφων. Αν κανένας συνδυασμός δεν συγκέντρωσε αυτό το ποσοστό, ο πρόεδρος του επιμελητηρίου εκλέγεται με απόλυτη πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ των επικεφαλής των συνδυασμών που συμμετέχουν σε αυτό, κατά την πρώτη συνεδρίαση του οργάνου, η οποία λαμβάνει χώρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και κατόπιν πρόσκλησης της απερχόμενης Διοικητικής Επιτροπής ή, αν αυτή παραιτηθεί, του διοικητικού προϊσταμένου του Επιμελητηρίου. Αν κανείς από τους υποψηφίους Προέδρους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρίαση και ως πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία.

8. Οι εκλογές μπορεί να διεξάγονται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του.

9. Με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και γνώμη της Κ.Ε.Ε., ρυθμίζονται τα λοιπά διαδικαστικά θέματα διεξαγωγής των εκλογών και ιδίως:

α) η συγκρότηση και λειτουργία των εκλογικών επιτρόπων, η σύνταξη εκλογικών καταλόγων, ο τύπος του ψηφοδελτίου, η ανακήρυξη υποψηφίων, η εποπτεία και προπαρασκευή των εκλογών, καθώς και η έναρξη, διεξαγωγή και λήξη της ψηφοφορίας, μέχρι την ανακήρυξη των επιτυχόντων υποψηφίων,

β) η διαδικασία και το πληροφοριακό σύστημα διεξαγωγής των εκλογών με ηλεκτρονική ψηφοφορία, η μέθοδος ταυτοποίησης των εκλογέων, η συγκρότηση της εφορευτικής επιτροπής, η οποία θα έχει την ευθύνη διενέργειας της ψηφοφορίας και εξαγωγής των αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

10. Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Ε., καθορίζεται το εύρος της αποζημίωσης των μελών των εκλογικών και εφορευτικών επιτροπών, καθώς και του βοηθητικού προσωπικού αυτών.».

Άρθρο 74

Σύνθεση Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων - Αντικατάσταση άρθρου 87 ν. 4497/2017

Το άρθρο 87 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί συγκρότησης περιφερειακών επιμελητηριακών συμβουλίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 87

Σύνθεση Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων

1. Τα επιμελητήρια κάθε Περιφέρειας εκπροσωπούνται στο Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο της οικείας Περιφέρειας από τον Πρόεδρό τους ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

2. Το Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο συνέρχεται εντός ενός (1) μηνός από την εκλογή των Διοικητικών Συμβουλίων των Επιμελητηρίων στην έδρα του επιμελητηρίου με τον μεγαλύτερο αριθμό μελών.».

Άρθρο 75

Τροποποίηση ποσοστού τελών που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου των επιμελητηρίων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 49 ν. 4919/2022

Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 4919/2022 (Α' 71), περί τελών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ), τροποποιείται ως προς τα τέλη που καταβάλλονται υπέρ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας από τις Υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.) των επιμελητηρίων και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Τα τέλη που καταβάλλονται στην Υ.Γ.Ε.ΜΗ. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 20, αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού. Τα τέλη που καταβάλλονται στις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 20, αποτελούν πόρους των οικείων επιμελητηρίων, οι οποίοι διατίθενται κατά προτεραιότητα, για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. Τα τέλη που καταβάλλονται στους πιστοποιημένους συμβολαιογράφους Γ.Ε.ΜΗ. της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 20, αποτελούν πόρους του επιμελητηρίου στο οποίο εγγράφεται ο υπόχρεος. Από τους πόρους αυτούς, τα επιμελητήρια διαθέτουν ετησίως, το τέσσερα

τοίς εκατό (4%) από το τέλος της περ. α) και το πενήντα τοίς εκατό (50%) από τα τέλη των περ. β) και γ) της παρ. 1 στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας, που αποτελεί έσοδό της και διατίθεται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας:

α) του Τμήματος Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ. της Κ.Ε.Ε.Ε.,

β) των πληροφοριακών συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ., καθώς και της αναβάθμισης και συντήρησής τους,

γ) των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. Επιμελητηρίων, των οποίων οι πόροι από τα τέλη Γ.Ε.ΜΗ. αποδεδειγμένα δεν επαρκούν για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών και

δ) των επιτροπών της υποπερ. γβ) της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 50.».

Άρθρο 76

Έξοδα παράστασης μελών Περιφερειακών Επιμελητηριακών Συμβουλίων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 76 ν. 4497/2017

Στην παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί καθορισμού των εξόδων παράστασης των μελών της Διοικητικής Επιτροπής των Επιμελητηρίων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Επιμελητηρίου μπορούν να καθορίζονται έξοδα παράστασης μηνιαίως στον Πρόεδρο και στα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής, ανάλογα με τα έσοδα του Επιμελητηρίου και εφόσον έχει εγκριθεί σχετικό ποσό στον Προϋπολογισμό. Με όμοια απόφαση μπορούν να καθορίζονται έξοδα παράστασης, έως εκατό (100) ευρώ μηνιαίως στον Πρόεδρο και στα μέλη του Περιφερειακού Επιμελητηριακού Συμβουλίου που εκπροσωπούν το οικείο Επιμελητήριο.».

Άρθρο 77

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 74 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί προσδιορισμού του τρόπου εκλογής των αντιπροέδρων της Διοικητικής Επιτροπής των επιμελητηρίων, και

β) οι παρ. 7 και 8 του άρθρου 84 του ν. 4497/2017, περί προσδιορισμού του τρόπου εκλογής των αντιπροέδρων της Διοικητικής Επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 78

Συλλογική αγωγή για την παράλειψη διατύπωσης και χρήσης καταχρηστικών όρων στις εμπορικές συναλλαγές - Τροποποίηση υποπαρ. Ζ.9 παρ. Ζ' άρθρου πρώτου ν. 4152/2013

Το τελευταίο εδάφιο της υποπαρ. Ζ.9 της παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί συλλογι-

κής αγωγής, τροποποιείται ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις, και η υποπαρ. Ζ.9 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ζ.9
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
(Παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 7 Οδηγίας
2011/7/ΕΕ)

Οργανώσεις παραγωγών, εμπόρων και επιχειρήσεων μπορούν, για το συμφέρον των δανειστών του νόμου αυτού και την προστασία του ανταγωνισμού, να ζητήσουν από το δικαστήριο την παράλειψη της διατύπωσης και της χρήσης στις συναλλαγές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, γενικών όρων προφανώς καταχρηστικών κατά την έννοια της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Ζ.8., οι οποίοι αφορούν τον χρόνο πληρωμής ή τις συνέπειες της καθυστέρησης της πληρωμής της αμοιβής. Στη συλλογική αγωγή του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 10ι και 10ιβ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί μέτρων παύσης ή απαγόρευσης παράνομης συμπεριφοράς των προμηθευτών.»

Άρθρο 79
Διάρκεια λειτουργίας των βραχυχρόνιων
αγορών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36
ν. 4849/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί διάρκειας λειτουργίας των βραχυχρόνιων αγορών, αυξάνεται η μέγιστη διάρκεια των παραδοσιακών εμποροπανηγύρεων από επτά (7) σε οκτώ (8) ημέρες, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διάρκεια των θρησκευτικού χαρακτήρα ολιγοήμερων εορταστικών αγορών, των επετειακών, πολιτιστικών, εποχιακών αγορών και των εμποροπανηγύρεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) συναπτές ημέρες, με εξαίρεση τις παραδοσιακές εμποροπανηγύρεις που τελούνται μία (1) φορά τον χρόνο και μπορούν να διαρκούν μέχρι και οκτώ (8) ημέρες.»

Άρθρο 80
Μεταβίβαση του Κλάδου Μεταλιγνιτικής
Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών
Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης
Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση άρθρου 28
ν. 4872/2021

Στο άρθρο 28 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί μεταβίβασης του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.): α) οι περ. 3 και 5 αντικαθίστανται, β) στο τέλος της περ. 6 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στο τέλος της περ. 7 προστίθενται τρία εδάφια, δ) προστίθενται περ. 8 και 9, και το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28
Ειδικότερες ρυθμίσεις για τη μεταβίβαση
του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των
Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της
Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού

Για τη μεταβίβαση του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης της

Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού («Κλάδος Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε.») ισχύουν τα εξής:

1. Στα περιουσιακά στοιχεία του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ., που μεταβιβάζονται στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος, δεν περιλαμβάνονται τα υφιστάμενα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης στερεών ορυκτών καύσιμων υλών που έχουν παραχωρηθεί στη Δ.Ε.Η. Α.Ε., τα οποία παραμένουν σ' αυτήν, όπως και οι πάσης φύσεως άδειες και εγκρίσεις, οι οποίες συναρτώνται με τη μεταλλευτική αυτή δραστηριότητα.

2. Στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. παραχωρείται το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των εκτάσεων και των συναφών υποδομών που μεταβιβάζονται στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος, για όσο χρόνο επιτρέπεται στις εκτάσεις αυτές η λιγνιτική δραστηριότητα.

3. Η επωφελούμενη εταιρεία καθίσταται καθολικός διάδοχος όσον αφορά τον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε., όπως καθορίζεται στη σύμβαση απόσχισης, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 70 του ν. 4601/2019 (Α' 44). Η μεταφορά των στοιχείων του μεταβιβαζόμενου κλάδου, όπως καθορίζονται στην πράξη διάσπασης, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα, συντελείται αυτοδικαίως με μόνη την καταχώριση της πράξης διάσπασης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Για τους σκοπούς της απόσχισης του παρόντος και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, εφόσον η πράξη διάσπασης αναφέρεται στη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα του μεταβιβαζόμενου κλάδου προς την επωφελούμενη εταιρεία, η σχετική συμβολαιογραφική πράξη είναι έγκυρη και παράγει όλες τις έννομες συνέπειες, σύμφωνα με τα άρθρα 70 και 74 του ν. 4601/2019, αν τα ακίνητα του μεταβιβαζόμενου Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. περιγράφονται σε αυτήν με αναπαραγωγή και απλή προσάρτηση των τοπογραφικών σχεδίων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 της Προγραμματικής Σύμβασης της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4956/2022 (Α' 140), χωρίς λεπτομερή περιγραφή των ακινήτων που περιλαμβάνονται στον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. και χωρίς επισύναψη σε αυτήν κυρωμένων αποσπασμάτων των κτηματολογικών διαγραμμάτων. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και για την περίπτωση που η απόσχιση του παρόντος πραγματοποιείται με σύσταση νέας εταιρείας στην οποία εισφέρονται εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων του μεταβιβαζόμενου κλάδου. Στην περίπτωση αυτή, αρκεί για τους σκοπούς της απόσχισης του παρόντος και για την έγκυρη σύσταση της επωφελούμενης εταιρείας, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, η τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου με περιγραφή των ανωτέρω ακινήτων με αναπαραγωγή και απλή προσάρτηση των τοπογραφικών σχεδίων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 της Προγραμματικής Σύμβασης της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4956/2022, χωρίς λεπτομερή περιγραφή των

ακινήτων που περιλαμβάνονται στον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. και χωρίς επισύναψη σε αυτήν κυρωμένων αποσπασμάτων των κτηματολογικών διαγραμμάτων.

4. Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων εντός των Πυρήνων Ζ.ΑΠ. από και προς τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. και την επωφελούμενη εταιρεία, επιτρέπονται κατατμήσεις ακινήτων με ελάχιστο όριο τέσσερα (4) στρέμματα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, περί αρτιότητας και οικοδομησιμότητας γηπέδων σε εκτός σχεδίου περιοχές. Το εναπομένον αρχικό γήπεδο και το μεταβιβαζόμενο τμήμα του θεωρούνται κατά παρέκκλιση άρτια και οικοδομήσιμα, όπως έχουν μετά την πράξη κατάτμησης, εφόσον έχουν κατ'ελάχιστο όριο τέσσερα (4) στρέμματα. Σε περίπτωση γηπέδου που στερείται πρόσβασης σε κοινόχρηστο δρόμο λόγω της κατάτμησης, με την ίδια πράξη συστήνεται και δουλεία διόδου σε βάρος του τμήματος του αρχικού ακινήτου που έχει πρόσβαση σε κοινόχρηστο δρόμο, η οποία νοείται ως «πρόσωπο» κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

5. Για τις ανάγκες της απόσχισης του παρόντος, δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε προσαρτήσεις, διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων, υπεύθυνες δηλώσεις, και προσαρτήσεις βεβαιώσεων, σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και εκείνων που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές. Κατά παρέκκλιση ιδίως της παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 (Α' 167), δεν απαιτείται η υποβολή ταυτότητας κτιρίου. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης για τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στον Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε., αρκεί η τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου, κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του παρόντος. Η σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης με επιπρόσθετο περιεχόμενο, όσον αφορά στα δικαιώματα, που περιλαμβάνονται στη σύμβαση διάσπασης είναι υποχρεωτική εκ μέρους της Δ.Ε.Η. Α.Ε. εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του ν. 4956/2022, έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα και δύναται να πραγματοποιηθεί είτε εφάπαξ για το σύνολο των δικαιωμάτων του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. είτε τμηματικώς σε συνάρτηση με το Πρόγραμμα Διαθεσιμότητας Εκτάσεων του όρου 1.1.34 της κυρωθείσας με τον ν. 4956/2022 Προγραμματικής Σύμβασης της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020. Η άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω πενταετούς προθεσμίας δεν επηρεάζει τη νομιμότητα και τα αποτελέσματα της διάσπασης μέσω απόσχισης κλάδου του παρόντος. Μεταγραφές και λοιπές απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων, που περιλαμβάνονται στη σύμβαση διάσπασης, ενώπιον των αρμόδιων υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του ν. 4956/2022 με ευθύνη και επιμέλεια της Δ.Ε.Η. Α.Ε., άλλως, η «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.» δύναται να προβεί στις πράξεις αυτές. Οι πράξεις του προηγούμενου εδαφίου διενεργούνται χωρίς την

καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ άμισθων και έμμισθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων, των παγίων και αναλογικών ανταποδοτικών τελών του ν. 2308/1995 (Α' 114) υπέρ του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο Α.Ε.», κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής διάταξης και χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε τελών, δικαιωμάτων ή αμοιβών για την έκδοση των αποσπασμάτων κτηματολογικών και κτηματογραφικών διαγραμμάτων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α' 275), τα οποία συνυποβάλλονται με την αίτηση καταχώρισης της σύμβασης διάσπασης ή της πράξης διάσπασης στα κτηματολογικά βιβλία. Η μη μεταγραφή ή καταχώριση της πράξης διάσπασης, μέχρι και τη συμπλήρωση της πενταετίας, δεν εμποδίζει την έκδοση, εντός αυτού του χρονικού διαστήματος, αδειών, για την έκδοση των οποίων απαιτείται Πιστοποιητικό Ιδιοκτησίας ή Κτηματολογική Εγγραφή, ιδίως άδεια δόμησης, άδεια εγκατάστασης και άδεια λειτουργίας, και δεν θίγει το κύρος και τη νομιμότητα της απόσχισης του παρόντος. Εκκρεμότητες που υφίστανται κατά την απόσχιση ενώπιον υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων, δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της απόσχισης και επιλύονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6. Για τη συντέλεση της απόσχισης του παρόντος νόμου δεν υποβάλλονται μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων δηλώσεων επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου τίτλου, που δεν έχει μεταγραφεί. Για τις ανάγκες σύνταξης της πράξης διάσπασης ή των συμπληρωματικών και διορθωτικών πράξεων αυτών δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, ασφαλιστική ενημερότητα, καθώς και πιστοποιητικό της Φορολογικής Διοίκησης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι τα ακίνητα και λοιπά πάγια του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. της Δ.Ε.Η. Α.Ε. περιλαμβάνονται στις δηλώσεις του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη.

7. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., που αφορά στον μεταβιβαζόμενο κλάδο και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται στην επωφελούμενη εταιρεία προς όφελος ή σε βάρος αυτής. Η επωφελούμενη εταιρεία αναλαμβάνει τα φορολογικά αποθεματικά που σχημάτισε η Δ.Ε.Η. Α.Ε., τα οποία σχετίζονται με τον μεταβιβαζόμενο κλάδο και απολαμβάνει τις φορολογικές απαλλαγές, υπό τις προϋποθέσεις που θα ίσχυαν για την Δ.Ε.Η. Α.Ε., εάν δεν είχε γίνει η μεταβίβαση. Εξαίρεση αποτελούν διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ'εφαρμογή άλλων νόμων πριν τον μετασχηματισμό, όπως του ν. 2941/2001 (Α' 201) και του ν. 3229/2004 (Α' 38), τα οποία παραμένουν στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί κεφαλαιοποίησης και διανομής κερδών, δεν εφαρμόζεται, αν μειωθεί η λογιστική καθαρή θέση της

Δ.Ε.Η. Α.Ε. Κατά την πραγματοποίηση της απόσχισης, οι φορολογικές ζημιές που σχετίζονται με τον εισφερόμενο Κλάδο Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε., δεν μεταφέρονται στην επωφελούμενη εταιρεία. Ζημία που προκύπτει από την εισφορά του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης Πυρήνων Ζ.ΑΠ. Δ.Ε.Η. Α.Ε. για τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., εκπίπτει φορολογικά, εφόσον οι μετοχές της επωφελούμενης μεταβιβαστούν εντός τριετίας από την ολοκλήρωση της απόσχισης του παρόντος.

8. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε. και η επωφελούμενη εταιρεία απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε σχετική πράξη που υποβάλλεται σε συμβολαιογραφικό τύπο στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτών. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή της πράξης απόσχισης και της μεταβίβασης του Κλάδου στην επωφελούμενη εταιρεία, όταν αυτή περιβληθεί συμβολαιογραφικού τύπου, δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία.

9. Η σύσταση της επωφελούμενης εταιρείας στο πλαίσιο της απόσχισης του παρόντος απαλλάσσεται από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου που προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν. 1676/1986 (Α' 204), από το τέλος του μηδέν κόμμα ένα τοις εκατό (0,1%) υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3959/2011 (Α' 93), από τον φόρο εισοδήματος και εν γένει από οποιονδήποτε άλλον φόρο, τέλος, εισφορά υπέρ τρίτων ή άλλη επιβάρυνση. Για την εφαρμογή των ανωτέρω απαλλαγών, ως κεφάλαιο σύστασης ορίζεται, κατά περίπτωση, το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο πλέον της θετικής διαφοράς, η οποία ενδέχεται να προκύψει μετά την ημερομηνία σύνταξης της λογιστικής κατάστασης απόσχισης κλάδου και μέχρι την ολοκλήρωσή της. Η απαλλαγή καλύπτει οποιονδήποτε φόρο, καθώς και ενδεχόμενη μελλοντική κεφαλαιοποίηση ή διανομή της εν λόγω θετικής διαφοράς.»

Άρθρο 81

Ενσωμάτωση των απαιτήσεων που απορρέουν από τις Οδηγίες της «ΕΥΡΑΤΟΜ» αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 άρθρου 42 ν. 4310/2014

1. Η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί εξουσιοδοτήσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από πρόταση της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ), ενσωματώνονται οι απαιτήσεις που απορρέουν από τις Οδηγίες της ΕΥΡΑΤΟΜ αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων και καταρτίζεται το Εθνικό Πρόγραμμα.»

2. Με τη δημοσίευση της κοινής απόφασης της παρ. 1, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρ-

ξη ισχύος του παρόντος, παύουν να ισχύουν το π.δ. 122/2013 (Α' 177), η υπ' αρ. 97529/18.9.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί Εθνικού Προγράμματος για τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (Β' 4317) και η υπ' αρ. 131207/13/27.8.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και των Αναπληρωτών Υπουργών Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί καθορισμού της εθνικής πολιτικής για τη διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων (Β' 1858). Εφεξής, κάθε αναφορά στα νομοθετήματα του πρώτου εδαφίου νοείται ως αναφορά στην κοινή απόφαση της παρ. 1.

Άρθρο 82

Θητεία προϊστάμενων οργανικών μονάδων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21Γ ν. 3959/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 21Γ του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί ρύθμισης θεμάτων προσωπικού Επιτροπής Ανταγωνισμού, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ορίζονται, ύστερα από την επιλογή τους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21Β του παρόντος, με απόφαση του Προέδρου, με τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για δύο (2) επιπλέον χρόνια κατά ανώτατο όριο. Ο χρόνος της θητείας που έχουν διανύσει οι υπηρετούντες κατά τον έναρξη ισχύος του ν. 4886/2022 (Α' 93) προϊστάμενοι που δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα, δεν προσμετράται κατά τον υπολογισμό της μέγιστης θητείας κατά την παρούσα.»

2. Όπου στο άρθρο 21Γ του ν. 3959/2011 γίνεται αναφορά σε προϊστάμενους της παρ. 1, νοούνται οι προϊστάμενοι οι οποίοι δεν ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή στον δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ήδη υπηρετούντων κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4795/2021 (Α' 62).

Άρθρο 83

Ορισμός Επιτροπής Ανταγωνισμού ως εθνικής αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 14 του ν. 3959/2011

Στο άρθρο 14 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προστίθεται παρ. 1Α, ως εξής:

«1Α. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι η εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2022 «σχετικά με διεκδικήσιμες και

δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές)», (L 265/1), και ιδίως της παρ. 7 του άρθρου 38 αυτού, με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων που αφορούν στις αρμοδιότητες της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Προς εκπλήρωση της αρμοδιότητάς της αυτής δύναται να κάνει χρήση των προβλεπόμενων στα άρθρα 38 και 39 του παρόντος εξουσιών.».

Άρθρο 84
Ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας για την
ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων
του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Για την ανάθεση και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω των οποίων υλοποιούνται: α) έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στα οποία έχει οριστεί αρμόδιο για την ωρίμανση, τη διενέργεια του διαγωνισμού και την παρακολούθηση της εκτέλεσης το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ), και β) έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, τόσο του εθνικού, όσο και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, τα οποία αφορούν στις οριζόντιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 και του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), αποφαινόμενο όργανο είναι ο Υπηρεσιακός Γραμματέας της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133), με την επιφύλαξη της άσκησης αρμοδιοτήτων από το ΤΑΙΠΕΔ, ως φορέα διενέργειας των διαγωνιστικών διαδικασιών, κατά τα άρθρα 130 του ν. 4799/2021 (Α' 78) και 5B του ν. 3986/2011 (Α' 152). Το πρώτο εδάφιο καταλαμβάνει και τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει ή ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 85
Ανασύσταση Εθνικού Συμβουλίου
Τυποποίησης του Εθνικού Συστήματος
Υποδομών Ποιότητας - Τροποποίηση άρθρου 9
ν. 372/1976

Στο άρθρο 9 του ν. 372/1976 (Α' 166), περί Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης: α) η παρ. 1 επικαιροποιείται ως προς την επωνυμία του νομικού προσώπου στο οποίο συστήνεται το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης, β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) από την απόφαση συγκρότησης της παρ. 5 αφαιρείται η ειδική πρόβλεψη για τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο, δ) η αναφορά στην «ΕΛΟΤ Α.Ε.» της παρ. 7 αντικαθίσταται από αναφορά στην «Αυτοτελή Λειτουργική Μονάδα Τυποποίησης», ε) η παρ. 8 αντικαθίσταται, και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9
Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης

1. Στο Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π.) συνιστάται συμβούλιο με την ονομασία Εθνικό Συμβού-

λιο Τυποποίησης, το οποίο είναι αρμόδιο να γνωμοδοτεί επί θεμάτων σχετικών με την τυποποίηση.

2. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης είναι δεκαεξαμελές και αποτελείται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Εθνικού Συστήματος Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π.), ως Πρόεδρο, και από έναν εκπρόσωπο:

- α. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- β. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- δ. του Υπουργείου Υγείας,
- ε. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- στ. του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος,
- ζ. του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών,
- η. της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας,
- θ. της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας,
- ι. της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας,
- ια. της ΙΝΚΑ-Γενικής Ομοσπονδίας Καταναλωτών Ελλάδος ή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Καταναλωτών «Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ», ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής σε κάθε θητεία,
- ιβ. του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης,
- ιγ. της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης και Πιστοποίησης ή της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων, ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής σε κάθε θητεία,
- ιδ. της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία,
- ιε. του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων.

3. Τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης και οι αναπληρωτές τους ορίζονται οι μεν εκπρόσωποι των Υπουργείων με πράξεις των αρμόδιων Υπουργών, οι δε εκπρόσωποι των οργανώσεων με πράξεις των αρμόδιων οργάνων τους. Κριτήρια για την επιλογή των εκπροσώπων είναι το κύρος, η ευρεία επιστημονική κατάρτιση και η εμπειρία ή οι ειδικές γνώσεις τους σε θέματα τυποίησης και συναφών δραστηριοτήτων.

4. Η θητεία των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης είναι τριετής.

5. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

6. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τα μισά συν ένα από τα μέλη του. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου.

7. Οι εισηγητές και ο γραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης είναι υπάλληλοι της Αυτοτελούς Λειτουργικής Μονάδας Τυποποίησης που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Σ.Υ.Π., με εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

8. Το Εθνικό Συμβούλιο Τυποποίησης, με απόφαση του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καταρτίζει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, στον οποίο εξειδικεύεται το έργο του και καθορίζεται η λειτουργία του ως προς τη σύγκληση, τη λήψη αποφάσεων, τον συντονισμό, τον απολογισμό δράσεων και τη διοικητική υποστήριξή του. Με την ως άνω απόφαση δύναται να προβλέπεται η σύσταση επιστημονικού

οργάνου, εντός του Εθνικού Συμβουλίου Τυποποίησης, με αρμοδιότητα την εισήγηση επί θεμάτων σχετικών με την τυποποίηση.».

Άρθρο 86

Παράταση θητείας Διοικητικού Συμβουλίου της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος για τη διενέργεια αρχαιρεσιών

1. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος, που έχει συσταθεί και λειτουργεί σύμφωνα με τα άρθρα 78 έως 107 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), παρατείνεται από την ημερομηνία λήξης της έως την 31η Μαρτίου 2023.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως την 31η Μαρτίου 2023 το Διοικητικό Συμβούλιο της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος νομιμοποιείται να λάβει αποφάσεις που αφορούν αποκλειστικά σε ζητήματα σχετικά με τη διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέων οργάνων σύμφωνα με το καταστατικό της.

Άρθρο 87

Παράταση της δυνατότητας δημοσιοποίησης της εμπορικής επωνυμίας επιχειρήσεων που παραβιάζουν τα μέτρα περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας σε περιόδους κρίσης

Η ισχύς του άρθρου 119 του ν. 4926/2022 (Α' 82), περί δημοσιοποίησης της εμπορικής επωνυμίας επιχειρήσεων που παραβιάζουν μέτρα περιστολής αθέμιτης κερδοφορίας σε περιόδους κρίσης, παρατείνεται από τη λήξη της, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2023.

Άρθρο 88

Μεταβατικές διατάξεις για υφιστάμενους κατόχους άδειας που δραστηριοποιούνται σε λαϊκές αγορές - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 66 ν. 4849/2021

Η παρ. 4 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί μεταβατικών διατάξεων για υφιστάμενους κατόχους άδειας που δραστηριοποιούνται σε λαϊκή αγορά, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για υφιστάμενους κατόχους άδειας, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειάς τους σε λαϊκή αγορά, εφαρμόζεται για την τοποθέτησή τους, σε μόνιμη θέση, εντός της ίδιας λαϊκής αγοράς, η ακόλουθη διαδικασία:

α) Ο φορέας λειτουργίας συγκροτεί πενταμελή επιτροπή για κάθε λαϊκή αγορά που αποτελείται από τρεις (3) υπαλλήλους ή αιρετούς εκπροσώπους του φορέα λειτουργίας και δύο (2) εκπρόσωπους των πωλητών, έναν (1) παραγωγό και έναν (1) επαγγελματία, που υποδεικνύονται από τα συλλογικά όργανα των πωλητών, κατόπιν πρόσκλησης του φορέα λειτουργίας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την αποστολή της πρόσκλησης. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η επιτροπή τρέπεται σε τριμελή και αποτελείται μόνο από υπαλλήλους ή αιρετούς εκπροσώπους του φορέα λειτουργίας.

β) Ο φορέας λειτουργίας της λαϊκής αγοράς εκδίδει διαπιστωτική πράξη, στην οποία αναφέρονται, με τη μορφή πινάκων, τα ακόλουθα στοιχεία:

βα) οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές στους οποίους έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη (Πίνακας 1),

ββ) οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη, αλλά δραστηριοποιούνται σε αυτήν σε προσωρινές θέσεις, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (Πίνακας 2),

βγ) οι παραγωγοί πωλητές στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη, αλλά δραστηριοποιούνται σε αυτήν, σε προσωρινές θέσεις, συγκεκριμένους μήνες του έτους, με αναφορά στον χρόνο έναρξης και λήξης της ετήσιας δραστηριοποίησής τους (Πίνακας 3),

βδ) οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί μόνιμη θέση στη λαϊκή αγορά με διοικητική πράξη και δεν έχουν εκδώσει περισσότερα από δύο (2) δελτία ημερήσιας κίνησης «Ζ», εντός του έτους 2022 (Πίνακας 4).

γ) Η διαπιστωτική πράξη της περ. β) δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020 (Α' 184), καθώς και σε όλες τις εισόδους της λαϊκής αγοράς για δεκαπέντε (15) ημέρες, κοινοποιούμενη αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η μη τήρηση του πρώτου εδαφίου καθιστά τη διαπιστωτική πράξη απολύτως άκυρη.

δ) Κατά της διαπιστωτικής πράξης της περ. β) ασκείται ένσταση, εντός είκοσι (20) ημερών, από τη δημοσίευσή της, από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Επί της ένστασης αποφαινεται η επιτροπή της περ. α) εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

ε) Ο φορέας λειτουργίας εκδίδει την τροποποιημένη διαπιστωτική πράξη, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την υποβολή και εξέταση των ενστάσεων, εφόσον απαιτείται. Η ως άνω διαπιστωτική πράξη κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020.

στ) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 1, τοποθετούνται στις θέσεις που τους έχουν αποδοθεί με διοικητικές πράξεις. Η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας.

ζ) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 1, δύνανται να υποβάλλουν στον φορέα λειτουργίας, αίτηση «βελτίωσης θέσης» εντός πέντε (5) ημερών από την έκδοση της απόφασης της περ. στ). Μεταξύ πωλητών που αιτούνται την ίδια θέση προηγείται αυτός που είναι φορολογικά ενήμερος, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και μεταξύ φορολογικά ενήμερων πωλητών, αυτός που απέκτησε παλαιότερα την άδεια δραστηριοποίησης στην οικεία λαϊκή αγορά. Μεταξύ φορολογικά ενήμερων πωλητών που απέκτησαν στην ίδια ημερομηνία την άδεια δραστηριοποίησης στην οικεία λαϊκή αγορά, διενεργείται δημόσια κλήρωση από την επιτροπή της περ. α).

η) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 2, τοποθετούνται στις θέσεις που συνήθως καταλαμβάνουν κατά την παρουσία τους στη λαϊκή αγορά. Για την τοποθέτησή τους εκδίδεται πρακτικό αντιστοίχισης των πωλητών με τις θέσεις που συνήθως καταλαμβάνουν, από την επιτροπή της περ. α) που εγκρίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας. Η ως άνω απόφαση δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020, καθώς και σε όλες τις εισόδους της λαϊκής αγοράς για δέκα (10) ημέρες, κοινοποιούμενη αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η μη τήρηση του προηγούμενου εδαφίου καθιστά την απόφαση απολύτως άκυρη.

θ) Κατά της απόφασης της περ. η) ασκείται ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Επί της ένστασης αποφαιίνεται η επιτροπή της περ. α), εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

ι) Οι παραγωγοί πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 3, τοποθετούνται στις θέσεις που συνήθως καταλαμβάνουν κατά την παρουσία τους στη λαϊκή αγορά, εφόσον αυτές δεν καταλαμβάνονται από πωλητές που κατατάχθηκαν στους Πίνακες 1 και 2. Για την τοποθέτησή τους εκδίδεται πρακτικό αντιστοίχισης των πωλητών με τις θέσεις που καταλαμβάνουν, με αναφορά στο χρονικό διάστημα που έκαστος καταλαμβάνει, από την επιτροπή της περ. α) που εγκρίνεται με απόφαση του φορέα λειτουργίας. Καθεμία από τις ως άνω θέσεις μπορεί να καταλαμβάνεται από περισσότερους του ενός παραγωγούς πωλητές, εφόσον αυτοί δεν δραστηριοποιούνται ταυτόχρονα στη λαϊκή αγορά. Η ως άνω απόφαση δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» του ν. 4727/2020, καθώς και σε όλες τις εισόδους της λαϊκής αγοράς για δέκα (10) ημέρες, κοινοποιούμενη αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η μη τήρηση του προηγούμενου εδαφίου καθιστά την απόφαση απολύτως άκυρη.

ια) Κατά της απόφασης της περ. ι) ασκείται ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Επί της ένστασης αποφαιίνεται η επιτροπή της περ. α), εντός δέκα (10) ημερών, από την υποβολή της. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

ιβ) Οι παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές που κατατάχθηκαν στον Πίνακα 4, δεν τοποθετούνται σε θέση στη λαϊκή αγορά και μπορούν να συμμετέχουν στην επόμενη προκήρυξη για την απόδοση θέσεων που διενεργείται, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 16.

ιγ) Η διαδικασία των περ. α) έως και ιβ) ολοκληρώνεται το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου 2023. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει χωρίς να ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτή, διπλασιάζεται το τέλος του άρθρου 23 και αυτό εμφανίζεται ως έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού.».

Άρθρο 89

Παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 3299/2004 σε περίπτωση μη καταβολής του ποσού της προκαταβολής από το πιστωτικό ίδρυμα έκδοσης της εγγυητικής επιστολής

Επενδυτικά σχέδια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004 (Α' 261) δύνανται να λάβουν παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσής τους έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, κατόπιν: α) αίτησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου στην αρμόδια υπηρεσία, β) βεβαίωσης του αρμόδιου μηχανικού για υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σε ποσοστό, τουλάχιστον, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), κατά την υποβολή της αίτησης και γ) βεβαίωσης του πιστωτικού ιδρύματος που εξέδωσε την εγγυητική επιστολή, ή του διαδόχου του, περί μη καταβολής στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου του ποσού της καταθεθείσας προκαταβολής. Αν μέχρι την ημερομηνία αυτή υλοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, η προθεσμία ολοκλήρωσης παρατείνεται για ένα (1) επιπλέον έτος. Αν έχουν, ήδη, εκδοθεί αποφάσεις ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στο παρόν, λόγω παρέλευσης της προθεσμίας ολοκλήρωσής τους, οι αποφάσεις υπαγωγής επανέρχονται σε ισχύ.

Άρθρο 90

Ένταξη των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2 και παρ. 5 άρθρου 29 ν. 4864/2021

1. Στο άρθρο 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμού των κατηγοριών και κριτηρίων στρατηγικών επενδύσεων: α) στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 1, διαγράφεται η αναφορά στα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στην υποπερ. αε) της παρ. 3 προστίθενται τέσσερα εδάφια, γ) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αντικαθίσταται, και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμός κατηγοριών και κριτήρια στρατηγικών επενδύσεων

1. Ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίχως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης, με κύρια χαρακτηριστικά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Οι Στρατηγικές Επενδύσεις διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», οι οποίες πληρούν μία (1), τουλάχιστον, από τις ακόλουθες προϋποθέσεις, ανεξαρτήτως τομέα επένδυσης:

αα) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) ευρώ.

αβ) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ και ταυτόχρονα με την επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπον εβδομήντα πέντε (75), τουλάχιστον, νέες Ετήσιες Μόναδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.).

Οι επενδύσεις της υποπερ. αα) δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 7, της παρ. 1 του άρθρου 8 και του άρθρου 9.

Οι επενδύσεις της υποπερ. αβ) δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8 και 9, καθώς και των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 10.

β) «Στρατηγικές Επενδύσεις 2», οι οποίες πληρούν μία (1), τουλάχιστον, από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

βα) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ και αφορά σε έναν (1) ή περισσότερους από τους τομείς της αγροδιατροφής, έρευνας και καινοτομίας, βιοτεχνολογίας, πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας, ρομποτικής, τεχνητής νοημοσύνης, ιατρικού τουρισμού, διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, διαστημικής βιομηχανίας ή είναι μεγαλύτερος από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ και η επένδυση έχει ως σκοπό τον ψηφιακό μετασχηματισμό της επιχείρησης ή την παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους («cloud computing»). Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 10.

ββ) Οι επενδύσεις δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπον πενήντα (50), τουλάχιστον, νέες Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10.

βγ) Συνιστούν επενδύσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143), οι οποίες δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπον σαράντα (40), τουλάχιστον, Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10.

γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συν-

δράζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποχαρακτηρίζεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

γα) Για τον χαρακτηρισμό ενός επενδυτικού σχεδίου ως «Εμβληματικής Επένδυσης Εξαιρετικής Σημασίας» συστήνεται τριμελής επιτροπή, τα μέλη της οποίας είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ποικίλων ειδικοτήτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, συγκροτείται η τριμελής επιτροπή, ορίζονται τα μέλη της, καθώς και οι αναπληρωτές αυτών, ο χρόνος θητείας τους, η αποζημίωσή τους, καθώς και οι όροι λειτουργίας της.

γβ) Με όμοια απόφαση προς αυτή της υποπερ. γα) καθορίζονται η διαδικασία ένταξης της επένδυσης, ο τρόπος παρακολούθησης και ελέγχου υλοποίησης της επένδυσης, ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης.

γγ) Εντός επτά (7) ημερών από σχετικό αίτημα της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», η Επιτροπή της υποπερ. γα) γνωμοδοτεί αναφορικά με τον εμβληματικό ή μη χαρακτήρα της επένδυσης.

δ) «Στρατηγικές Επενδύσεις ταχείας αδειοδότησης», οι οποίες πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια σε μία (1) από τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

δα) Δημιουργούν κατά βιώσιμον τρόπο τριάντα (30), τουλάχιστον, νέες Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της περίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 9 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 ή

δβ) δημιουργούν κατά βιώσιμον τρόπο τριάντα (30), τουλάχιστον, νέες Ε.Μ.Ε., εφόσον ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και αποτελούν μέρος επένδυσης, η οποία έχει ήδη χαρακτηριστεί ως στρατηγική και έχει ολοκληρωθεί η υλοποίησή της. Οι επενδύσεις της περίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν ένα ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 9 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 ή

δγ) αποτελούν υφιστάμενες επενδύσεις, στρατηγικές ή μη, οι οποίες προβαίνουν σε αναδιάρθρωση ή εκσυγχρονισμό ή επέκταση των εγκαταστάσεών τους και ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εφόσον διατηρούνται κατά βιώσιμον τρόπο εκατό (100) τουλάχιστον υφιστάμενες Ε.Μ.Ε. Οι επενδύσεις της υποπερίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν το κίνητρο του άρθρου 9.

ε) «Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις», οι οποίες πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια σε μία (1) από τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

εα) Συνιστούν επενδύσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), οι οποίες έχουν εγκριθεί είτε από τη Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.) είτε από την Κυβερνητική Επιτροπή Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α' 78) και επενδύσεις για τα Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος «Projects of Common Interest (PCI)» του άρθρου 8 του ν. 4271/2014 (Α' 144). Στην περίπτωση αυτή εντάσσονται επενδύσεις που αποτελούν Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος («Important Projects of Common European Interest [IPCEI]») νομικών προσώπων, τα οποία συμμετέχουν ως άμεσα μέλη σε προγράμματα Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος, εφόσον ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 8 και του άρθρου 9.

εβ) Συνιστούν «Στρατηγικές επενδύσεις χωρικής οργάνωσης των επιχειρήσεων», οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων του ν. 3982/2011 (Α' 143), σε έκταση τουλάχιστον πεντακοσίων (500) στρεμμάτων και με συνολικό προϋπολογισμό άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις

της κατηγορίας αυτής δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8 και 9.

2. Για κάθε φορέα στρατηγικής επένδυσης, το άρθρο 16 του ν. 4251/2014 (Α' 103), σχετικά με τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής εφαρμόζεται ως προς δέκα (10) πολίτες τρίτων χωρών κατ' ανώτατον αριθμό, στελέχη των επενδυτικών σχημάτων για όλες τις κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων. Για όσο διάστημα υφίσταται η εργασιακή σχέση με τον φορέα της στρατηγικής επένδυσης, όσα από τα στελέχη αυτά δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα, θεωρείται ότι διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους στην αλλοδαπή και υπόκεινται σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης και στον σύζυγο ή το άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181), εφόσον ο σύζυγος ή το άλλο μέρος δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, καθώς και στα εξαρτώμενα τέκνα αυτών, όπως αυτά προσδιορίζονται στην περ. 5 της παρ. Α' του άρθρου 16 του ν. 4251/2014.

3. Επενδύσεις σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χαρακτηρίζονται ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» των περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 1, εφόσον, σωρευτικά με τις επιμέρους προϋποθέσεις εκάστης των περιπτώσεων της παρ. 1, πληρούν και τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Εμπίπτουν σε μία από τις κάτωθι κατηγορίες:

αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.

αβ) Εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή/και πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων.

αγ) Έργα Α.Π.Ε. που διασυνδέουν περιοχές της Επικράτειας που δεν έχουν διασυνδεθεί και δεν προβλέπεται να διασυνδεθούν με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω υποβρύχιου καλωδίου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο, κατά την αίτηση υπαγωγής, Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).

αδ) Έργα Α.Π.Ε. πλήρως ελεγχόμενης ηλεκτροπαραγωγής σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4414/2016 (Α' 149).

αε) Συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. Τα έργα της παρούσας υποπερίπτωσης δεν εντάσσονται στην κατηγορία της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 και λαμβάνουν αποκλειστικά το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 9. Τα εν λόγω έργα έχουν κοινό σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Προκειμένου να εξακριβωθεί, αν το έργο πληροί το κριτήριο του κοινού σημείου σύνδεσης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε., η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου, ζητά τη γνώμη του αρμόδιου διαχειριστή, ο οποίος απαντά, εντός προθεσμίας (15) εργασίμων ημερών εργασίμων ημερών, από την παραλαβή του αιτήματος. Εάν ο αρμόδιος διαχειριστής δεν απαντήσει στην Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου εντός δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος, τεκμαίρεται ότι η γνώμη του είναι θετική.

β) Έχουν προϋπολογισμό κατ' ελάχιστον εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ, πλην των Εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας της περ. γ' της παρ. 1 για τις οποίες δεν απαιτείται όριο προϋπολογισμού.

Στα έργα της παρούσας παραγράφου η χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το πλαίσιο προτεραιότητας του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων.

4. Για την ένταξη στις κατηγορίες των Στρατηγικών Επενδύσεων, οι οποίες υλοποιούνται εξ ολοκλήρου σε περιοχές που εντάσσονται στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.Δ.Ι.Μ.), τα οποία συνοδεύουν το Πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης ΕΣΠΑ 2021-2027 και τα οποία παρουσιάζουν συμβατότητα με τους στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στα Ε.Σ.Δ.Ι.Μ. και χαρακτηρίζονται ως έργα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, εφαρμόζεται επί των απαιτούμενων σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων μεγεθών συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης, συντελεστής απομείωσης είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

5. Κάθε επενδυτικό σχέδιο εντάσσεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15, κατόπιν σχετικής αίτησης του φορέα της επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 12 σε κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων της παρ. 1, πλην της περ. ε' της ίδιας παραγράφου, περί των αυτοδίκαια εντασσόμενων στρατηγικών επενδύσεων. Ο φορέας της επένδυσης αιτείται, βάσει του παρόντος, την ένταξη του επενδυτικού του σχεδίου σε συγκεκριμένη κατηγορία, καθώς και τα κίνητρα της συγκεκριμένης κατηγορίας, τα οποία επιθυμεί να λάβει.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 4864/2021, περί μεταβατικών διατάξεων: α) απαλείφεται η επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) το τρίτο εδάφιο τροποποιείται γα) προκειμένου να προσαρμοσθεί στην ανωτέρω υπό β) τροποποίηση, γβ) ως προς την προσθήκη της εξαίρεσης των έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι εκκρεμείς αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων, που έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή των νόμων 3894/2010 (Α' 204) και 4608/2019 (Α' 66), για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης και δεν έχει εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος η σχετική απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), αξιολογούνται και λαμβάνουν τα κίνητρα του νόμου δυνάμει του οποίου έχει υποβληθεί η οικεία αίτηση υπαγωγής. Για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία αφορούν σε έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ηλεκτροπαραγωγής: α) η χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης εξαιρείται από το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης και πραγματοποιείται σύμφωνα με το πλαίσιο προτεραιότητας του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων, και β) τα

σχέδια αυτά δεν δύνανται να τροποποιηθούν, προκειμένου να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 12 και 14 του ν. 4608/2019. Ειδικά, επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αν λάβουν κίνητρα των άρθρων 12 και 14 του ν. 4608/2019, δεν δύνανται να λάβουν επενδυτική ή λειτουργική ενίσχυση άλλης μορφής.

Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, εξαιρουμένων αυτών που αφορούν σε έργα Α.Π.Ε. ηλεκτροπαραγωγής (συμπεριλαμβανομένων έργων παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., έργων αποθήκευσης, συστημάτων αποθήκευσης, έργων παραγωγής πράσινου υδρογόνου, θαλάσσιων αιολικών και πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων), τα επενδυτικά σχέδια των οποίων έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010 και του ν. 4608/2019 και για τα οποία δεν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., δύνανται με αίτημά τους να τροποποιούν τις αιτήσεις τους, προκειμένου να ενταχθούν στις κατηγορίες του άρθρου 2 και να λάβουν τα προβλεπόμενα σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων κίνητρα. Στην περίπτωση αυτή οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, με την αίτησή τους, καταβάλλουν στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», πέραν της διαχειριστικής αμοιβής του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 12, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), επί της διαχειριστικής αμοιβής του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 12, ως διαχειριστική αμοιβή για τη νέα αίτηση.»

Άρθρο 91

Εφαρμογή κινήτρων σε υφιστάμενες επιχειρήσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 28 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 46 ν. 4982/2022

1. Η παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 4982/2022 (Α' 195), περί εφαρμογής σε όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Το παρόν καταλαμβάνει όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και τις επιχειρήσεις εντός αυτών, στις οποίες έχουν χορηγηθεί κίνητρα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 62 του ν. 3982/2011 (Α' 143) και εφαρμόζεται σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, χωρίς πλέον να απαιτείται η λειτουργία τους, εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μεταβίβασης, υπό την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου.»

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 46 του ν. 4982/2022, περί παροχής εξουσιοδοτήσεων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης των κινήτρων του άρθρου 28 και 30, οι συνέπειες παραβίασης των όρων χορήγησης της απαλλαγής, εξειδικεύεται η κατάλληλη νομική βάση χο-

ρήγησης αυτών, τηρουμένων των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ειδικά για τις επιχειρήσεις των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 6 του άρθρου 28, για την απόφαση του πρώτου εδαφίου απαιτείται προηγούμενη εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.».

Άρθρο 92

Μεταποιητικές μονάδες για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης: Ορισμοί, παράταση έγκρισης εγκατάστασης, εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 2Α, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 2Γ και παρ. 5 και 6 άρθρου 2ΙΣΤ ν. 4139/2013

1. Στο άρθρο 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Για τους σκοπούς των άρθρων 2Α έως 2ΙΖ, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Τελικό προϊόν φαρμακευτικής κάνναβης: Προϊόν που περιέχει, είτε ως μόνο ενεργό συστατικό (δραστική ουσία), για τις ενδείξεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «*Cannabis sativa L.*», περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2% είτε ως μόνα ενεργά συστατικά (δραστικές ουσίες), για τις ενδείξεις που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «*Cannabis Sativa L.*», περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2% και έναν ή περισσότερους μεταβολίτες του φυτού «*Cannabis sativa L.*».

β) Δραστική ουσία (Ενεργό συστατικό) τελικού προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης: Ουσία των ποικιλιών κάνναβης του είδους «*Cannabis sativa L.*» περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) > 0,2%, η οποία, όταν χρησιμοποιείται στην παραγωγή του εν λόγω προϊόντος, καθίσταται ενεργό συστατικό ή η παραπάνω ουσία σε συνδυασμό με έναν ή περισσότερους μεταβολίτες του φυτού «*Cannabis sativa L.*» οι οποίες, όταν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του εν λόγω προϊόντος, καθίστανται ενεργά συστατικά, σε συνδυασμό με τις εκάστοτε καθοριζόμενες και εγκρινόμενες ενδείξεις, της κείμενης νομοθεσίας.

γ) Περιεκτικότητα του τελικού προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης: Η περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) και, εφόσον υπάρχουν και τεκμηριώνονται, του ή των μεταβολιτών του φυτού «*Cannabis sativa L.*».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 2Γ του ν. 4139/2013, περί ισχύος της έγκρισης εγκατάστασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η έγκριση εγκατάστασης ισχύει για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία έκδοσής της και μπορεί να παραταθεί μέχρι τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών από την έκδοσή της, υπό την προϋπόθεση ότι έχει γίνει έναρξη υλοποίησης της εγκατάστασης κατά τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης. Το αίτημα παράτασης υποβάλλεται κατά τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης και εξετάζεται με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά τη χορήγησης της. Η έναρξη της υλοποίησης αποδεικνύεται, κατ'ελάχιστον, με την προσκόμιση επικυρωμένου τίτλου κυριότητας ή σύμβασης μίσθωσης ή σύμβασης δωρεάν παραχώρησης, θεωρημένης από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), που καλύπτει ολόκληρο τον χώρο της υπό έγκριση μονάδας. Ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης μίσθωσης ή της παραχώρησης αντιστοιχεί, τουλάχιστον, στη χρονική διάρκεια για την οποία ο ενδιαφερόμενος αιτείται την έγκριση εγκατάστασης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, απαιτείται νέο αίτημα του φορέα για χορήγηση νέας έγκρισης εγκατάστασης, το οποίο εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο υποβολής του.».

3. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 2ΙΣΤ του ν. 4139/2013, περί εξουσιοδοτήσεων, αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ε.Ο.Φ., δύνανται να ανακαθορίζονται οι ορισμοί της παρ. 1Α του άρθρου 2Α για την προσαρμογή προς τα νεότερα επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα, να καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την παραγωγή, τη διάθεση, την εξαγωγή και κυκλοφορία των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου ιχνηλάτησης και διασφάλισης της γνησιότητας των προϊόντων αυτών, και να προβλέπεται κάθε άλλη σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύνανται να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που σχετίζονται με την τιμολόγηση και αποζημίωση των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, καθώς και κάθε άλλη σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.».

Άρθρο 93

Αποσπάσεις προσωπικού στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.».

Η διαδικασία για τη διενέργεια αποσπάσεων στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.», του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 20, του καταστατικού του άρθρου 15 του ν. 4872/2021 (Α' 247), δύνανται να εφαρμοσθεί για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 94

Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4712/2020

Στο άρθρο 12 του ν. 4712/2020 (Α' 146), περί στελέχωσης της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς, προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Οι υπάλληλοι που έχουν αποσπαστεί σύμφωνα με την παρ. 2 στη ΔΙ.ΜΕ.Α. μπορούν να μετατάσσονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ειδικότερα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών πριν από την ημερομηνία λήξης της απόσπασης, οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της ΔΙ.ΜΕ.Α. δύνανται να υποβάλουν αίτηση μετάταξης σε αυτή σε κενές οργανικές θέσεις, με την ίδια σχέση εργασίας, κατηγορία εκπαίδευσης, κλάδο και ειδικότητα. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του

Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητή της ΔΙ.Μ.Ε.Α. και, ειδικώς ως προς τους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) και την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251). Οι μετατασσόμενοι υπάλληλοι διατηρούν το μισθολογικό κλιμάκιο και την προσωπική διαφορά που κατέχουν, καθώς και το ίδιο ασφαλιστικό καθεστώς. Αν εκκρεμεί αίτημα μετάταξης αποσπασμένου υπαλλήλου για την οποία ο Διοικητής έχει χορηγήσει σύμφωνη γνώμη, η απόσπαση παρατείνεται μέχρι τη δημοσίευση της πράξης μετάταξης και πάντως όχι πέραν των δύο (2) μηνών από τη λήξη της απόσπασης.».

Άρθρο 95

Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων του προσωπικού του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

Τηρουμένων των περιορισμών του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (Α' 40), περί ανωτάτου ορίου αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών, δεν αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, κατά ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%), τα ποσά τα οποία έχουν χορηγηθεί και αφορούν σε κάθε είδους αποδοχές, του τακτικού προσωπικού του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, από το έτος 2013, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, και τα οποία έχουν καταβληθεί είτε με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, από το έτος 2013 έως το έτος 2017 είτε βάσει ατομικών συμβάσεων εργασίας. Το ποσοστό του δέκα τοις εκατό (10%) των ανωτέρω ποσών καταβάλλεται από τους υπόχρεους τμηματικά και σε διάστημα πέντε (5) ετών, με αντίστοιχη παρακράτηση των μηνιαίων αποδοχών τους. Οι καταλογισμοί που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί αίρονται με την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 96

Ορισμός βοσκήσιμων γαιών - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν. 4351/2015

Το άρθρο 1 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί ορισμού των βοσκήσιμων γαιών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Ορισμός

1. Για τις ανάγκες του παρόντος, βοσκήσιμες γαίες ορίζονται οι εκτάσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για βόσκηση ζώων, στις οποίες αναπτύσσεται βλάστηση αυτοφυής ή μη αυτοφυής, που προσφέρεται για βοσκή και δύναται να αποτελεί μέρος καθιερωμένων τοπικών πρακτικών. Ο χαρακτήρας και ο προορισμός των βοσκήσιμων γαιών δεν μεταβάλλεται λόγω της χρήσης τους για τη διατροφή των αγροτικών ζώων, η δε διαχείριση και η προστασία τους διέπονται από τις σχετικές για κάθε κατηγορία έκτασης διατάξεις της αγροτικής, δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

2. Στις βοσκήσιμες γαίες περιλαμβάνονται οι «μόνιμοι βοσκότοποι», η έννοια των οποίων ορίζεται στο άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435), στους εκτελεστικούς και κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονισμούς, καθώς και τους μεταγενέστερους κανονισμούς, για τους οποίους χορηγείται ενωσιακή ενίσχυση, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται για την εφαρμογή και εκτέλεση τους.».

Άρθρο 97

Παράταση προθεσμίας εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4351/2015

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης των διαχειριστικών σχεδίων των βοσκήσιμων γαιών παρατείνεται, το δεύτερο εδάφιο καταργείται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέχρι τις 31.12.2024 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 3. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.».

Άρθρο 98

Επικαιροποίηση δικαιολογητικών νομής ή κατοχής βοσκήσιμων γαιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4351/2015

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί νομής ή κατοχής βοσκήσιμων γαιών, ενοποιούνται και συμπληρώνονται ως προς την επικαιροποίηση των σχετικών δικαιολογητικών απόδειξης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το δικαίωμα βοσκής σε βοσκήσιμες γαίες, μεταξύ των οποίων δημόσια δάση, δασικές εκτάσεις και μη πεδινά χορτολίβαδα των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύουν, στα οποία η βοσκή δεν έχει απαγορευθεί ή ρυθμιστεί βάσει των κείμενων διατάξεων της δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας, παραχωρείται στις οικείες Περιφέρειες, στις οποίες περιέρχονται και οι πρόσοδοι από την εκμίσθωση αυτών.

Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής επί των βοσκήσιμων γαιών, στις οποίες επιτρέπεται η βόσκηση, σύμφωνα με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης που έχουν εγκριθεί, κατανέμονται από τις οικείες Περιφερειακές Ενότητες στους κτηνοτρόφους, με προτεραιότητα εκείνων που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στην περιοχή

και εκείνων που εκτρέφουν αυτόχθονες απειλούμενες με εξαφάνιση φυλές αγροτικών ζώων.

Για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνιστάται επιτροπή κατανομής των δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, τα μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

Στους κτηνοτρόφους που κάνουν χρήση ιδιωτικής βοσκήσιμης γαίας, ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη από ιδιώτες ή Ν.Π.Ι.Δ., κατανέμεται επιπλέον έκταση μόνο για το μέρος του ζωικού κεφαλαίου που δεν καλύπτεται από τις ιδιωτικές εκτάσεις που δηλώνουν. Σε περίπτωση μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ιδιόκτητων βοσκήσιμων γαίων, για οποιαδήποτε αιτία, ο κτηνοτρόφος έχει την υποχρέωση να δηλώνει και αποδεικνύει τις αντίστοιχες μεταβολές. Σε αντίθετη περίπτωση χάνει τα δικαιώματά του.

Η νομή ή κατοχή των βοσκήσιμων γαίων αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης β' του άρθρου 11, τα οποία επικαιροποιούνται όταν επέλθει μεταβολή ή ζητηθεί από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, κατά τη διεξαγωγή ελέγχου.».

Άρθρο 99

Αποζημίωση αξιολογητών και μελών συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παραλαβής πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022 και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027

Οι αποζημιώσεις των αξιολογητών και των μελών συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παραλαβής των αιτήσεων στήριξης και των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, δύναται να ανέρχονται μέχρι του ποσού των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ μηνιαία και σωρευτικά όχι πέραν των τριών χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) ευρώ ετησίως, συμπεριλαμβανομένης και της πρόσθετης αμοιβής επίτευξης στόχων, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

Άρθρο 100

Διευθέτηση δαπανών του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας

Οι αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης που εκδόθηκαν από τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και αφορούν τα οικονομικά έτη 2019, 2020, 2021 και 2022, εντός των εγγεγραμμένων πιστώσεων του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, λογίζονται νόμιμες, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης. Οι δαπάνες των κατ' εκτέλεση ανωτέρω αποφάσεων αναλαμβάνονται, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται σε βάρος των οικείων πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων «Ταμείο Γε-

ωργίας και Κτηνοτροφίας» των οικονομικών ετών 2019, 2020, 2021 και 2022.

Άρθρο 101

Έγκριση χρήσης διαθεσίμων Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων καθ' υπέρβαση του προϋπολογισμού του έτους 2022

Δαπάνες ύψους τριάντα δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (32.500.000) ευρώ, οι οποίες προέκυψαν από πορίσματα ζημιών στις καλλιέργειες φυτικού και ζωικού κεφαλαίου, εντός του έτους 2022, που αφορούν πληρωμές των ασφαλισμένων παραγωγών, μετά την εκκαθάριση και την οριστικοποίηση της αξίας των αποζημιώσεων, οι οποίες καταβλήθηκαν καθ' υπέρβαση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), καθίστανται νόμιμες, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΕΛ.Γ.Α. του οικονομικού έτους 2022 και καλύπτονται διά πόρων του ΕΛ.Γ.Α., από την είσπραξη της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς του ίδιου έτους.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΣΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Άρθρο 102

Δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών στις βουλευτικές εκλογές - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 32 π.δ. 26/2012

Η παρ. 1 του άρθρου 32 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Στις βουλευτικές εκλογές λαμβάνουν μέρος είτε συνδυασμοί υποψηφίων ενός μόνο κόμματος, είτε συνδυασμοί συνασπισμού περισσότερων του ενός συνεργαζόμενων κομμάτων, είτε συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων, είτε μεμονωμένοι υποψήφιοι. Για την κατάρτιση συνδυασμού πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το κόμμα να έχει ιδρυθεί νόμιμα.

β) Ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, τα μέλη της διοικούσας επιτροπής, ο νόμιμος εκπρόσωπος και η πραγματική ηγεσία του κόμματος να μην έχουν καταδικασθεί σε οποιονδήποτε βαθμό σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1 - 6 του Δεύτερου Βιβλίου του Ποινικού Κώδικα, ή σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισύρουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Η αποστέρηση του δικαιώματος κατάρτισης συνδυασμών, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, ισχύει για τη χρονική διάρκεια της επιβληθείσας ποινής και υπολογίζεται από την επομένη της ημέρας της οριστικής καταδικαστικής απόφασης. Η έκτιση ή μη της ποινής ή η παραγραφή αυτής δεν ασκεί επιρροή στον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος. Στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, η πραγματική ηγεσία έχει την έννοια ότι πρόσωπο άλλο από εκείνο που κατέχει τυπικά θέση προέδρου, γενικού γραμματέα, μέλους της διοικούσας επιτροπής ή νομίμου εκπροσώπου με συγκεκριμένες πράξεις του εμφανίζεται

να ασκεί διοίκηση του κόμματος, ή να έχει τοποθετήσει εικονική ηγεσία, ή να έχει τον ηγετικό πολιτικό ρόλο προς το εκλογικό σώμα.

γ) Η οργάνωση και η δράση του κόμματος να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η κρίση περί του ότι η δράση του πολιτικού κόμματος δεν εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος δύναται να λάβει χώρα μόνο όταν υφίσταται καταδίκη σε οποιονδήποτε βαθμό υποψηφίων βουλευτών ή ιδρυτικών μελών ή διατελεσάντων προέδρων για τα αδικήματα των άρθρων 134, 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα.

Στην περίπτωση συνασπισμού κομμάτων οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν για καθένα από τα κόμματα που απαρτίζουν τον συνασπισμό.

Η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρούσας ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου. Προς υποβοήθηση της κρίσης του, δικαίωμα να υποβάλουν υπόμνημα με στοιχεία τεκμηρίωσης μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 34, έχουν:

- i) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στη Βουλή των Ελλήνων στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές από τους συνδυασμούς του ίδιου κόμματος ή συνασπισμού,
- ii) τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί, που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στις τελευταίες εκλογές για την

ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου σε περίπτωση αυτεπάγγελτου ελέγχου ή υποβολής υπομνημάτων με στοιχεία τεκμηρίωσης για τα οριζόμενα, καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο το ελεγχόμενο κόμμα, να λάβει γνώση και να υποβάλει υπόμνημα με τις απόψεις του.».

ΜΕΡΟΣ Ζ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 103 Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3.

2. Η ισχύς του Μέρους Α', πλην των εσωτερικών παρ. 4α, 4β, 4ια, 4ιβ και 4ιγ του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (Α' 191), καθώς και της εσωτερικής παρ. 12 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994, όπως αυτές προστίθενται με το άρθρο 9 του παρόντος, αρχίζει από την 26η Ιουνίου 2023 και αφορά στις αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται από την 25η Ιουνίου 2023.

3. Η ισχύς του άρθρου 22 αρχίζει από την 1η Σεπτεμβρίου 2023

4. Η ισχύς του άρθρου 78 αρχίζει από την 26η Ιουνίου 2023.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εσωτερικών

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Κλιματικής Κρίσης και
Πολιτικής Προστασίας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Υγείας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Τουρισμού

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

